

rys. Ryszard Kuba GRZYBOWSKI

WYDAWCA:
ŁÓDZKI DOM KULTURY

ADRES REDAKCJI:
ŁDK, 90-113 Łódź, ul. Traugutta 18
www.ldk.lodz.pl
tel. 42 633 63 80, 42 633 98 00 w. 272, 273
tel./fax 42 633 70 01
e-mail: kalejdoskop@ldk.lodz.pl,
m.karbowiak@ldk.lodz.pl

REDAGUJĄ:
Małgorzata Karbowiak (*redaktor naczelny*)
Aleksandra Talaga-Nowacka, Bogdan Sobieszek

KALENDARIUM
Ewa Jagiełło – Ośrodek Literacko-Wydawniczy ŁDK
tel. 42 633 98 00 w. 241
e-mail: litteracki@ldk.lodz.pl

PROJEKT GRAFICZNY:
Anna Wrzesień

REDAKCJA TECHNICZNA:
Krzysztof Miniak

KOREKTA:
Elżbieta Januszko

DRUK:
Drukarnia PASAŻ, 30-363 Kraków, ul. Rydlówka 24
tel. 12 260 20 00, www.pasaz.com

PRENUMERATA – str. 64

Informacje o imprezach podajemy na odpowiedzialność ich organizatorów

I str. okładki: GABRIELA MUSKAŁA,
aktorka Teatru im. Jaracza w Łodzi

Foto i projekt: PIOTR PARDUS

Spis treści

▼ Wydarzenia	2
▼ Premiery filmowe	6
▼ Teatr	7
▼ Wystawy	9
▼ Varia	10
A. Poniedziałki: <i>Ech! Raz, iszczio raz</i>	11
P. Grobliński: <i>Oto jest pytanie</i>	12
M. Jagiełło: <i>Językoratowacz</i>	13
<i>Tworzenie marki</i>	14
B. Sobieszek: <i>Centrum kultury filmowej?</i>	16
W. Niewiarowski: <i>Młodzi na salony</i>	18
<i>Jak wychować aktora</i>	20
M. Sasin: <i>Muzykowanie bez granic</i>	22
M. Sondej: <i>Studenci z siwizną</i>	24
M. Nowakowska: <i>Region w Unii</i>	26
A. Talaga-Nowacka: <i>Nowocześni</i>	28
W. Nowicki: <i>OPERACJA (9)</i>	30
M. Karbowiak: <i>Wielka smuta</i>	32
T. Krakowiak: <i>Pisklęta</i>	34
M. Sasin: <i>Nowator</i>	35
A. Seliga: <i>Maluje, żeby żyć</i>	36
<i>Łódzki desant</i>	38
M. Karbowiak: <i>Trud miłości</i>	39
OPINIE	39
M. Cholewiński: <i>Lungta i totem</i>	40
B. Sobieszek: <i>Chodzi miś...</i>	42
J. Perlińska-Szebasta: <i>Ale kosmos!</i>	44
R. Bonisławski: <i>Cerkiew</i>	45
M. Nowakowska: <i>W Uniejowie-Zdroju</i>	46
▼ Teatry	49
▼ Muzea	53
▼ Galerie	58
▼ Inne propozycje	60

Chwałą nas

Przysłano ten tom tuż przed zamknięciem naszego kwietniowego numeru. Na razie więc tylko odnotowuję, iż łodziana wzbogaciły się o cenną pozycję praso- i medioznawczą. Pod tytułem „Łódzkie media dawniej i dziś” kryją się bowiem artykuły – głównie – pracowników i doktorantów z Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UŁ. Przedmiotem analizy i opisu lub bardzo osobistych wspomnień jest specyfika gazet, audycji telewizyjnych i radiowych, a także coraz bardziej dynamicznego Internetu – związanych z najnowszą historią środka Polski. „Całość została pomyślana jako prezentacja wkładu łódzkich mediów w rozwój i kulturę miasta” – czytamy w Słowie od redakcji. Stąd odwołanie do Koncernu Republika – międzywojennego wydawcy, nieistniejących już też „Szpilek”, „Karuzeli” czy „Odgłosów”, a także „Pulsu” i „Kursu” – pism drugiego obiegu. Ich dzisiejszy kontekst stanowią dzienniki i periodyki, oraz pisma branżowe i prasa bezpłatna, co pozwala scharakteryzować fenomen funkcjonowania rynku mediów. Obszerne rozdziały poświęcone zostały stacjom radiowym i telewizyjnym, a także – na przykład – „Źródłom informacji w pracy dziennikarza radiowego”. Interesującym pomysłem jest powierzenie autorstwa kilku rozdziałów dziennikarzom uczestniczącym w procesie formowania kształtu jakiegoś tytułu. Odnotujmy na zakończenie, iż tom zredagowały Barbara Bogołębska i Joanna Mikosz, dofinansował go Urząd Miasta Łodzi a wydało Primum Verbum.

A jak się tam prezentuje „Kalejdoskop”? Świetnie! Obiecuję przedrukowanie fragmentów nas dotyczących w następnym numerze.

Małgorzata Karbowski

Orleża

► W dniach **23-28 IV** odbędzie się w Łodzi **30. Festiwal Szkół Teatralnych**. Spektakle dyplomowe przedstawią studenci czterech uczelni: łódzkiej PWSFTViT, Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej z Krakowa i jej wrocławskiej filii oraz Akademii Teatralnej z Warszawy. W jury zasiądą reżyserzy: Krzysztof Garbaczewski, Natalia Korczakowska, Marcin Wrona i Greg Zgliński. Swoją nagrodę za kulturę słowa przyzna „Kalejdoskop”.

Spektakle zostaną zaprezentowane w Teatrze Nowym, Teatrze im. Jaracza, Teatrze Studyjnym oraz Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych.

Festiwalowi będą towarzyszyły m. in.: panel dyskusyjny (23 IV), warsztaty „Dramat w procesie rozwoju” (16-22 IV), przedstawienia szkół z Berlina, Moskwy, Hanoweru i Jekaterynburga.

Łódź przedstawi spektakle: „Z Różewicza dyplom” (reż. Zbigniew Brzoza), „Trzy siostry” Antoniego Czechowa (reż. Wieniamin Filsztyński), „Roberto Zucco” Bernarda-Marie Koltèsa (reż. Małgorzata Bogajewska), „Instykt gry” Juli Zeh (reż. Waldemar Zawodziński).

Warszawa: „Zabawa jak nigdy” Williama Saroyana (reż. Wiesław Komasa), „Merylin/Proca” wg dramatów Nikołaja Kolady (reż. Norbert Rakowski), „Przypadki Pana Jourdain” wg Molièra (reż. Waldemar Śmigasiewicz), „Zabawa” Sławomira Mrożka (reż. Anna Seniuk).

Kraków: „Ja-jestem-nim” wg opowiadań Egara Kereta (reż. Szymona Kaczmarek), „Mroczna gra albo historie dla chłopców” Carlosa Murillo (reż. Iwona Kempa), „Maria Severa” Jaya Turveya i Paula Sportelliego (musical; reż. Tadeusz Bradecki), „Czyż nie dobija się koni”, adaptacja Jerzego Stuhra (reż. Waldemar Raźniak).

Wrocław: „Testament psa, czyli historia o miłośniernej” Ariano Suassuna (reż. Remigiusz Brzyk), „Świadectwa wlotu upadku wlotu wlotu wlotu upadku i tak dalej Antka Kochanka” duetu Pilgrim/Majewski, reż. Sebastian Majewski, „Poper” Hanoch Levina (reż. Agnieszka Korytkowska).

Festiwal Szkół Teatralnych

W świątecznym nastroju

► W dniach **30 III – 3 IV** Filharmonia Łódzka zaplanowała cykliczną **Łódzką Wielkanoc Muzyczną**. Podczas inauguracji w FŁ usłyszymy utwory Dvořáka i Sibeliusa (na wiolonczeli zagra Julian Steckel). Kolejnego dnia w Łódzkiej katedrze odbędzie się koncert muzyki dawnej z udziałem zespołu Baroque Ensemble Battalia. 1 IV w FŁ – koncert symfoniczny (we współpracy z Łódzką AM), w którego programie znajdzie się Wielka Msza c-moll KV 427 Mozarta – zaśpiewają: Anna Terlecka-Kierner, Bernadeta Grabias, Przemysław Baiński, Stanisław Kierner i Chór Kameralny AM. 3 IV w kościele oo. Jezuitów przy ul. Sienkiewicza usłyszymy muzykę Góreckiego, Ruttera i Zagajewskiego (zaśpiewa Marta Bowerska).

Boski głos

► W Łódzkiej Atlas Arenie **29 IV** wystąpi wybitny włoski tenor **Andrea Bocelli** – z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej Filharmonii Łódzkiej oraz 60-osobowego chóru. U jego boku zaśpiewa znana włoska sopranistka Paola Sanguinetti. Dyrygować będzie Marcello Rota. Bilety na koncert w ramach cyklu „Prestiżowe Gwiazdy, Złote Przeboje” można kupować za pośrednictwem stron www.imprezy-prestige.com i www.ticketpro.pl oraz w sieciach Empik, Media Markt i Saturn w całej Polsce.

Do sukcesu!

► Dwunasty **Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki** zaplanowano w Łodzi w dniach **16-23 IV**. Odbędzie się pod hasłem „Z wiedzą do sukcesu”. Głównym organizatorem jest Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Podczas oficjalnego otwarcia w Urzędzie Miasta Łodzi zostaną wręczone statuetki „Łódzkie Eureka” – za wybitne osiągnięcia naukowe, techniczne i artystyczne. Inauguracja artystycznej części festiwalu odbędzie się w Filharmonii Łódzkiej. Zakończenie –

w Teatrze im. Jaracza. Jak zawsze będą wycieczki po mieście, prezentacje przygotowane przez fizyków, chemików, biologów, informatyków, a także piknik naukowy na rynku Manufaktury. Poza tym przedstawienie sylwetek i dorobku laureatów Nagród Nobla oraz spotkania na Politechnice Łódzkiej, Uniwersytecie Łódzkim i Uniwersytecie Medycznym. 21 IV można będzie bezpłatnie zwiedzać Muzeum Kanału „Dętka”. www.festiwal.lodz.pl

Przy Lokatorskiej

► W dniach **19-22 IV** Centrum Kultury Młodych w Łodzi organizuje **XXX Ogólnopolskie Konfrontacje Teatrów Młodzieżowych Centrum 2012**. Zaprezentują się 23 zespoły z całej Polski, w tym 12 z Łodzi i regionu. Dodatkową atrakcją będą koncerty Blue Café i Izy Lach. www.ckm.lodz.pl
Czyt. str. 34.

Tydzień z modą

► W dniach **18-22 IV** zaplanowano w Łodzi szóstą edycję **FashionPhilosophy Fashion Week Poland**. Poznamy trendy na sezon jesień-zima 2012/2013. Prezentacje będą się odbywały na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (ul. Tymienieckiego 22/24). W ramach Designer Avenue kolekcje pokażą m.in.: Agata Wojtkiewicz, Berenika Czarnota, Viola Śpiechowicz i debiutanci: Ewelina Klimczak, Jarosław Juźwin, TOMAOTOMO by Tomasz Olejniczak. W ramach Off Out of Schedule m.in.: Jarosław Ewert, Konrad Parol, Maldoror, Paulina Plizga, a spośród debiutantów m.in. Ania Dudzińska, Alexis and Pony, Gregor Gonsior, Ima Mad. Będą też prezentacje w strefach Showroom i Concept Store, przeznaczonych dla firm i marek odzieżowych. Poza tym – wystawa eksperymentalnej fotografii, przegląd filmów oraz szkolenia. Jak zawsze pojawiają się goście specjaliści – projektanci spoza Polski. www.fashionweek.pl

XII Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi

www.festiwal.lodz.pl

16-23.04.2012

20

ZŁOTA NITKA

Międzynarodowe Targi Łódzkie

Międzynarodowy Konkurs
dla Projektantów Ubioru20 KWIETNIA
2012

www.mtl.lodz.pl/zlotanitka

Warsztaty z paprocki&brzozowski

► Finał **XX Międzynarodowego Konkursu dla Projektantów Ubioru „Złota Nitka”**, organizowanego przez Międzynarodowe Targi Łódzkie, zaplanowano na **20 IV** – w nowym Centrum Konferencyjno-Wystawienniczym MTL (al. Politechniki 2). Impreza jest adresowana do młodych projektantów – prezentują oni autorskie kolekcje, które nie zostały wdrożone do masowej produkcji, w dwóch kategoriach: prêt à porter i première vision. Podczas gali finałowej można będzie zobaczyć około 20 najlepszych kolekcji.

Jubileuszowej imprezie będą towarzyszyły m.in. prezentacje projektów dotychczasowych laureatów Złotej Nitki (Grupa Transmode, Agnieszka Szadziak), szkół odzieżowych i pokazy komercyjne. Nowością będą także otwarte warsztaty, które poprowadzi m.in.: duet paprocki&brzozowski. www.mtl.lodz.pl/zlotanitka

0 sztuce efemerycznej

► Czwarty **Festiwal Sztuka i Dokumentacja** odbędzie się w Łodzi (pod patronatem „Kalejdoskopu”) w dniach **12 IV – 6 V** (główny weekend imprezy: 12-15 IV). Jak zawsze zaprezentowane zostaną dokumentacje wydarzeń artystycznych z ubiegłego roku w formie m.in. fotografii, wideo, reportaży, tekstów. Wystawy i pokazy filmów zaplanowano w Muzeum Kinematografii, Galerii Wymiany, Galerii Wschodniej, Muzeum Sztuki, Świątlicy Krytyki Politycznej, Galerii Biblioteka oraz w Ośrodku Działań Artystycznych w Piotrkowie Trybunalskim. W Łódzkim Domu Kultury zostanie otwarta ekspozycja pt. „Sztuka-Obiekt-Zapis 4” (w Galerii Imaginarium plus

pokazy filmów w kinie). Przewidziano również symposium na temat „Czym była/jest Kultura Zrzuty?”. Wszędzie wstęp wolny. www.doc.art.pl

Pokażą się w Warszawie

► Filmy studentów ostatniego roku z Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi w dniach **13-15 IV** zostaną zaprezentowane w warszawskim kinie Kultura podczas dziesiątej edycji **Festiwalu Filmów Studenckich „Łódź po Wiśle”**. Nagradzane będą najlepsze etiudy reżyserskie – fabularne i dokumentalne, etiudy operatorskie oraz animacje. Jury wybierze także najlepszy trailer – dzieło studenta montażu. Czyt. – str. 38.

Spojrzenia

► W Galerii Manhattan w dniach **13-15 IV** odbędzie się drugi **Festiwal Sztuki Wideo „Punkty widzenia”**. Impreza ma przypomnieć, że to w Łodzi w latach 70. rozwinęła się polska sztuka wideo, i stymulować dalszą jej ewolucję. Tegoroczna edycja będzie miała charakter konkursowy. Goście specjalni zaprezentują swój dorobek w formie projekcji z komentarzem. Poza tym w programie działania performatywne oraz towarzyszący festiwalowi projekt wileńskiego artysty – Konstantinasa Bogdanasa.

Muzyczna święconka

► Teatr Wielki **4 IV** organizuje **„Koncert na Wielki Tydzień”** (w kościele ewangelicko-augsburskim pw. św. Mateusza). W programie: „Stabat Mater” w wersji Giovanniego Battisty Pergolesiego i Gioacchino Rossiniego. W kompozycji Pergolesiego usłyszymy m.in.: **Dorotę Wójcik i Olę Maroszek**,

w utworze Rossiniego – **Joannę Woś, Bernadettę Grabias, Pavlo Tolstoya i Aleksandra Teligę**. Orkiestrę TW poprowadzi **Eraldo Salmieri**.

W regionie

Trzecia edycja projektu „**Graffiti – sztuka miasta**” realizowanego przez Łódzki Dom Kultury przy dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozpocznie się **28 IV** w Sieradzu. Przedsięwzięcie ma przełamać stereotyp traktowania graffiti jako bezmyślnego bazgrania po murach. Adresowane jest do dzieci i młodzieży, a także do animatorów kultury z województwa łódzkiego. W tym roku warsztaty edukacyjno-artystyczne odbędą się w Łęczycy, Piotrkowie Trybunalskim oraz Sieradzu. W każdym z tych miast projekt będzie realizowany w dwóch etapach: warsztatów wprowadzających i akcji z happeningami, zabawami artystycznymi, konkursami, a przede wszystkim z malowaniem muralu. Finał w Łodzi – 14 lipca.

Młodzi prezentują

W kwietniu w łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych jak co roku odbędzie się studencki **Konkurs im. Strzebińskiego – Sztuki Piękne**. Najlepsze prace będą prezentowane w Galerii Kobro w dniach **20 IV – 6 V** (wszystkie prace biorące udział w konkursie można będzie oglądać wcześniej w całym budynku szkoły). Wręczenie nagród – **26 IV**.

Rozmowa dwóch wiolonczel

Wyjątkowym brzmieniem wiolonczeli będziemy mogli delektować się **27 IV** w Filharmonii Łódzkiej podczas koncertu poświęconego jednemu z najśłynniejszych wirtuozów tego instrumentu, **Mściławowi Rostropowiczowi**. Wystąpią: Konrad Bukowian, koncertmistrz grupy wiolonczel FŁ oraz orkiestra FŁ, którą tego wieczoru poprowadzi słynny rosyjski wiolonczelista i dyrygent, Ivan Monighetti. Usłyszymy Koncert wiolonczelowy C-Dur Hob.VIIIb:5 Haydna, utwór *O Comforter. Modlitwa do Ducha Świętego* Knäifela oraz *Violoncelles, vibrez!* na dwie wiolonczele solo i orkiestrę smyczkową Solimy. Zabrzmia również I Symfonia D-dur D 82 Schuberta oraz uwertura do opery *Urowadzenie z Seraju* Mozarta.

Eksperymentatorzy

W Klubie Wytwornia **4 IV** wystąpi słoweńska grupa **Laibach**. Będzie to koncert w ramach trasy promującej film pt. „Iron Sky” – czarną komedię science fiction, do której muzycy Laibach skomponowali ścieżkę dźwiękową. Oprócz niej można będzie usłyszeć muzykę z dwóch albumów, nad którymi grupa obecnie pracuje, a także najbardziej znane utwory zespołu.

Dla czytelników, którzy zadzwonią 30 III o godz. 11 pod numer 42 633 63 80, mamy dwa podwójne zaproszenia na koncert.

Ze światowych scen

W cyklu „Gwiazdy MET w Łodzi” **20 IV** w Filharmonii Łódzkiej wystąpi znakomita polska śpiewaczka – **Aleksandra Kurzak** (sopran). W programie fragmenty oper Mozarta („Cosi fan tutte”), Rossiniego („Cyrułek sewilski” i „Semiramida”), Donizettiego („Don Pasquale” i „Łucja z Lammermooru”) oraz Verdięgo („Traviata”). Zagra Orkiestra Symfoniczna FŁ pod dyrekcją Evgeny’a Wolynsky’ego.

► **„Lęk wysokości”**, dramat/psychologiczny, Polska, reż. Bartosz Konopka, obsada: Marcin Dorociński, Krzysztof Stroiński. *Opowieść o młodym reporterze, który ma poukładane życie. Pewnego dnia jego ojciec trafia do szpitala psychiatrycznego, a on jest jedyną osobą, która może mu pomóc.*

„Strasznie głośno, niesamowicie blisko”

► **„Strasznie głośno, niesamowicie blisko”**, dramat, USA, reż. Stephen Daldry, obsada: Tom Hanks, Sandra Bullock, Thomas Horn. *Głównym bohaterem jest dziewięcioletni chłopiec, który przemierza ulice Nowego Jorku w poszukiwaniu zamka pasującego do klucza, który znalazł w rzeczach ojca zmarłego podczas ataku na World Trade Center.*

► **„Battleship: bitwa o Ziemię”**, akcja/dramat/wojenny, USA, reż. Peter Berg, obsada: Liam Neeson, Alexander Skarsgard, Taylor Kitsch. *Film, oparty na pomysłe gry planszowej „Statki”, będzie opowiadał o wielkiej bitwie morskiej, w którą zostaje uwikłane pięć okrętów.*

► **„Połów szczęścia w Jemenie”**, dramat/komedia/romans, Wielka Brytania, reż. Lasse Hallstrom, obsada: Emily Blunt, Ewan McGregor, Kristin Scott

Thomas. *Wybucho międzynarodowy skandal z brytyjskim premierem, jemeńskim szejkiem, wybitnym ichtiologiem, Al-Kaidą i służbami specjalnymi w tle oraz – niczego nieświadomym – łososiem w roli głównej.*

► **„Kajinek”**, kryminał/thriller, Czechy, reż. Petr Jankl, obsada: Konstantin Lavronenko, Tatiana Vilhelmova, Bogusław Linda. *Thriller inspirowany historią Jiriego Kajinki, który uchodzi za pierwszego czeskiego płatnego zabójcę. Po ucieczce z więzienia w 2000 roku stał się legendą i najbardziej poszukiwanym kryminalistą w Europie.*

► **„Grabarz”**, dramat, Węgry, reż. Sandor Kardos, obsada: Mari Torocsik, Geza Beremenyi, Zoltan Mucsi (narrator). *Adaptacja opowiadania Rainera Marii Rilkego o tajemniczym młodzieńcu*

obejmującym posadę grabarza w San Rocco. Nieznajomym fascynuje się córka wysokiego urzędnika. Spędza z nim całe dni, prowadząc rozmowy o śmierci i umieraniu.

► **„Wichrowe wzgórze”**, dramat/romans, Wielka Brytania, reż. Andrea Arnold, obsada: Kaya Scodelario, James Howson, James Northcote. *Film na podstawie powieści Emily Bronte. Biedny chłopiec o imieniu Heathcliff zostaje przygarnięty przez zamożną rodzinę. Między Heathcliffem a Cathy – jego przybraną siostrą – rozkwita namiętność.*

► **„Piraci!”**, animacja/przygodowy, USA, Wielka Brytania, reż. Peter Lord. *Film oparty na serii książek, których autorem jest Gideon Defoe. Historia grupy piratów, którzy są bardzo zabawni, ale nie mają szczęścia.*

Mamy 8 zaproszeń do kina Bałtyk dla Czytelników, którzy do 2 IV jako pierwsi skontaktują się z nami (kalejdoskop@ldk.lodz.pl) i 2 dla tych, którzy zatelefonują 2 IV o godz. 11 (42 633 63 80)

podając nazwisko, adres i numer telefonu.

Olivia, Orsino i inni

❖ Teatr Nowy zaprasza **21 IV** na premierę sztuki Williama Szekspira pt. „**Wieczór Trzech Króli**”. Pieniądzą są ważne, ale liczy się też miłość. Czasem trzeba między nimi wybrać i o tym właśnie opowiada ta komedia.

Reżyseria – **Katarzyna Raduszyńska**, dramaturgia – **Jagoda Hernik-Spalińska**, scenografia i kostiumy – **Paweł Wodan**, muzyka – **Dominik Strycharski**, choreografia – **Aleksandra Borys**. Wystąpią: **Monika Buchowiec**, **Mirosława Olbińska**, **Olga Szostak-Janicka** (gościnnie), **Michał Bieliński**, **Marek Cichucki**, **Przemysław Dąbrowski**, **Łukasz Gosławski**, **Mateusz Janicki**, **Michał Kruk**, **Tomasz Kubiatowicz**, **Piotr Łukaszczyk** (gościnnie), **Sławomir Sulej**.

Bigamista

❖ Teatr Powszechny przygotował na **21 IV** premierę spektaklu pt. „**Mayday 2**” na podstawie komedii Raya Cooneya. Poznamy dalszy ciąg przygód taksówkarza bigamisty, który za wszelką cenę próbuje ukryć swoje podwójne życie.

Reżyseria – **Marcin Sławiński**, scenografia – **Wojciech Stefaniak**, kostiumy – **Wanda Kowalska**. Zagrają: **Katarzyna Kowalczuk**, **Barbara Lauks**, **Piotr Lauks**, **Mateusz Olszewski**, **Grzegorz Pawlak**, **Michał Szewczyk**, **Beata Ziejka**.

Spotkanie

❖ Na dni **1-21 IV** zaplanowano w łódzkim Teatrze Szwalnica realizację projektu artystycznego „**Złudze-**

ni”. Wezmą w nim udział tancerze, performerzy, aktorzy, muzycy i artyści wizualni, którzy wspólnie stworzą spektakl-performance. W programie: otwarte warsztaty wytwarzania energii w duecie (prowadzi Sebastian Flegiel) i szukania własnego języka tańca (Marysia Stokłosa), otwarta lekcja tańca współczesnego (Katarzyna Sitarz), jam session, performance „Impro Meeting Point” (taniec: Katarzyna Sitarz, Marysia Stokłosa, Konrad Szymański, muzyka: Sławas Lewy), a na zakończenie – wspólny performance „Złudzeni”. Organizatorzy: i'motionART RUSZ KULTURA, Otwarte STUDIUM Improvizacji. Partner: Teatr Szwalnica. www.meetingpointlodz.blogspot.com, www.teatrszwalnica.pl

Na początek Mroźek

❖ Premiera spektaklu „**Męczeństwo Piotra O'Heya**” przygotowanego przez Studio Saturator z Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych odbędzie się **31 III**. Jednoaktówkę Sławomira Mroźka opowiadającą o tragicomicznych komplikacjach w życiu rodziny, w której żonie załagał się tygrys, zaadaptowała i wyreżyserowała **Masza Bogucka**, aktorka współpracująca z Teatrem Powszechnym w Łodzi. Grupa teatralna Studio Saturator powstała we wrześniu 2011 roku w AOIA. Tworzą ją: **Ada Stachurska**, **Anita Olszak**, **Emilia Calak**, **Kasia Żmuda**, **Klaudia Kuten**, **Paulina Kołodziej**, **Damian Kwapisiewicz**, **Michał Rodkiewicz**, **Michał Sikorski**, **Michał Surosz**, **Paweł Bińkowski**, **Robert Wnuk** i prowadząca **Masza Bogucka**. „Męczeństwo Piotra O'Heya” to pierwszy spektakl Studia Saturator.

Dla maluchów

❖ Teatr Arlekin włącza się w obchody **Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci**. **1 IV** zaprasza na spektakl „O żabce co nie została królową”, a po nim na spotkanie z reżyserem **Waldemarem Wolańskim**, który jest także autorem książki o tym samym tytule. W kawiarni teatralnej wspólnie z **Katarzyną Szpilkowską** będzie można stworzyć unikatową książeczkę, a w sali wystaw posłuchać bajki w interpretacji jednego z aktorów. We foyer

Projekt „Złudzeni” – CP Schumacher

teatru zostanie zorganizowany kiermasz książek, w którym wezmą udział łódzkie wydawnictwa.

Wyjątkowa zemsta

❖ Teatr Muzyczny planuje w dniach **20 i 22 IV** nietypowe przedstawienie operetki pt. „**Zemsta nietoperza**” Johanna Straussa. W głównych partiach zaprezentują się bowiem studenci Akademii Muzycznej w Łodzi, a dodatkowo gościnnie wystąpią soliści z Odessy i Kalingradu.

Wielki aktor

❖ W Alei Gwiazd na ul. Piotrkowskiej w kwietniu zostanie odsłonięta gwiazda **Bogusława Sochnackiego**. Zmarły w 2004 r. aktor, wykładowca PWSFTViT, był związany z łódzkimi teatrami: 7.15, im. Jaracza i Nowym – stworzył wiele wybitnych kreacji. Pamiętany jest także jako mistrz drugiego planu w licznych filmach oraz aktor telewizyjny i radiowy. Jego charakterystyczny głos znamy choćby z serialu animowanego dla dzieci pt. „Rozbójnik Rumcajs”.

Bełchatów gra z Europą

Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie znalazło się w gronie instytucji realizujących międzynarodowy projekt „Europejskie dyktatury. Wspólny język sztuk wizualnych w budzeniu świadomości historycznej obywateli Europy”. Jego liderem jest włoski Teatr Magro z Mantui, a partnerami poza MCK fundacje z Rumunii i Hiszpanii. Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach programu Kultura 2007-2013.

Projekt dotyczy doświadczeń państw europejskich, w których rządziły dyktatury. Efektem wspólnej 18-miesięcznej pracy ma być widowisko teatralne, które uświadomi zwłaszcza młodym ludziom, co stało się w Europie w ostatnich 60 latach. Wydarzeniu ma towarzyszyć intensywne akcja promocyjna i edukacyjna, a także konferencje naukowe. Wszystko zacznie się od pracy historyków (wśród nich Marka Jasińskiego, obecnie wicestarosty bełchatowskiego) dotyczącej tych fragmentów naszej historii, o których opowie widowisko. Potem we wrześniu spotkają się w Mantui reżyserzy, a w grudniu nad widowiskiem popracują reżyser i dwóch aktorów z każdego kraju. Polską grupę artystyczną będą tworzyć Radosław Garncarek (bełchatowianin, aktor i reżyser, absolwent łódzkiej szkoły filmowej) oraz Marta Krawczyk (bełchatowianka, aktorka, absolwentka PWST w Krakowie). Nie wybrano jeszcze trzeciej osoby. Kolejne spotkania odbędą się w Bukareszcie, Bełchatowie (kwiecień 2013) i Grenadzie. Premierę widowiska zaplanowano na wrzesień 2013 roku w Mantui. Spektakl do Bełchatowa zawita w grudniu 2013.

bos.

Koniec radia?

W Galerii Manhattan zaprasza **27 IV** na prezentację instalacji audio **Konrada Smoleńskiego** pt. „The End of Radio”, wykorzystującej 60 mikrofonów. Autor skupia się na fenomenie energii przetworzonej na dźwięk. Konrad Smoleński to jeden z najbardziej interesujących młodych artystów w Polsce. W twórczości wykorzystuje różne media, łączy m.in. wideo, instalację, performance i muzykę.

Spojrzenie na miasto

W kwietniu Bałucki Ośrodek Kultury „Lutnia” organizuje **XVI Konkurs Fotograficzny „Oblicza Łodzi”** (pod patronatem „Kalejdoskopu”). Mogą w nim brać udział amatorzy w każdym wieku. Prace można nadsyłać **do 4 IV** w dwóch kategoriach: „reportaż” i „impresja”. Rozstrzygnięcie – **22 IV** w Galerii Promocji Młodych BOK „Rondo”.
www.obliczalodzi.pl

Rysunki z kawiarni

Wystawa pt. „**Kulisiewicz nieznany**” zostanie otwarta **14 IV** w nowej galerii Kutnowskiego Domu Kultury. Znajdą się na niej m.in. rysunki Tadeusza Kulisiewicza z cyklu „Majdanek”, szkice do „Mojej historii sztuki”, gwasze i rysunki na kawiarnianych

serwetkach. W sumie 140 prac w małych formatach – dotąd nie prezentowanych na wystawach.

Malarze

W Ośrodku Propagandy Sztuki od **27 IV** będzie czynna wystawa pt. „**Obraz malarstwa**”. Można będzie oglądać dzieła pięciorga świetnych łódzkich artystów średniego pokolenia: Małgorzaty Borek, Dariusza Fieta, Aleksandry Gieragi, Wojciecha Ledera i Roberta Rabięgi.

Stare dzieła

W Galerii Sztuki Dawnej w Pałacu Herbsta **20 IV** zostanie otwarta wystawa najciekawszych dzieł z kolekcji **sztuki polskiej i europejskiej**, będącej w zbiorach Muzeum Sztuki w Łodzi. To obiekty zgromadzone przez Kazimierza Bartoszewicza z łódzkich fabrykantów.

Bank kobiecości

W Galerii Bank&DM w Głownie **do 20 V** jest czynna wystawa malarstwa, grafiki i rysunku pt. „**Kobie-ta!!!**”. Można oglądać prace 11 autorów polskich (m.in. Wiesława Garbolińskiego, Andrzeja Grendy, Henryka Płóciennika) oraz obrazy trzech malarzy z Białorusi.

Rysunek Wiesława Garbolińskiego

Cugowski

■ W Klubie Wytwórnia **13 IV** odbędzie się koncert zespołu **Budka Suflera** – w ramach jego pierwszej od 30 lat trasy klubowej. Można będzie posłuchać utworów z płyt „Cień wielkiej góry” i „Przechodniem byłem między wami” oraz coverów grup Free, Bad Company, Tempest, Spooky Tooth.

Dla czytelników, którzy zadzwonią 3 IV o godz. 11 pod numer 42 633 63 80, mamy dwa podwójne zaproszenia na koncert.

Akordeonista

■ W Klubie Wytwórnia **15 IV** wystąpi **Marcin Wyrostek & Coloriage**. To nowy projekt akordeonisty znanego dzięki zwycięstwu w programie telewizyjnym „Mam Talent!”. Muzycy opracowali kompozycje klasyczne i standardy jazzowe. Inspiracją były dla nich także motywy ludowe, bałkańskie, cygańskie czy latynoamerykańskie.

Dla czytelnika, który zadzwoni 3 IV o godz. 11 pod numer 42 633 63 80, mamy podwójne zaproszenie na koncert.

Kino Olbrychskiego

■ Spotkanie z wybitnym aktorem **Danielem Olbrychskim** odbędzie się **13 IV** w Miejskim Domu Kultury w Radomsku. Artysta przyjedzie jako gość Gali Finałowej VIII Dni Kina poświęconych jego twórczości. Od 19 marca radomszczanie oglądali filmy Wajdy, Barei oraz Dziedziny. O miano najlepszej rywalizują etudy, przygotowywane podczas warsztatów realizatorskich. W pro-

gramie VIII Dni Kina znalazł się także konkurs wiedzy o filmie pt. „Życie i twórczość Daniela Olbrychskiego”.

Amatorzy rozrywki

■ Na **II Otwarty Przegląd Kabaretów Amatorskich „Chichot”** zaprasza **2 IV** Dom Kultury w Łęczycy (al. Jana Pawła II 11). Impreza, zgodnie z nazwą, przeznaczona jest dla wszystkich zespołów i wykonawców powyżej 13. roku życia, działających przy szkołach, ośrodkach kultury lub nieformalnie zajmujących się uprawianiem satyry w różnych jej formach. Będzie to okazja, by wypróbować swoje aktorskie umiejętności i poczucie humoru, skonfrontować kabaretowo-teatralne dokonania, zainspirować się do poszukiwań nowych form pracy artystycznej. Organizatorzy są pewni, że skorzysta także publiczność, bo nie zabraknie dobrej zabawy i rozrywki.

Znów góry w środku Polski

■ Pod hasłem „Turystyka w zgodzie z przyrodą” odbędą się w Łódzkim Domu Kultury tegoroczne **Dni Gór**, organizowane przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział Łódzki. Początek – **18 IV** o godz. 18 (opowieści i pokaz zdjęć – moderatorzy: Włodek Janusik, Krzysztof „Krzyś” Pietruszewski, Paweł Wandelt). Na **19 IV** w godz. 11-14 zaplanowano sesję naukową pt. „Turystyka w parkach narodowych”, a na godz. 18 – III Przegląd Diaporam i konkurs dla publiczności pt. „Tatry, przyroda, turystyka”. Imprezie towarzyszy wystawa fotograficzna pt. „Tatrzańska układanka” w Galerii Kawiarnia (**4 IV – 13 V**).

Zaproś telewizję!

W Wielkanocny Poniedziałek, 9 kwietnia, na antenie TVP Łódź obejrzymy „Region kultury”, kolejny program z cyklu promującego najciekawsze wydarzenia w województwie łódzkim. A skoro to śmigus-dyngus, autorzy programu zaproszą nas do położonej w gminie Sieradz wsi Chojne – będziemy tu uczestniczyć w „dyngusowym chodzeniu”, pradawnym zwyczaju polewania wodą. Ekipa telewizyjna odwiedzi także podopieczną Kraśnicę, gdzie w tym roku odbywa się Wielkanocny Przegląd Stołów Regionalnych zwany popularnie „Wielkanocną Babą”. Zobaczymy, jak kulturuje się tradycję przystrajania i zastawiania stołów oraz przygotowywania świątecznych potraw. Imprezie towarzyszą występy zespołów wykonujących pieśni wielkopostne. Zawitamy również do Aleksandrowa Łódzkiego, by podziwiać karuzelę z pisankami.

Programowi przygotowanemu przez Łódzki Dom Kultury we współpracy z łódzkim ośrodkiem Telewizji Polskiej patronuje portal Regionkultury.pl. Za pośrednictwem stron serwisu organizatorzy wydarzeń kulturalnych – festiwali, koncertów, spektakli, akcji i spotkań – mogą zaprosić do siebie ekipę telewizyjną. Realizatorom zależy na rozpropagowaniu szczególnie tego, co dzieje się w małych ośrodkach województwa. Zapraszamy do umieszczania propozycji na stronie Regionkultury.pl. bos.

A niechby na ewidentną wiosnę, taka piosenka zaszumiała

Ech! Raz, Iszczio raz

*Wszystkie europejskie mowy,
Słowa i gadanie
Bledną, kiedy chodzi o –
– kulturalne łkanie*

*I w Paryżu, we Warszawie
Rzadziej ciut – w Berlinie
Popatrują hen na wschód
Skąd ratunek płynie:*

*Ech raz. Iszczio raz
Iszczio mnoga mnoga raz
I raz. Iszczio raz. Iszczio mnoga raz*

*Każdy język umie nazwać
Prawie równie pięknie –
– sex, alkohol czy muzykę,
miłość, nawet szczęście*

*Ale żadna z naszych mów
Szeptem czy w oracji
Nie potrafi ładnie tak
Łaknąć kontynuacji*

Ech raz. Iszczio raz...

*Bo, czy dobrze nam, czy źle
– różnica niewielka
Wszystko w człeku dzieje się
W okolicach serca*

*Ratunkowo, z mroźnych stron
Taka prawda płynie –
– Akordeon w domu, to
Harmonia w rodzinie*

Ech raz. Iszczio raz... (solo akordeonu)

*Tak! – czy dobrze nam, czy źle
– różnica niewielka
Wszystko w człeku dzieje się
W okolicach serca*

*I, czy tu, czy tam się gra,
kocha, śpiewa, pije
„Iszczio raz” – tym tęskniej brzmi
im się dłużej żyje*

Ech raz. Iszczio raz...

Andrzej Poniedziałki

Oto jest pytanie

Podsumowania poetyckich konkursów bywają okazją do publicznie przeprowadzanych rozmów z nagrodzonymi autorami. Ostatnio wybrałem się na taką imprezę i byłem świadkiem prawdziwego festiwalu trafiających w próżnię pytań. Najpierw troje doświadczonych krytyków przepytowało piątkę obiecujących łódzkich poetów, a potem młoda krytyczka próbowała wciągnąć w dyskusję wyróżnionych w konkursie autorów z całej Polski. W obu przypadkach można chyba mówić o porażce, choć żadnej ze stron nie można podejrzewać o brak kompetencji ani złą wolę.

Po prostu nie umiemy już rozmawiać o poezji (o sztuce w ogóle?), o czym świadczyć też może upadek dyskusyjnych klubów filmowych albo wernisażowe przemówienia artystów, którzy w zasadzie tylko dziękują organizatorom i zapraszają do wypicia kieliszka wina. Co mieli powiedzieć, to namalowali. Poeci w zasadzie mogliby powiedzieć to samo – co mieli powiedzieć, to napisali. Jedynie krytycy nie mogą iść tą drogą, ale ci z kolei coraz częściej tworzą swoje opowieści jedynie na motywach twórczości artystów.

Wracając do rozmów z poetami, zastanówmy się, o co można ich zapytać, gdy skończą już mamrotać swoje wiersze. Możliwości jest kilka – wszystkie raczej złe. Od kiedy piszesz? Czy

piszesz długopisem, piórem czy na komputerze? Jakie są twoje poetyckie autorytety? Kogo czytasz? (W wersji bardziej ambitnej, zdradzającej lekturę Harolda Blooma, to ostatnie pytanie brzmi: Czyje wpływy chciałbyś w swej twórczości przewyciężyć?) To są pytania banalne, na które autorom nie chce się odpowiadać. Jeżeli są bezkompromisowi – dają tej niechęci wyraz, jeżeli są grzeczni – starają się sklecić jakąś odpowiedź.

Kolejna seria pytań: Czy mieszkanie w Łodzi ma wpływ na twoje pisanie? Dlaczego nie stosujesz dużych liter? Dlaczego z rymem? Dlaczego bez rymu? Bliżej ci do Świetlickiego czy do Sosnowskiego? Czym jest poezja? Czym jest poezja, która nie ocala narodów ani ludzi? Ta seria to również same kancery. Indagowani w ten sposób poeci na ogół odpowiadają, że to pytania źle postawione, zbyt ogólne, nieistotne lub zbyt istotne, by w pięć minut odpowiedzieć. Pozostają więc pytania zasadnicze: Czy wierzysz w Boga? Jakiej słuchasz muzyki? Jakiego pytania nikt ci jeszcze nie zadał? Czym się różni poezja od prozy? Na pierwsze dwa odpowiada się, że są zbyt osobiste, przy trzecim udaje się zaskoczenie, choć padło już wiele razy, przy czwartym cytuje się Darka Foksa: poezja – z lewej równo, z prawej postrzępione, proza – z lewej równo i z prawej równo.

No to sobie pogadaliśmy. Dalsze rozmowy w kularach albo chodźmy na piwo. Tylko jak skończyć felieton? Oto jest pytanie. Wypadałoby podać receptę na dobry zestaw pytań albo chociaż wyjaśnić, gdzie leżą przyczyny opisywanego zjawiska. Można by też błyskotliwie zażartować, na przykład o gadaniu dziada do poetyckiego obrazu. Ja jednak na koniec odbrązowię artystów słowa. Otóż poeci i krytycy są zwyczajnymi, przeciętnymi ludźmi. Stracili umiejętność konwersacji tak samo jak reszta społeczeństwa. Nie umiemy rozmawiać z dziećmi, z żoną ani z sąsiadem, nie umiemy konwersować na proszonych kolacjach ani dyskutować na zebraniach wspólnot mieszkaniowych. Dlaczego mielibyśmy potrafić rozmawiać o poezji?

Piotr Grobliński

Dawno, dawno temu pisywałem felietony na temat języków pod nieco zbyt ambitnym tytułem „Soboty poligloty”. Z czasem zarzuciłem to zajęcie, gdyż trudno wykrzesać coś ciekawego z języka polskiego, którego zasoby młode pokolenia zredukowały do trzech słów: na k, ch i p. Podobno napisano nawet w pracy naukowej, że za pomocą tychże słów można wyrazić absolutnie wszystko.

zatkaną ich i zaskoczy. Zauważyłem już pierwsze oznaki. Otóż w biurówcu mojej firmy zainstalowano nową windę z instrukcją. W instrukcji czytamy: „należy uważnie obserwować piętro-wskazywacz”. Piętrowskazywacz!!! To po prostu czarna listwa z boku windy, na której wyświetla się numer piętra. Kiedyś powiedziałoby się na to licznik, ekran, ewentualnie lampka. Nie... Pol-szczyzna wymyśliła piętro-wskazywacz. Jakież

Językoratowacz

Ktoś jednak przypomniał sobie o moich felietonach i zaprosił mnie do dyskusji o gwara łódzkiej w ramach światowych obchodów Dnia Języka Ojczystego. Publiczność była chyba rozczarowana, bo stwierdziłem, że gwara łódzka nie istnieje. Mamy tylko trzy słowa, które wyróżniają nas w Polsce: krańcówkę, migawkę i angielkę. Aż dwa związane są z komunikacją miejską, co dowodzi, jak ogromne wrażenie musiało wyrzucić na łodzianach uruchomienie tramwajów.

Przy okazji zastanowiłem się jednak, czy z naszym językiem ojczystym naprawdę jest aż tak źle. Po namyśle uznałem, że nie. Otóż pol-szczyzna, zagrożona prymitywizacją, znalazła sposób obrony.

Dlaczego młodzież zamiast słownictwa znanego od wieków przechodzi na ordynarną skrótowość i zapożyczenia z innych języków? Odpowiedź brzmi: dlatego, że słownictwo się zestarzało. Kto bowiem odważyłby się publicznie powiedzieć lub napisać w książce takie zdanie: „Zgugluj mi mejla z fejsbuka – rzekła Amelia”. Rzekła! Obciach do przekręcenia przez F8 (kto ma komputer, wie o co chodzi). Polszczyźniczym zmarszczek przybywa słów nie nadających się do użytku. Onegdaj, bynajmniej, albo-wiem – co to, k..., jest i co za ch... by tak p...??? No właśnie.

Dlatego pol-szczyzna postanowiła się zmienić. Zaatakować młodych słownictwem, które

perspektywy dla słowotwórstwa i neologizmizacji otwierają się przed nami! Wszystkie słowa do wymiany! Precz z niemodnymi, staroświeckimi „drzwiami”! Niech żyje „ludziowypuszczacz”, „ścianoprzekraczacz” albo i „przestrzeniół-czacz” – a co tam! Szafa – „ciuchochowaczka”, krzesło – „tyłkopodpieradło”, samochód – „jeź-dzacz”. Możliwości są nieograniczone. Pol-szczyzna przetrwa i to tak odmłodzona, że jej rodzony prasłowiański nie pozna.

Młodzież będzie zaskoczona, bo jej „k, ch, p” zostanie zmiecione przez zmasowany atak nowomowy ojczystej. – Nie, kochani – powie starszy. – Nie żaden tam „ch”, tylko „wnogaw-ceprzebywacz”, i nie „k”, tylko „ciałemzarabia-czka”.

Oczywiście proces zmian będzie trwał długo, żeby nie wywołać szoku językowego. Niewykluczone, że powrócą słowa wyśmiewane za komuny, ale prorocze – pamiętamy czasy, gdy w sklepach zamiast „kinkietu” sprzedawano „zwis nocny”. Zwis się zbliża, komuna upadła i już nam nie podskoczy.

A „Kalejdoskop” nie będzie miesięcznikiem czy informatorem, lecz „cotrzydzieściodniow-cem” i „imprenzopowiadaczem”. Nie zmieni się tylko jedno, zapamiętane z wojska (chodzi o jakiś żelazny bebech karabinu): „ząb zaczepu występu podajnika prowadnicy sprężyny spu-stu”. Tego nic nie przeskoczy.

Michał B. Jagiello

Tworzenie marki

Władze samorządowe rozumieją, jakie znaczenie dla promocji mogą mieć organizowane z dużym rozmachem wydarzenia kulturalne. Zapytaliśmy prezydentów i burmistrzów miast województwa łódzkiego o ich flagowe imprezy, z którymi chcą być kojarzeni w Polsce. Oto kolejne wypowiedzi w naszym cyklu.

MARCIN PLUTA burmistrz Brzezin:

Najważniejsza nasza impreza w 2012 roku to **Dni Brzezin** (26-27 maja). Pierwszy będzie sportowy (chcemy zaprosić do rywalizacji całe rodziny), drugi – koncertowy. Wybraliśmy takie zespoły, żeby każdy znalazł coś dla siebie. Gwiazdą wieczoru będzie Myslovitz. Wystąpią także Trubadurzy i uczestnicy warsztatów gospel. Odbędą się wybory Małej Miss. Przewidujemy wiele konkursów i wydarzeń towarzyszących. Ponadto w tym czasie odwiedzą nas delegacje z miast partnerskich z Rumunii, Włoch i Francji.

Dni Brzezin są szczególną atrakcją dla mieszkańców, którzy mogą wspólnie spędzić czas i pobawić się przy dobrej muzyce oraz poznać naszych lokalnych utalentowanych wykonawców. Ważna jest dla nas dobra zabawa i zacieśnianie więzi.

W tym roku po raz pierwszy organizacją tego święta zajmuje się Centrum Promocji i Kultury w Brzezinach – placówka powołana w czerwcu zeszłego roku. Stoi przed nią ogromne wyzwanie, ale wierzę, że pracownicy dołożą

wszelkich starań, by tegoroczne święto miasta było atrakcyjne i niezapomniane. Trudność, na jaką napotykaamy, to kwestie finansowe. W 2012 roku realizujemy wiele ważnych inwestycji, m.in. budowę dwóch boisk sportowych i rewitalizację centrum miasta. Dlatego postanowiliśmy, że zamiast kilku małych imprez, ciesząc się niższą frekwencją, w ciągu roku zorganizujemy jedno, dwa wydarzenia o dużej randze.

Dni Brzezin to także doskonała promocja miasta. W zeszłym roku mieliśmy wielu gości z sąsiednich gmin i miast. Mamy nadzieję, że i tym razem odniesiemy sukces. Dni Brzezin to impreza otwarta i bezpłatna. Oferuje wspaniałą atmosferę i wiele atrakcji – dlatego serdecznie zapraszam.

ZBIGNIEW DYCHTO prezydent Pabianic:

Jednym z ważniejszych wydarzeń kulturalnych na terenie naszego miasta jest **Pabianicki Maraton Sztuki** organizowany przez grupę lokalnych artystów rękodzielników.

Impreza, której ostatnia, ósma edycja (24-26 lutego) towarzyszyła tegorocznym XVIII Targom „Regiony Turystyczne – Na styku kultur 2012” w Łodzi, ma charakter artystyczny, towarzyski i biznesowy. Wśród rękodzielników biorących udział w Pabianickim Maratonie Sztuki są m.in.: Sławomir Białek, Dorota Musiał, Grażyna Adamczyk, Monika Tokarek, Maciej Pietrzykowski, Magdalena Kwasik, Anna Pacholik oraz Danuta Jacoń-Chmielecka.

Pabianiczanie mogą kupować oryginalne przedmioty, które stają się znakomitymi prezentami, interesującymi ozdobami i niepowtarzalnymi pamiątkami z Pabianic – obrazy, grafiki, filcowe torby i gadżety, rzeźby w drewnie, ceramikę. Organizatorzy przedstawiają wielu lokalnych, nie dość znanych twórców, którzy chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami, opowiadając np. o procesie powstawania unikatowych prac. Zachęcają też mieszkańców do wyjścia z domów w poszukiwaniu nowych pomysłów i twórczych inspiracji.

Pabianicki Maraton Sztuki, mimo że nie ma zbyt długiej tradycji, cieszy się coraz większym zainteresowaniem – nie tylko artystów, którzy mają okazję zaprezentować swoją twórczość, ale również mieszkańców Pabianic i okolic. Pozwala bowiem na obcowanie ze sztuką i zachęca wielu ludzi do jej uprawiania.

DARIUSZ TOKARSKI burmistrz Pajęczna:

Pajęczno zaczyna być znane z organizowania imprez związanych z hodowlą koni. Jej tradycje w rejonie Pajęczna są bardzo stare – już

dawno temu mieszkańcy słynęli na całą okolicę z zamiłowania do tych zwierząt. Muszę przyznać, że byłem pomysłodawcą przedsięwzięć związanych z reaktywacją końskich tradycji, na początku była to organizacja **Zjazdu Miłośników Koni**. Jego pierwsza edycja odbyła się w 2000 roku. W Zjazdach biorą udział ludzie, dla których konie i wszystko co z nimi związane, są największą pasją w życiu. Rozpoczynają się barwną paradą uczestników (zaprzęgi i jeźdźcy) ulicami Pajęczna. Główne imprezy odbywają się w pięknie położonym Parku 1000-lecia. Widzowie podziwiają wspaniałe zwierzęta podczas pokazów, konkursów i zawodów.

Od kilku lat w przeddzień zjazdu odbywa się wystawa koni – obecnie pod nazwą Ogólnopolski Czempionat Koni Śląskich. Uczestniczą w niej oczywiście hodowcy bardziej zaawansowani, ale dla mieszkańców naszego terenu oraz wszystkich gości odwiedzających Pajęczno to kolejna okazja do obejrzenia najpiękniejszych koni rasy śląskiej. Wystawa i zjazd odbywają się zawsze w tym samym terminie – jest to pierwszy weekend czerwca.

Od 2004 roku organizujemy także Ogólnopolskie Targi Końskie. Odbywają się one zawsze w sobotę po imieninach Stanisława (początek maja) na Placu Targowym w Pajęcznie.

Wszystkie te wydarzenia, choć rzecz jasna cieszą głównie ludzi związanych z końmi, to jednak spotykają się z ogromnym zainteresowaniem mieszkańców i licznie odwiedzających nasze miasto gości. Dzięki temu Pajęczno zaczyna być identyfikowane w Polsce i Europie z końmi. Uważam, że jest to również doskonała promocja naszego miasta.

Centrum kultury filmowej?

► Bogdan Sobieszek

Łódź filmowa jest już w zasadzie wspomnieniem, a pełne hale trzech wytwórni – legendą. Z dawnej świetności pozostały szumne nazwy: Łódzkie Centrum Filmowe, Wytwórnia Filmów Oświatowych i Programów Edukacyjnych, Studio Se-ma-for Produkcja Filmowa. Pierwsza firma to trzy magazyny – kostiumów, rekwizytów i broni, druga zatrudnia siedem osób (obydwie są spółkami skarbu państwa), trzecia jako spółka pracownicza z trudem produkuje cztery krótkie filmy animowane rocznie. Pogłoski o planach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, by włączyć ŁCF do tworzonego w Warszawie Polskiego Centrum Kinematografii, zmobilizowały władze miasta do wygenerowania projektu, który miałby ocalić Łódź filmową od zapomnienia. To kolejna próba odwołania się do wspaniałej przeszłości, by w oparciu o film tworzyć kulturalną tożsamość miasta i regionu.

Czy w Łodzi produkuje się jeszcze filmy fabularne? Od 10 lat robi to z sukcesem duża prywatna firma Opus Film. Łódź Film Commission zarządzająca miejskim funduszem filmowym (w tym roku 600 tys. zł) od 2007 roku dofinansowała 27 produkcji, w tym 10 fabuł, z których pięć zrealizowały łódzkie firmy producenckie (trzy tytuły – Opus i po jednym Anima-Pol oraz Krakatau). Wychodzi po jednym rocznie. Reszta to produkcje firm spoza Łodzi, które przyjeżdżają tu na kilka dni zdjęciowych. Tak było m.in. ze słynnym już filmem Agnieszki Holland „W ciemności”. Przypomnijmy, że w skali kraju każdego roku powstaje około 40 filmów fabularnych.

Poza fabułami miasto dofinansowało dziewięć dokumentów (m.in. łódzkich twórców: Grzegorza Królikiewicza, Jacka Bławuta, Piotra Szczepańskiego oraz Opus Filmu i studia łódzkiej szkoły filmowej Indeks), a także garść animacji (głównie produkcje Se-ma-fora oraz duży projekt BreakThru Films „Latająca maszyna”). Tak mniej więcej wygląda przemysł filmowy w Łodzi. Choć w urzędniczych opracowaniach mówi się o działających tu 40 firmach z branży, w rzeczywistości studia zajmujące się produkcją można policzyć na palcach jednej ręki. Oczywiście, oprócz tego mamy jeszcze słynną „filmówkę”, gdzie powstaje 150 etiud studenckich rocznie, Toya Studios (tu udźwiękawiano m.in. „1920 Bitwę warszawską” w 3D Jerzego Hoffmana) oraz Muzeum Kinematografii.

Mimo tej ogólnej mizerni Urząd Miasta Łodzi i Urząd Marszałkowski chcą ratować to, co jeszcze pozostało.

Odbywa się to dwutorowo: miasto ma swój projekt i województwo swój, choć obydwie strony nie odzęgają się od współdziałania przy utworzeniu Narodowego Centrum Kultury Filmowej – instytucji, która połączyłaby wszystko, co jeszcze w Łodzi z filmem się wiąże. Zarys pomysłu przedstawiono dziennikarzom podczas spotkania z ministrem kultury Bogdanem Zdrojewskim, które odbyło się w Muzeum Kinematografii dzień po ceremonii rozdania Oscarów. Miały to być rodzaj interaktywnego muzeum – instytucja korzystająca z zasobów i tradycji Łodzi filmowej, ze ścieżką edukacyjną, która pobudzałaby zainteresowanie filmem. Do jej zadań należałoby również prowadzenie badań naukowych. W ofercie znalazłyby się też usługi związane z produkcją filmową. Narodowe Centrum Kultury Filmowej mieściłoby się na terenie EC1 Wschód, a w jego orbicie pomysłodawcy widzą: ŁCF, WFOiPE, Muzeum Kinematografii, szkołę filmową, Akademię Sztuk Pięknych, która również kształci w zawodach filmowych, oraz Uniwersytet Łódzki ze specjalnością filmoznawstwo. Wzorem są tu np. Museo Nazionale del Cinema w Turynie czy Deutsche Kinemathek w Berlinie.

Prezydent Hanna Zdanowska zadeklarowała na ten cel 40 mln zł, marszałek Witold Stępień – 5 mln. Ministrowi projekt się podobał. Nie wspominał już o przejęciu ŁCF. Obiecał wsparcie pod warunkiem, że do 10 maja dostanie harmonogram działań oraz kosztorys uwzględniający wkład poszczególnych udziałowców. Zdrojewski zdystansował się tylko wobec pomysłu nadania nowej instytucji statusu narodowej, co wiązałoby się ze stałym partycypowaniem ministerstwa (na wysokim poziomie) w kosztach utrzymania. Ostatecznie jednak nie powiedział „nie”.

Koncepcja Narodowego Centrum Kultury Filmowej jest jeszcze dosyć ogólna, ale działania zmierzające do wykorzystania potencjału filmowego Łodzi i uczynienia zeń specjalności regionalnej niezależnie podejmuje Urząd Marszałkowski. W lutym wystąpił do Ministerstwa Skarbu Państwa o nieodpłatne przekazanie wo-

jewództwu łódzkiemu udziałów w Wytwórni Filmów Oświatowych i Programów Edukacyjnych. Jeśli tak się stanie, instytucja ta posłuży, jak informuje Departament Kultury i Edukacji, „wsparciu kinematografii w regionie, a przede wszystkim prowadzeniu regionalnej edukacji filmowej wśród mieszkańców województwa”.

Plany marszałka są jednak bardziej ambitne. Zostały naszkicowane w prezentacji przygotowanej przez departament. Liczące ponad 5 tys. tytułów archiwum „oświatówki”, które poddano cyfryzacji, będzie pełnił funkcję filmoteki regionalnej. Wytwórnia będzie nadal prowadzić warsztaty edukacji filmowej, a sprzęt i zatrudnieni fachowcy stanowić bazę dla produkcji i koprodukcji filmów (obecnie w realizacji jest 10 projektów). Wokół WFO marszałek planuje koncentrować koordynowanie polityki audio-wizualnej w regionie, której elementem byłaby np. cyfryzacja kin. Widzi też możliwość rozwinięcia telewizji regionalnej służącej promocji województwa. Chciałby na bazie WFO stworzyć Regionalną Instytucję Filmową.

Ambitnym zamiarom należałoby tylko przyklasnąć. Tym bardziej że Łódź filmowa już niemal pogrzyła się w odmętach. Ratujmy więc chociaż wspomnienia, próbujmy zachować tradycję. Może uda się odbić od dna.

* * *

Niespodziewanie sprawa siedziby Centrum Kultury Filmowej się skomplikowała. Podczas zwołanej 13 marca konferencji prasowej Marek Żydowicz oświadczył, że cały teren EC1 Wschód przeznaczony jest na projekt Fundacji Sztuki Świata, który przewiduje m.in. umieszczenie tam studia Davida Lyncha. Budowa i rewitalizacja obiektu trwa. Fundacja planuje otwarcie na 2014 rok. Pytany, czy w EC1 Wschód zmieści się też CKF, Żydowicz stwierdził: – *Nikt z nami o tym nie rozmawiał, ale trudno teraz na to pytanie odpowiedzieć, bo nie wiadomo jeszcze, czym będzie CKF.*

Tymczasem w idei centrum kwestia siedziby nie jest najważniejsza. Mamy nadzieję, że problem uda się rozwiązać z korzyścią dla Łodzi filmowej.

Młodzi na salony

Czy prowincjonalny – jak zwykło się mawiać w Warszawie – łódzki dom aukcyjny może całkowicie zmienić rynek sztuki w Polsce? To właśnie się dzieje: jeszcze sześć lat temu sprzedaż prac młodych artystów stanowiła zaledwie 1-2 procent ogólnej sprzedaży dzieł sztuki, a dziś – może nawet ponad 20 procent.

*O tym, dlaczego warto promować początkujących twórców, mówi **Wojciech Niewiarowski**, prezes Domu Aukcyjnego Rynek Sztuki w Łodzi:*

Artyści, którzy przychodzili do nas tuż po ukończeniu Akademii Sztuk Pięknych, nie byli przygotowani do rozmów z marszandem. Nie potrafili też prawidłowo opisać stworzonego przez siebie dzieła. Na polskich uczelniach artystycznych nie było i nie ma żadnych zajęć, które ułatwiałyby absolwentom odnalezienie się na rynku. Stąd w 2006 r. narodził się pomysł pierwszych w Polsce Aukcji Promocyjnych, w czasie których mogliby zaprezentować swoje prace i nauczyć się funkcjonować na rynku sztuki.

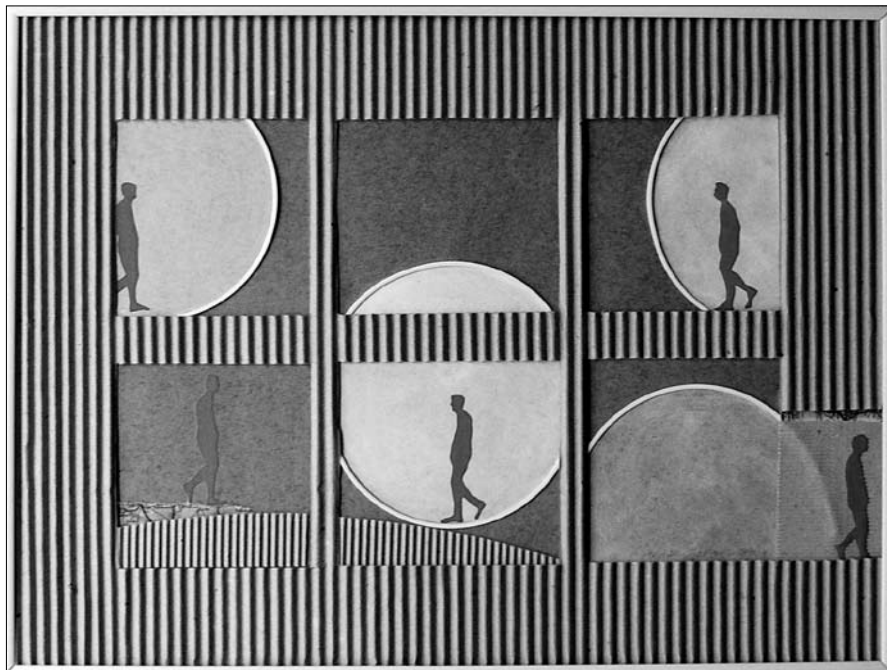
Przed 2006 rokiem na aukcjach w Polsce handlowało się głównie dziełami artystów niezujących lub współczesnych, ale o uznanych nazwiskach. Chcieliśmy zmienić ten stan i zwiększyć sprzedaż poprzez wzbogacenie oferty o prace początkujących twórców. Rynek miał duży potencjał – statystyczny Polak wydaje na aukcjach zaledwie 1-2 zł rocznie, podczas gdy Niemiec 10 razy tyle, a Brytyjczyk 100 czy 200 razy.

Postanowiliśmy zaktywizować potencjalnych klientów, proponując bardzo niskie ceny wywoławcze. Co prawda cena dzieła sztuki nie jest związana z kosztami jego wytworzenia, ale pomyślałem, że jeżeli ta wywoławcza będzie skalkulowana właśnie na ich poziomie, to zainteresowani zakupem, licytując, sami zadecydują, ile więcej wart jest obraz. Postanowiliśmy, że twórca otrzyma całą wylicytowaną kwotę, a kupującemu doliczymy 25 procent marży. Zaproponowaliśmy też artystom udział w przygotowaniu

i przeprowadzeniu aukcji, żeby zorientowali się, w jaki sposób to działa. Tłumaczyliśmy im, że nawet jeśli dzieło zostanie kupione za 100 zł, a twórca zalewa się łzami, to zostaje to odnotowane – każda publiczna sprzedaż jest monitorowana przez firmy zajmujące się badaniem rynku sztuki, takie jak Artinfo.pl (polski rynek) i Artprice.com (cały świat). Artysta, sprzedając prace w galerii powiedzmy po 1000 zł, przez 10 lat jest anonimowy. Gdy na aukcji sprzeda obraz za 200-300 zł, cały świat się o nim dowiaduje.

Na początku nikt nie wierzył w sens projektu. Gdy mówiłem o nim kolegom z Warszawy, pukali się w głowę. Na pierwszą aukcję zebraliśmy zaledwie kilkadziesiąt obiektów. Młodzi dali na ogół to, co mieli pod ręką, nie wierząc w sukces przedsięwzięcia. A my od początku zrezygnowaliśmy z cenzury – co kto przyniesie, to będzie wystawione na sprzedaż. Artysta musi zdawać sobie sprawę, że powinien pokazać się z najlepszej strony. Na aukcję przyszedł tłum ludzi, sprzedaliśmy prawie wszystko. Najdroższy obraz – Beaty Jarmuż – za 1900 zł. Wszyscy byliśmy w szoku.

Na kolejną aukcję zgłoszono już 200 pozycji. Później 250. Przez kilka edycji sprzedaż wynosiła 80-90 procent. A gdy zaczęła się zmniejszać, nawiązaliśmy współpracę ze wspomnianym portalem Artinfo, obsługującym średniozamożnych i początkujących kolekcjonerów, którzy nie mają czasu chodzić na aukcje w realu. To był strzał w dziesiątkę.

Beata Jarmuż, *Podróż*

Przygotowaliśmy dotąd 13 aukcji – 14. odbędzie się w maju. Uważam, że nie mogą być organizowane częściej niż dwa razy w roku, bo „wycięlibyśmy” z rynku wszystkie łódzkie galerie handlujące sztuką współczesną. Chodzi o to, żeby ułatwić artystom start – później powinni już radzić sobie sami, np. nawiązując współpracę z wybranym marszandem.

Jednym z celów Aukcji Promocyjnych było wspieranie łódzkiego środowiska – warunkiem udziału był dyplom tutejszej uczelni artystycznej. Jednak zaczęli się zgłaszać twórcy z innych miast oraz tacy, którzy szkołę skończyli dawno temu. Tak powstały Aukcje Promocyjne – Drugi Krok, w których uczestniczyć może każdy profesjonalny artysta. W marcu odbyła się piąta.

W 2008 roku Warszawa zorientowała się, że warto postawić na nową sztukę. Nasza idea stała się modna. W tym roku warszawska Desa Unicum czy Sopocki Dom Aukcyjny organizują po kilka aukcji młodej twórczości. Jednak w Warszawie artysta dostaje zaledwie około 40 procent ze sprzedaży. Wygląda na to, że w stolicy zrobiono z tego maszynkę do zarabia-

nia pieniędzy, przy okazji wchodząc w konflikt z galeriami, które zainwestowały w promowanie współpracujących z nimi malarzy.

Są twórcy, którzy wybili się na naszych aukcjach – 10-15 osób zaczyna odnosić sukcesy. Ich dzieła są sprzedawane po kilka tysięcy złotych. Nasza pomoc nie ogranicza się do Aukcji Promocyjnych. Chętnym udostępniamy galerijkę na parterze kamienicy, w której mamy siedzibę. Pomagamy robić wystawy, a prace oferujemy na aukcjach internetowych. Poza tym w ramach naszej strony www.ryneksztuki.eu uruchomiliśmy Internetową Galerię Młodych Talentów, gdzie również sprzedajemy obrazy i grafiki.

Ten system dystrybucji sztuki działa. Twórcy rozwijają skrzydła, bo dużo nowych osób kupuje sztukę. Dzieła artystów młodego pokolenia stanowią na światowym rynku około 15 procent. Przed 2006 rokiem w Polsce był to nikły procent. Obecnie dorównujemy standardom światowym. Dzięki naszemu pomysłowi polski rynek sztuki został całkowicie przemeblowany.

Not. *Aleksandra Talaga-Nowacka*

Jak wychować aktora?

W dniach 23-28 kwietnia odbędzie się w Łodzi XXX Festiwal Szkół Teatralnych. To piękna inicjatywa pozwalająca od tyłu lat oglądać artystów u progu sławy. Dzięki nim miasto młodnieje. Cieszą zresztą nie tylko spektakle z udziałem przyszłych gwiazd, ale także i to, co nadaje festiwalom jeszcze wyższą rangę intelektualną: warsztaty, konferencje, dyskusje, analizy tematyczne, otwarte próby. Postanowiliśmy w tym roku, za życzliwą zgodą kierownictwa Wydziału Aktorskiego PWSFTviT, opublikować fragmenty specjalnego wydawnictwa poświęconego artystom sceny i ekranu, jeszcze przed jego ukazaniem się w dniach festiwalu.

WLADIMIR REMIN

Wyższa Szkoła Teatralna im. Szczukina w Moskwie:

•• Współczesny teatr nie tyle żyje, co próbuje przetrwać. W nowych warunkach gospodarczych teatr musi zarabiać, czyli produkować szybko i efektywnie, a to nie znaczy dobrze. Do jakiego świata trafia aktor? Trafia do takiego świata, gdzie nikomu nie jest potrzebny.

Aktor to jest osobowość, a czy potrzebna jest ta osobowość w teatrze? Nie jest potrzebna, gdy kręci się opery mydlane, gdy aktor w ciągu jednego dnia ma nakręcić czterdziestominutowy odcinek. Sytuacja ogromnego pośpiechu, która panuje w tych produkcjach, wyłącza twórczość.

Jeżeli aktor podejdzie do reżysera i powie, że chciałby spróbować tak albo inaczej, każdy mu powie: niech pan idzie w... Każdy z aktorów chciałby zagrać w filmie, a jeśli to niemożliwe, gra w końcu w jakiejś operze mydlanej albo w serialu. Młodzi aktorzy chcą sukcesu. I kiedy mówimy do nich, że teatr to jest miejsce namysłu, analizy, już nie świątynia, oni tylko kiwają głową. Dla wielu aktorów to jest tylko zawód, sposób na zarabianie pieniędzy, sposób bycia. Dyrektorzy teatrów narzekają, że młodzi aktorzy nie idą do teatru, tylko wolą grać w serialach. Tych aktorów można zrozumieć, ponieważ niemożliwe jest utrzymanie się za 200, 300 nawet 400 dolarów miesięcznie, a tyle wynosi pensja w teatrze. Czego potrzebuje aktor, żeby przeżyć? Powiem teraz kontrowersyjne rzeczy; otóż styl kształcenia aktorów powinien przypominać system kształcenia amerykańskich rangerów. Myślę, że powinniśmy stworzyć taką okrutną sytuację, z którą aktorzy spotkają się w przyszłości. Amerykański oficer mówi do kaprala: powinieneś się okopać, a jeśli tego nie zrobisz, zostaniesz zabity. Jeżeli nie umiesz biegać lub strzelać, to znowu zostaniesz zabity. Jeżeli pomyliłeś sceny, to cię zwolnią. Jeśli spóźnisz się na przedstawienie, to też cię zwolnią. Gdybyśmy wprowadzili taki model kształcenia, na pewno zostalibyśmy znienawidzeni przez studentów. Każdy żołnierz nienawidzi dowódców. Ale kiedy na wojnie przeżyje, to odzyskuje szacunek dla swych dowódców, bo go dobrze wyszkolili.

Jakie cechy powinien mieć aktor, żeby przeżyć? Na pewno dobre zdrowie, wytrzymałość karalucha, dobrze rozwinięte poczucie improwizacji. Każdego studenta, niezależnie od stopnia utalentowania, można nauczyć improwizacji, czyli umiejętności brania, przyswajania zaproponowanego przez reżysera rysunku. Nie musimy dawać naszym studentom ryby, tylko wędkę. Ta wędka to jest analiza sztuki oraz roli, a można ją zacząć od prostych etiud. Trzeba szukać wewnątrz sztuki, a nie wokół niej, jak robi to wielu reżyserów. Szkoła powinna dać umiejętność grania klasyki. Jeden z malarzy poprosił kolegę abstrakcjonistę: narysuj psa. Myślał, że ktoś, kto

umie narysować psa, zawsze może narysować czarny kwadrat. Zatem trzeba nauczyć studentów grać tak, jak w MChAT (Moskiewski Akademicki Teatr Artystyczny – przyp. red.), a wtedy będą przygotowani do tego, żeby brać udział w najbardziej śmiałych przedstawieniach.

MIKOŁAJ GRABOWSKI

dyrektor Starego Teatru w Krakowie:

•• Kiedy byłem reżyserem tu w Łodzi, także wykładowcą w szkole na wydziale aktorskim, to uznawałem jako aktor wykształcony, że więcej w aktorze jest człowieka niż aktora. To znaczy, oczywiście powinien on posiadać znamiona zawodu i tego nauczy się bardziej albo mniej, w zależności od tego, czy poziom techniki jest bardzo wysoki, czy bardzo słaby. Są aktorzy, którzy potrafią sobie poradzić z techniką i tacy, którzy w ogóle nie umieją się nią posługiwać, czyli są tak zwanymi aktorami żywiołowymi. Uznawałem przeto, że ten aktor nie musi być takim aktorem do końca zawodowym, że (...) ilość człowieczeństwa powinna być większa niż jego zawodowość. Na ulicy Więckowskiego był Teatr Nowy, jego dyrektor Kazimierz Dejmek uważał wprost przeciwnie: że aktor właśnie to jest przede wszystkim technika. Państwo znacie to słynne powiedzenie: aktor jest do grania jak dupa do...

Ten spór, oczywiście, toczył się we mnie, bo nie sadzę, by Dejmek brał w nim udział. Przekonanie o konieczności ujawniania człowieka w aktorze niosłem jako swój sztandar. Ile człowieka, a ile zawodu powinno być w aktorze. To dla mnie kwestia kluczowa. Wspreć się tu cytatem z Gombrowicza, który powiedział: „nie znoszę malarzy zbyt oddanych malarstwu i nie znoszę poetów zbyt oddanych poezji, którzy są znanymi poetami”. Uważam, że człowiek nie powinien się do końca niczemu oddawać zupełnie i do końca. Zawsze powinien w sobie mieć jakąś rezerwę: mocy, swojej własnej tożsamości, indywidualności, swojej „ludzkości”. Oczywiście przy całym szacunku dla technik, które budują obecność aktora na scenie, w zależności od po-

trzeb spektaklu ta technika musi być ogromna albo mniej znacząca. I teraz powiedzmy sobie, że musimy wykształcić aktora tak, żeby on znalazł się w pewnych podstawowych okolicznościach. Ma możliwości głosowe, dykcyjne, umie tańczyć, ma poczucie rytmu, pamięć emocjonalną, może powtarzać pewne rzeczy. Natomiast w kwestii budowania aktora na scenie czy budowania jego relacji z partnerem, (...) z reżyserem i później (...), z publicznością, moment mojego człowieczeństwa ma zasadnicze znaczenie. Nie chodzi o to, by pokazać, że ja mam zawód w rękę i ten zawód, widzicie, świetnie wykonuję. Skoro za każdym razem mogę zrobić to samo, to znaczy robię to mechanicznie, bezosobowo. Dla mnie taki sposób wykonywania zawodu jest czymś podejrzanym, ponieważ procent człowieczeństwa w aktorze, jego umiejętność reagowania tu i teraz są najważniejsze.

Wiemy, że aktor powinien umieć powiedzieć „Pana Tadeusza” ze średniówką, kadencją, antykadencją, ale także zagrać scenę w pędzącym pociągu, wisząc... na drągu. W związku z tym, gdzie jest jego aktorstwo? Gdzie? Ale co zrobić z tym językiem Mickiewicza, jak się wisi na drągu w pociągu, kamera filmuje z góry, więc trzeba być plastycznym i wyrazistym. (...) Nic się nie da z tym zrobić. I wtedy człowiek, nie wiem, czy staje się aktorem, ale na pewno myśli o tym, żeby nie spaść, po prostu. I jeszcze coś ugrać do kamery, zmieścić się w kadrze. Mam wielki szacunek dla techniki, dla tego, o czym mówił Dejmek – prawda, że aktor jest do grania, natomiast potrzeba pewnego zanurzenia się w technikę jest zapotrzebowaniem spektaklu, nie aktora. Bo aktor „w ogóle” nie istnieje. Kimś innym jest aktor tworzący rolę techniką Grotowskiego, innego obchodzi tylko serial telewizyjny, który ma takie a takie konsekwencje jego obecności przed kamerą. Jeden i drugi mogą się skupić tylko na swoim wyobrażeniu „bycia aktorem”.

To znaczy, że nie mamy jednego aktora, nie mamy jednej ustalonej sytuacji. Mamy człowieka, który umie posługiwać się ciałem, głosem, intelektem, wrażliwością, sercem, nie wiem. I teraz nie zamknie się tego w żadnych ramach.

WAkademii Muzycznej przy ul. Gdańskiej rozbrzmiewają różne języki. – *Naszą współpracę z zagranicą można podzielić na kilka obszarów* – wyjaśnia prof. Antoni Wierzbiński, rektor AM. – *Pierwszy to wymiana studentów i pedagogów w ramach programu Erasmus, drugi – współpraca z Chinami dzięki pośrednictwu Narodowej Agencji Chińskiej do spraw Przyjaźni i Współpracy Zagranicznej, trzeci – studenci indywidualni.*

Dzięki programowi Erasmus każdego roku kilkunastu młodych muzyków z Łodzi przez jeden lub dwa semestry studiuje w jednej z europejskich uczelni artystycznych. Gdy w roku akademickim 1998/1999 Akademia Muzyczna w Łodzi podpisała Kartę Erasmusa, studenci mieli do wyboru zaledwie trzy zagraniczne uczelnie; obecnie jest ich już 35 w 14 krajach, w tym tak renomowane, jak Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu, Hochschule für Musik Franz Liszt w Weimarze czy Guildhall School of Music and Drama w Londynie. W zamian do Łodzi przyjeżdżają studenci z zagranicy – nie więcej niż kilka osób jednocześnie.

Obustronna jest też wymiana pedagogów. Dzięki temu wybitni artyści europejscy prowadzą w Łodzi kursy mistrzowskie, a uczelnia nie ponosi kosztów finansowych. Ostatnio łodzianie mogli wziąć udział w kursach organisty prof. Wolfganga Zerera z Hochschule für Musik und Theater w Hamburgu, skrzypaczki prof. Moniki Urbaniak-Lisik z Hochschule der Künste w

Bernie i wiolonczelisty prof. Jeroena Reulinga z ArtEZ Conservatorium w Zwolle (Holandia).

Od kilku lat w gmachu przy ul. Gdańskiej można usłyszeć też język chiński. Studenci z Państwa Środka odbywają w Łodzi pełny, trzyletni cykl kształcenia na poziomie licencjatu. Studiują... po polsku. By nauczyć się języka, przyjeżdżają do Łodzi wcześniej na tzw. rok zerowy. Polacy nie wyjeżdżają do Azji, gdyż kilkuletni pobyt tam utrudniłby im odnalezienie się na rynku pracy po powrocie. W przypadku Chińczyków jest odwrotnie – dyplom zdobyty w Europie ułatwia im zawodowy start. Poza tym język chiński stano-

wi dla Polaków większą barierę niż polski czy angielski dla Chińczyków.

Do Łodzi przyjeżdżają również studenci indywidualni. Obywatele Unii Europejskiej nie płacą za studia, jednak zdarzają się też osoby z dalszych krajów, takich jak Turcja czy Indie.

Bywają także jednostkowe przykłady współpracy zagranicznej, jak np. współorganizowanie z Muzeum Miasta Łodzi koncertu 50-osobowego chóru japońskiej młodzieży z Osaki – 28 marca br.

Na razie uczelnia nie dąży do zwiększenia liczby studentów zagranicznych ze względu na ograniczone warunki lokalowe. – *Ledwo mieścimy się w dwóch budynkach* – wyjaśnia prof. Wierzbiński. – *Sytuacja zmieni się, gdy w przyszłym roku zostanie otwarty kolejny budynek przy ul. Żubardzkiej, gdzie oprócz sali koncertowej i sal prób znajdą się też pracownie dydaktyczne.*

Muzykowanie bez granic

► Magdalena Sasin

Czy łódzkie uczelnie artystyczne są gotowe, by stać się ośrodkami o międzynarodowym statusie i wspólnie stworzyć z Łodzi europejskie centrum kształcenia twórców? Rozmawiamy o tym z rektorami.

Pierwszy wypowiada się
ANTONI WIERZBIŃSKI.

Za dwa lata zaś gotowy będzie Regionalny Ośrodek Kultury, Edukacji i Dokumentacji Muzycznej, sąsiadujący z głównym gmachem uczelni. Wówczas w ściąganiu zagranicznych studentów zapewne pomogą nam międzynarodowe konkursy wykonawcze i kompozytorskie, które organizujemy. Na razie nie planujemy organizowania studiów międzyuczelnianych dla osób z zagranicy, choć prowadzimy współpracę z „filmówką” i ASP – dotyczy ona jednak pojedynczych wydarzeń, takich jak premiery operowe, oraz studiów podyplomowych z zakresu muzyki filmowej, komputerowej i twórczości multimedialnej.

Rektor zapowiada, że w najbliższych latach zostaną uruchomione przedmioty teoretyczne w języku angielskim.

Czy łódzka akademia jest atrakcyjna dla studentów? Prof. Wierziński: – *Poziom uczelni pozna się po dobrych dyplomach, nagrodach studentów na konkursach oraz przewodach doktorskich i habilitacyjnych. Świadczy też o nim liczba kandydatów na studia. My z roku na rok mamy coraz więcej chętnych. Uważam, że jesteśmy bardzo dobrą uczelnią.*

Rektor deklaruje, że prowadzenie polityki otwarcia na świat to jeden z jego głównych celów. – *Korzyści dla studentów z wyjazdów za granicę są nie do przecenienia – podkreśla. – Najważniejsze, że stykają się z nowym sposobem nauczania, mają dostęp do innych materiałów nutowych. Studiować oznacza przecież: poszukiwać.*

■ GALERIA KALEJDOSKOPU

Jadwiga i Zbigniew Suchińscy,
Matka Boska z Dzieciątkiem
– z wystawy pt. „Madonna w sztuce ludowej”
w Galerii Nowej w ŁDK

Studenci z siwizną

▼ Maria Sondej

Jedna piąta mieszkańców województwa łódzkiego to emeryci. Przybywa także seniorów w samej Łodzi. Za dziesięć lat co trzeci pełnoletni mieszkaniec miasta będzie miał 60 lat i więcej, za 20 lat takich ludzi będzie ponad połowa. Jakie są ich potrzeby, zwłaszcza kulturalne, czego oczekują?

Aktywizować

Niewielki procent emerytów podejmuje jakąkolwiek aktywność służącą samorozwojowi czy wyznacza sobie nowe cele w życiu. Seniorzy najchętniej oglądają telewizję, oddają się sprawom rodzinnym, stoją w kolejkach do lekarzy, rzadko spacerują i jeszcze rzadziej uprawiają sport. Postulują, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach, poprawę oferty kulturalnej i narzekają na brak odpowiednich miejsc na spotkania. Takie wnioski wypływają z badań diagnozujących sytuację osób starszych w naszym regionie, przeprowadzonych dzięki unijnym pieniądzom przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej, które działa przy Samorządzie Województwa Łódzkiego.

Urząd Marszałkowski przeznaczył milion złotych, by osobom 50+ zapewnić w tym roku bezpłatne konsultacje medyczne oraz zorganizować dla nich warsztaty i szkolenia, które pozwolą na zmianę zawodu. Marszałek Witold Stępień zapowiedział rychłe uruchomienie specjalnej strony internetowej skierowanej do tej grupy wiekowej. – *Chcemy wzmocnić aktywność samorządów, ale stronę adresujemy także do instytucji i organizacji pozarządowych, które mogą działać na rzecz osób starszych. Warto pamiętać, że seniorzy to osoby doświadczone zawodowo i życiowo, trzeba to doświadczenie wykorzystać*

– mówił. I podkreślił, że poza metropolią potrzeby seniorów są większe.

Urząd Marszałkowski zapowiada także otwarte seminaria dotyczące aktywizacji seniorów oraz poświęcony temu program telewizyjny, ogłosi konkurs „Instytucja przyjazna osobom w wieku 50+”, planuje zorganizowanie seminarium Uniwersytetów Trzeciego Wieku. To wszystko, zdaniem pomysłodawców, już w 2013 roku powinno doprowadzić do zwiększenia liczby aktywnych seniorów.

Integrować

Również Urząd Miasta Łodzi wprowadza w życie projekt, mający na celu aktywizację oraz integrację społeczną osób starszych. Adresuje go do grupy mieszkańców 60+, kładąc punkt ciężkości na sprawy edukacji i kultury. Dla realizacji tych celów w Łodzi powołano niedawno Centra Aktywnego Seniora. Na razie pięć, po jednym w każdej dzielnicy. – *Zlokalizowaliśmy je w placówkach już istniejących, które wcześniej prężnie działały wśród tej grupy odbiorców* – mówi wiceprezydent Krzysztof Piątkowski, odpowiedzialny za projekt. CAS powstały we wszystkich filiach Bałuckiego Ośrodka Kultury (Limanowskiego 166, Łanowa 14 i Żubardzka 3), w OK „Górna” (Siedlecka 1), w OK „Karolew” (Bratysławska 6a), w Domu Kultury „502” (Gorkiego 16) i w Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych (Zachodnia 54/56). Niektóre z nich specjalizują się w pewnych formach działalności (np. AOIA stawia na koncerty, a BOK „Lutnia” – na edukację).

Przy Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych powstaje Zespół ds. Seniorów, który ma koordynować rozmaite pomysły. Na jego czele stanął

niespełna trzydziestoletni Dominik Zasadziński. On też zapowiada stworzenie specjalnej strony internetowej.

W niektórych placówkach myśli się też o stworzeniu wolontariatu seniorów, którzy mogliby pomagać na przykład przy organizacji imprez.

Słowa o aktywizowaniu seniorów znajdują znakomite potwierdzenie: na ścianach sali, w której zorganizowano konferencję prasową poświęconą inauguracji CAS, wiszą obrazy 84-letniego Witolda Łuczyńskiego, który pasję do malowania odkrył dopiero trzy lata temu.

Pomagać

Parlament Europejski i Rada UE ogłosiły rok 2012 Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej, a Senat RP – ustanowił go Rokiem Uniwersytetów Trzeciego Wieku. List do słuchaczy tych uniwersytetów wystosował, jeszcze jako Przewodniczący PE, Jerzy Buzek, życząc im „nabywania nowych umiejętności, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz satysfakcji z podejmowanych wyzwań”.

Doktor Brygida Butrymowicz jest gerontologiem – zajmuje się nauką o społecznych warunkach starzenia się. Przez 12 lat kierowała

Łódzkim Uniwersytetem Trzeciego Wieku im. Heleny Kretz. Uważa, że w działaniach UTW najważniejsza jest aktywność społeczna seniorów. – *Ci ludzie, uwolnieni od obowiązków zawodowych, zyskali dziennie 8-10 godzin wolnego czasu. Jak go spożytkują? Czy będą nadal żyć aktywnie i satysfakcjonująco? Czy zdecydują się robić wreszcie to, na co nie mieli czasu wcześniej? W dobrych wyborach powinny pomagać właśnie Uniwersytety Trzeciego Wieku. Jak to robią? Poprzez wykłady, ale przede wszystkim – zajęcia w sekcjach tematycznych, bo tam najlepiej można realizować swoje pasje.*

Na miejsce w ŁUTW trzeba długo czekać, podobny kłopot ma Uniwersytet Trzeciego Wieku Politechniki Łódzkiej. – *Zaczynaliśmy działać sześć lat temu z 300 słuchaczami, teraz jest ich tysiąc, a dla wszystkich chętnych i tak nie starcza miejsc* – mówi dyrektor placówki, prof. Andrzej Koziarski.

W przypadku seniorów wartością samą w sobie jest to, że zajęcia prowokują do wyjścia z domów, umożliwiają spotkanie się z innymi. Dr Butrymowicz: – *Nawet wspólne wyjście do teatru czy na wernisaż dodaje ludziom pewności siebie, zwłaszcza w sytuacji, gdy wybrali się tam pierwszy raz w życiu.*

FOTOGALERIA

Foto: Małgorzata Szafrąńska, Na trasie Ozorków – Chocianowice

Muzy w Kutnie

► Monika Nowakowska

Rok 2012 zapowiada się obiecująco dla Kutnowskiego Domu Kultury. Samorządowa instytucja kultury obchodzi 40-lecie działalności w zmodernizowanym i rozbudowanym gmachu głównym w parku miejskim im. Romualda Traugutta, a dodatkowo otwiera filię – Centrum Teatru, Muzyki i Tańca ulokowane w dawnym Domu Dochodowym Ochotniczej Straży Pożarnej przy Rynku Zduńskim – remont zakończony zostanie w maju. Na obie inwestycje pozyskane zostały fundusze unijne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 – w sumie prawie dziesięć milionów złotych.

Dom kultury w Kutnie funkcjonuje od 1972 roku. Mieści się w monumentalnym, inspirowanym powojennym modernizmem budynku z salą kinową na 350 miejsc. Po 30 latach funkcjonowania pojawiła się jednak potrzeba unowocześnienia i rozbudowania siedziby. – *O gruntownym remoncie rozmawialiśmy z Urzędem Miasta, któremu podlegamy, od 2004 roku – opowiada wieloletni instruktor, obecnie dyrektor KDK, Teresa Mosingiewicz. – Punktem zwrotnym był projekt otwarcia u nas jednej z regionalnych scen łódzkiego Teatru imienia Jaracza, wymagający przystosowania sali kinowej dla osób niepełnosprawnych. Ostatecznie Urząd Miasta zrezygnował z udziału w tym przedsięwzięciu, ale nie z remontu.*

Gruntowna modernizacja kosztowała 14,5 mln zł. Połowę tej kwoty Kutno pozyskało z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Prace trwały od maja 2010 do listopada 2011 roku. W efekcie Kutnowski Dom Kultury otrzymał nie tylko nowoczesny wystrój, ale i dodatkowe powierzchnie – dobudowane wokół centralnej sali kinowej – drugą salę baletową, pracownię

plastyczną z zapleczem i galerię na pierwszym piętrze, zaś na parterze pomieszczenia administracyjno-biurowe. Zmodernizowano także kino w ramach programu „Cyfryzacja kin” Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, który przekazał na ten cel 206 tys. zł.

Ale to nie kino cieszy się największym zainteresowaniem mieszkańców Kutna (a także sąsiedniego Gostynina i Łęczycy), tylko spektakle teatralne i warsztaty. – *U nas zawsze prężnie rozwijał się teatr amatorski – mówi Teresa Mosingiewicz. – Od 27 lat działa Grupa Teatralna „od jutra”, mamy też Dziecięcy Teatr Bajki „Puszek”. Oba zespoły biorą udział w przeglądach i konkursach ogólnopolskich. Dodam, że z sukcesami. Naszą dumą jest też Festiwal „Złoty środek poezji” – otwarty konkurs recytatorski oraz konkurs na książkowy debiut poetycki.*

Niemalą atrakcją zmodernizowanego KDK jest nowa przestrzeń wystawiennicza, której imponująca powierzchnia i wysokość uskokowych ścian (ponad cztery metry) pozwalają na ekspozycję różnorodnych propozycji artystycznych. Podczas mojej wizyty w nowej kutnowskiej galerii czynna była wystawa „Intuicja-intelekt”, obejmująca 40 obrazów i grafik ośmiu współczesnych polskich artystów wypowiadających się za pomocą szeroko rozumianej abstrakcji – od Stefana Gierowskiego i Stanisława Fijałkowskiego po urodzonych w Kutnie wykładowców łódzkiej ASP: Andrzeja Mariana Bartczaka i Dariusza Kacę, kuratora ekspozycji. – *Poprosiłam zaprzyjaźnionego z naszą placówką Darka o przygotowanie ambitnego projektu o znaczeniu ponadlokalnym na inaugurację galerii, chciałabym bowiem, aby było to miejsce znaczące na kulturalnej mapie Polski – wyjaśnia Teresa Mosingiewicz.*

– Kutno nie ma własnych tradycji awangardowych, dlatego tak ważne jest budowanie marki nowej galerii i wychowywanie jej odbiorców – uważa Dariusz Kaca. – Kolejna wystawa, którą otworzymy 4 kwietnia, poświęcona będzie twórczości Tadeusza Kulisiewicza, znanego z ekspresyjnych drzeworytów z międzywojnia i powojennych miedziorytów.

Po wystawie „Kulisiewicz nieznanym” KDK przybliży w czerwcu twórczość Władysława Winickiego (1941-2008), urodzonego w Kutnie profesora warszawskiej ASP. Wystawa możliwa będzie dzięki odnalezionej tece grafik wielkiego formatu tego interesującego twórcy. Kolejną artystyczną niespodzianką to wystawa plakatów z 23. Międzynarodowego Biennale Plakatu Polskiego w Wilanowie. Ale nowa galeria otwarta jest też dla kutnowskich artystów, zwłaszcza fotografików przyrody pręźnie działających w mieście nad Ochnią – być może jeszcze w 2012 roku zobaczymy ich prace w KDK.

Po otwarciu galerii kolejnym ważnym przedsięwzięciem Kutnowskiego Domu Kultury w 2012 roku będzie uruchomienie filii, czyli Centrum Teatru, Muzyki i Tańca w dawnym Domu Dochodowym Straży Pożarnej. Został on wybudowany na przełomie XIX i XX wieku ze skła-

dek mieszkańców Kutna i okolic, z inicjatywy Antoniego Troczewskiego, wybitnego kutnowskiego społecznika i lekarza. Ten piękny klasycyzujący pałacyk zawsze pełnił funkcję ważnego ośrodka polskiej kultury – do 1939 roku funkcjonował w nim Teatr Miejski. 5 stycznia 1904 roku gościł tam Henryk Sienkiewicz z charytatywną prelekcją. W czasie okupacji hitlerowskiej w budynku zorganizowano kino, które przetrwało tu do początku lat 90. XX wieku. Po zamknięciu kina w dawnym Domu Dochodowym odbywały się dyskoteki, potem przez wiele lat stał pusty i niszczał.

W 2006 roku popadający w ruinę zabytek od Straży Pożarnej zakupiło miasto. Postanowiono go wyremontować, korzystając z funduszy unijnych. Unia dała dwa i pół miliona złotych, pozostałe półtora miliona wyłożyło Kutno. W trakcie prac rewitalizacyjnych we wnętrzach na suficie odkryto plafon z początku XX wieku, odrestaurowano też stylowe łoże teatralne. Budynek, w myśl ostatniej woli Antoniego Troczewskiego, nadal służyć ma lokalnej społeczności i celom kulturalnym. Nie idzie to być może w parze z pierwotnym „dochodowym” charakterem tego miejsca, najważniejsze jednak, że uratowany został kolejny kutnowski zabytek.

Henryk Hak-Szymajda,
Ucieczka do Egiptu (fragment)
– z wystawy
pt. „Madonna w sztuce ludowej”
w Galerii Nowej w ŁDK

■ GALERIA KALEJDOSKOPU

► Aleksandra Talaga-Nowacka

O grupie Tamizo zrobiło się głośno w 2008 roku, gdy jej projekt, obmyślony wspólnie z biurem NOW, które zaprosiło ją do współpracy, zajął drugie (ex aequo) miejsce w konkursie na budynek Specjalnej Strefy Sztuki. Elewacje miały pokrywać wzory nawiązujące do twórczości Władysława Strzemińskiego, wykonane w perforowanej blasze.

Tamizo to jedna z ciekawszych łódzkich grup architektonicznych. Tworzą ją młodzi ludzie po Politechnice Łódzkiej. Aleksandra Zdziechowska i Mateusz Stolarski już od dziesięciu lat tworzą wspólne projekty, a w firmie, która działa od 2006 roku, pomagają im koledzy z roku: Wojciech Jaksa i Piotr Walerysiak.

Projektują budynki w całej Polsce, a jeśli chodzi o region łódzki – najwięcej w Pabianicach. Na razie głównie dla indywidualnych klientów. Ich obiekty są niezwykle nowoczesne, minimalistyczne. – *Stawiamy na jak najprostszą bryłę i przeszklenia. Budynek powinien być funkcjonalny i ładny. Im coś jest mniej skomplikowane, tym bardziej eleganckie* – mówi Aleksandra Zdziechowska.

Tamizo chętnie stosuje naturalne surowce, podnoszące jakość budowlanej drewno, kamień, łupek. Dla urozmaicenia proponuje też nowoczesne materiały, choćby wspomnianą blachę perforowaną. – *Gdy ściana jest obłożona czymś innym niż tynk, tworzy się faktura. Można ją odpowiednio wyeksponować, np. podświetlić. Świetny jest beton, ale do tej pory nie udało nam się zrealizować obiektu tylko z niego. Brakuje odpowiednich technologii i wykonawców. Wbrew pozorom budowanie domu z betonu wiąże się z dużymi kosztami.*

Zabierając się do pracy przy projekcie domu jednorodzinnego, architekt musi skonfrontować wyobrażenia klienta z warunkami zabudowy. Przepisy bywają bardzo restrykcyjne i często nie wolno w danym miejscu stawiać domów z płaskim dachem, a wymagane są dachy wielospadowe o konkretnym kącie nachylenia. – *Zawsze trzeba zachować szacunek dla miejsca i otoczenia, a klient powinien zaufać architektowi.*

Specjaliści z Tamizo projektują też wnętrza. Zaczynają od znalezienia rozwiązań funkcjonalnych. – *Do-*

Projekt Specjalnej Strefy Sztuki

Dom jednorodzinny

piero później ubieramy wewnątrz. Tutaj pojawiają się te same naturalne surowce, co na elewacjach. Kolorystyka jest ograniczona i stonowana. – To wynika z barw materiałów. Ściany są najczęściej białe, czasem szare. Można zrobić świetną kuchnię, używając taniej płyty OSB. Jednak jakość tworzą droższe surowce, więc lepiej, żeby zasób kieszeni był większy. Jesteśmy architektami, a nie dekoratorami wewnątrz. Robimy dobrą bazę dla wnętrza – a mieszkańcy je uzupełniają.

Od 10 lat styl Tamizo się udoskonala. – Zgodnie z naszą zasadą FoFu za każdym razem badamy relacje formy i funkcji. Ciągłe sprawdzamy, jak na siebie oddziałują. Młodzi architekci wciąż poszukują, inspirując się tym, co widzą w fachowych pismach, filmach, Internecie czy podczas podróży.

Jak oceniają współczesną polską architekturę? Aleksandra Zdziechowska: – *Rozwija się, idzie naprzód. Powstaje dużo ciekawych, młodych pracowni. Polacy sporo teraz podróżują, co zmienia ich spojrzenie. Myślę, że są gotowi na nowoczesne budownictwo.*

Mateusz Stolarski jest innego zdania: – *Świadomość architektoniczna społeczeństwa jest niska. Mało kto dba o wygląd otoczenia. Przestrzeń publiczna jest coraz bardziej zaśmiecana choćby przez reklamy.*

A co z Łodzią? Mateusz: – *W porównaniu z innymi dużymi miastami widać, jak jest biedna.*

Aleksandra: – *Jednak jest świadomość, że czas*

zacząć coś zmieniać. Organizowane są duże konkursy. Co prawda zwycięskie projekty lądują w szufladach...

Mateusz: – *Poza tym konkursy często polegają na zapraszaniu do udziału konkretnych pracowni – na ogół ciągle tych samych. W Łodzi jedna projektuje budynki politechniki, druga – innej instytucji. Na tego typu rzeczy w ogóle nie ma konkursów. A te, które są organizowane, robione są „od tyłu”. Najpierw ogłasza się konkurs na zagospodarowanie pl. Wolności, potem Piotrkowskiej, jeszcze później na połączenie jej i placu z Manufakturą. A przecież to wszystko powinno być powiązane. Nowe Centrum Łodzi to wielka niewiadoma. Zlecono projekt bez konkursu, bez przetargu. Przyjechał ktoś i powiedział, że ma być tak...*

Mimo to grupa Tamizo bierze udział w łódzkich konkursach urbanistycznych. W projekcie na połączenie Piotrkowskiej, pl. Wolności, parku Staromiejskiego i Manufaktury zaproponowała m.in. wypełnienie wyrwy w zabudowie ul. Zachodniej i bezkolizyjne przejście między Manufakturą a parkiem – ulicę wpuściła pod ziemię, a „kładkę” zrobiła na poziomie zero. W 2008 r. pracownia Tamizo wraz z biurem projektowym NOW wygrali konkurs na elewację kamienicy przy ul. Piotrkowskiej 138/140, co zaowocowało dalszą współpracą przy projekcie zagospodarowania całego terenu, na którym dziś rozwija się Off Piotrkowska Center.

Ostatnio udało się załatwić kilka istotnych spraw. Uzyskaliśmy zgodę księdza Ireneusza Kuleszy na zorganizowanie w łódzkiej katedrze koncertu muzyki Wojciecha Kilara z okazji święta 3 Maja. Oczywiście niezbędna była też akceptacja obchodzącego 80-lecie urodzin kompozytora, który zamieszkał jakiś czas temu w... klasztorze w Częstochowie. Jednorazowy koncert to ogromne przedsięwzięcie, bo trzeba się z przygotowaniem pisać w tok codziennego funkcjonowania katedry.

OPERACJA ⁽⁹⁾

Niezbędna okazała się wizyta w nowo otwartym obiekcie Międzynarodowych Targów Łódzkich, bo chciałem zaprezentować władzom miejsce planowanego wystawienia „Fausta” w formule wielkiego widowiska. Budynek, jak wiadomo, wygląda imponująco, jest to jeden z najbardziej prestiżowych łódzkich adresów. Dysponuje odpowiednimi gabarytami – np. wysokością, dużą nośnością legarów – aby móc zainstalować mosty oświetleniowe, sztankiety do udźwigu dekoracji. Wszystko trzeba dużo wcześniej przygotować. Teraz zbieram informacje na temat wysokości kosztów związanych z nagłośnieniem sali, zbudowaniem tam widowni i sceny, bo do tego trzeba zaangażować wyspecjalizowane firmy. Obowiązują nas przetargi, procedury, które trzeba wkrótce uruchomić.

Dlaczego zaplanowaliśmy „Fausta” w takim anturazie, co będzie się wiązało z pozyskiwaniem środków z różnych źródeł, w tym także z Urzędu Marszałkowskiego, jak to bywa z wielkimi przedsięwzięciami logistycznymi? Wystarczy powiedzieć, że można tam zmieścić do 6 tysięcy widzów. Nie chodziło nam zatem o inną salę, a inną skalę. Osiągalną dotąd tylko w Warszawie i Wrocławiu. Dwanaście spektakli przy pełnym obłożeniu w teatrze dawałoby tylu widzów, ile jednorazowy występ w plenerze czy wielkiej hali. Przy tym w operze trzeba by za występ 12 razy zapłacić zespołom, solistom itp. Jest to też niezwykła promocja. Bo dochodzi ciekawość nowego miejsca. Chcę, by to się udało. Jeśli raz się przystosuje ten obiekt do potrzeb wielkiej inscenizacji, będzie korzyść dla nas i innych zespołów. Nie mówiąc już o prestiżu dla dyrekcji Targów. A także o tym, że ta piękna wielofunkcyjna sala musi zarabiać na siebie – trzeba wykorzystywać obiekt na różne sposoby.

Równoległe w budynku opery cały czas trwa remont, co wiąże się z częstymi odprawami z wykonawcami, bowiem ujawniają się od czasu do czasu problemy nieprzewidywane wcześniej. Okazało się na przykład, że technologia przyjęta przez wykonawców do budowy magazynu technicznego, ze względu na wbijanie pali kafarami w zmarzniętą ziemię spowodowała

drżania pałacyku znajdującego się obok. Trzeba było zmienić technologię. Powstała zwłoka niezawiniona przez nikogo, a terminy gonią.

W tym samym czasie zajmowałem się statuem Teatru Wielkiego, by go zgłosić w odrobinię zmienionym kształcie do Urzędu Marszałkowskiego. Statut rzadko jest wymieniany, ale wymusiła to nowa ustawa, w której uzupełniono zapis o teatrze – że to instytucja artystyczna. Mówi się też w niej o obowiązkowych konkursach na dyrektorów, nic natomiast o konieczności corocznego odświeżania kontraktów dla pracowników. I przyniosło to już swoje konsekwencje. Niewielka liczba tych, którym podziękowałem za pracę, udała się do sądu, w związku z czym jestem jego częstym gościem. To nie jest przyjemne. Artyści, zgodnie z wcześniej planowanym, a niezrealizowanym projektem, mieli być zatrudniani na sezon, po czym dyrekcja miała do wyboru: przedłużyć zatrudnienie albo nie. Tymczasem wyszło tak, jak wyszło. Ktoś może od razu zapytać, dlaczego rozstałem

się z niedużą grupą pracowników z różnych zespołów. Bo w trakcie przesłuchań okazało się, że pewna liczba osób nie spełniła oczekiwań swoich szefów. Były to przesłuchania komisyjne, podczas których, dla jasności sprawy, nagrywano dźwięk i obraz. Szefowie poszczególnych zespołów zaproponowali, że na ich miejsce przyjdą nowi ludzie. Oczywiście zachowane zostały wszystkie procedury związane z wypowiedzeniem. To zawody konkurencyjne. Nie jest tak, że do emerytury pozostanie się w teatrze. Części osób po przesłuchaniach zaleciliśmy szkolenia pod okiem korepetytorów, pedagogów i po jakimś czasie sprawdzimy efekty. Mamy obecnie 22 solistów śpiewaków na etacie, ale do występu na planie pierwszym gotowych jest ośmioro. Tymczasem wszyscy powinni móc zaśpiewać duże partie. Inaczej obniża się poziom, co natychmiast jest widoczne na scenie. A przecież jeszcze musi być szansa na rozwój artystyczny...

Wojciech Nowicki

– dyrektor Teatru Wielkiego w Łodzi

Tegoroczny festiwal sztuk przyjemnych i nieprzyjemnych to w nurcie głównym raport z polskich nieszczęść. Widzianych w szerokiej, jakże szerokiej perspektywie naszych cech genetycznych, fobii i uprzedzeń, zdolności do „spieprzania” wszystkiego. Ale jest chyba przesadą uznawać ekstrema, marginesy, strefy cienia i patologie za zjawiska typowe tylko dla Polaków. Czyżby gdzie indziej zawłaszczanie demokracji przynosiło zgoła odmienne rezultaty?

Nie dziwię się, że dyrektor Teatru im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, Jacek Głomb, niedługo po premierze spektaklu „III Furie” w reż. Marcina Libera na deskach tej sceny, ogłosił swoisty powrót do źródeł, do reguł gry wywiedzionych z teatru tradycyjnego. Manifest ten był zapewne sprowokowany troską o publiczność, która może być zmęczona poetyką „wiwisekcji zła”. Rzeczywiście, spektakl legnicki dotknął granicy, poza którą nie ma już nic – można się tylko powiesić.

Intencje twórców są przejrzyste: włączyć się w dyskusję na temat naszych skłonności, prawie cech narodowych. Udowodnić też, iż w naszych czasach ze wszystkiego można zrobić show, bo ludzie to kupią. Mamy więc na scenie szybkie, ostre widowisko, w którym wszyscy mają swoje znaczące role do zagrania. Postacie główne to sadysta z AK wzorowany na Stefanie Dąbskim (wg jego wspomnień pt. „Egzekutor”) i zaprzeczenie stereotypowej matki Polki (manipulowanie upośledzonym dzieckiem – wg „Dzidzi” Sylwii Chutnik). Spektakl udowadnia, do czego zdolni są ludzie znajdujący się w sytuacjach ostatecznych – w czasie historycznym i współczesnym. Najbardziej ponura jest tu konstatacja, że „hańba staje się naszą dumą narodową”...

Paweł Demirski i Monika Strzępka w „Tęczowej trybunie 2012” zbadali „ciśnienie wewnątrzczaszkowe” u bohaterów i rozmaitych uczestników przygotowań do Euro 2012. Oto władze różnego szczebla, kombinatorzy podejrzanego autoramentu traktujący sport instrumentalnie, grupy mniejszościowe znajdujące przytulisko w czasie wielkich dni przygotowań, w tym geje zgłaszający swe odrębne postulaty. I miliony kibiców. Tak tworzy się gigantyczna sieć powiązań interesów, jawnych i zakrytych przed okiem sprawiedliwości. Mistrzostwa

na długo przed inauguracją jawią się tu jak gra prowadzona na najróżniejszych poziomach, od konfliktów społecznych zaczynając, na drobnych szwindlach kończąc. Chodzi o tak wielkie pieniądze, że Euro 2012, rodzące się w wielkich bólach, staje się przedmiotem manipulacji, również na arenie walki o wpływy w obrębie wielkiej i małej polityki. O ludzkich emocjach już nie trzeba wspominać.

Strzępka, mając do dyspozycji scenariusz Demirskiego, próbujący ogarnąć w wielości scen skalę przedsięwzięcia, nie oszczędza nikogo. Ten satyryczny, prześmiewczy obraz demitologizujący wszystkie poczynania wokół przygotowań do przyszłych rozgrywek, który wykreowany został przez Teatr Polski we Wrocławiu, jest jak uderzenie między oczy. I choć wie się, że jego zadaniem jest przecież nazwanie rzeczy po imieniu, żałuje się, że wulgarność w teatrze staje się monetą w grze...

W nurcie czegoś w rodzaju penetracji sumień mieści się też „Marsz Polonia”, spektakl wg Jerzego Pilcha w reż. Jacka Głomba, przygotowany przez łódzki Teatr Powszechny. To, jak już pisałam obszernie w numerze 3/2012 „Kalejdoskopu”, przegląd stereotypów decydujących

Wielka smuta

► Małgorzata Karbownik

o naszych opiniach w obszarze polityki i polskiej obrzędowości z historii najnowszej.

No i swoista pointa tegorocznego festiwalu – przedstawienie pokazane najwcześniej i odnoszące się do naszych pradziejów – „Pan Tadeusz” ze Starego Teatru w Krakowie.

Traktat o – można by nazwać – tożsamości Polaków, to najważniejsza sprawa we współczesnym odczytywaniu „Pana Tadeusza” przez Mikołaja Grabowskiego. Daje przecież temu wyraz choćby w zamianie kontuszy lub sukni empire na dzisiejsze dzinsy i legginsy. Ale konkluzja: „jesteśmy wciąż tacy sami” i „prawie nic się nie zmieniło” jest stanowczo za uboga. Mickiewicz podtytułem „ostatni zajazd na Litwie” akcentuje coś niezwykle znaczącego. Przełom czy też zakręt, na jakim za niedługi czas znajdzie się ta Polska z początków wieku XIX, kraj z prząsnym, emocjonalnym rodzajem patriotyzmu. Ale na razie „Pan Tadeusz” odnotowuje zderzenie naszego zaścianka z Europą („O tym – że dumać na paryskim bruku / Przynosząc z miasta uszy

pełne stuku / Przekleństw i kłamstwa, niewczesnych zamiarów / Za późnych żalów, potępieńskich swarów!”).

Jeden z mickiewiczologów wymyślił taki temat pracy doktorskiej: „Śmiech, uśmiech i śmieszność w *Panu Tadeuszu*”. Ano właśnie. Nie można dotrzeć do głębi tego arcydzieła, nie poświęcając technice pisarskiej specjalnej uwagi. Tym bardziej że mylnie czasami interpretuje się je tylko jako hołd dla kraju sprzed dwóch wieków z jego dystansem do wszystkiego, co nowe, świeże, odkrywcze, z bezkrytycznym umiłowaniem przeszłości. Mickiewicz ima się różnych barw humoru i komizmu, drwiny, ironii, pastiszu, by pokazać, jacy jesteśmy. Ale choć przedstawia swoich bohaterów z przerysowaniem właściwym satyrze, nigdy nie przekracza pewnej granicy. Dlatego, że to kraj jego dzieciństwa. Wywołujący najróżniejsze refleksje, często irytujący postawami rodaków, ale ojczysty. Czyżbyśmy w naszym myśleniu o nas samych po dwóch wiekach zmienili się radykalnie?

Stefan Mrożewski, autoportret
– wystawa pt. „Odbicie w lustrze...”
w Muzeum Miasta Łodzi (do 10 V)

■ GALERIA KALEJDOSKOPU

Zbliża się jubileuszowa, XXX edycja Ogólnopolskich Konfrontacji Teatrów Młodzieżowych Centrum 2012. Od 19 do 22 kwietnia w willi przy ul. Lokatorskiej 13 będą się prezentowały zespoły z całej Polski.

Centrum Kultury Młodych zadbało o bogaty program artystyczny. Dla młodzieży wystąpią zespół Blue Café oraz Iza Lach. Osobowościami wśród jurorów będą wybitni aktorzy: Gabriela Muskała, Mariusz Witkowski i Wiktor Zborowski. Oczywiście jak zawsze w jury zasiądą współtwórcy festiwalu: Marian Glinkowski, Kalina Jerzykowska i Jadwiga Sącińska. Planowana jest także publikacja albumu jubileuszowego.

Pisklęta

► Tomasz Krakowiak

Do tegorocznej edycji zgłosiło się rekordowo dużo zespołów. Zakwalifikowano dwadzieścia trzy: sześć z Łodzi, siedem z województwa łódzkiego oraz dziesięć z kraju. Łódzkie grupy wystąpią pierwszego dnia, zaraz po happeningu inauguracyjnym w wykonaniu Teatru Rebelia, który działa przy CKM. Oprócz gospodarczy, nasze miasto będą reprezentowały: Teatr Pigwa z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19, Teatr Samowolka z VI LO, Teatr „Ostatnie miejsce” z XXI LO, Trupa Teatralna z XIII LO oraz Teatr Błask z ZSP nr 5. Z województwa przyjadą Teatr Maniek z MDK ze Zgierza, Pracownia Artystyczna Tomoffan (Zespół Placówek Wychowania Pozaszkolnego) oraz Teatr Trzcina (II LO) z Tomaszowa Mazowieckiego, Teatr Ekstrakt z Sokolnik oraz grupy z Sieradza i Piotrkowa. Ostatniego dnia przewidziany jest spektakl gościnny Teatru Dziwadło ze Zduńskiej Woli, który ostatnie dwa lata z rzędu zajmował na Konfrontacjach pierwsze miejsce.

Jak podkreśla dyrektorka Centrum Kultury Młodych i jurorka konkursu, Krystyna Weintritt: – *Łódzkie zespoły w ostatnich latach bardzo podniosły poziom i najczęściej zdobywały laury, ale w tym roku może być inaczej. Jednak nie rywalizacja jest najważniejsza. – Teatr zawiera wszystko, co jest potrzebne do rozwoju młodych ludzi.*

W Centrum Kultury Młodych pierwsze kroki stawiali Tatiana Okupnik z Blue Café, rodzeństwo Łukasz Lach (obecnie gitarzysta L. Stadt) i Iza Lach oraz aktorzy Marcin Bosak i Kamila Klimczak.

W środowisku teatralnym łódzkie Konfrontacje są uważane za najważniejszy przegląd teatrów młodzieżowych w Polsce. Organizowane są od 1982 r., od 1995 r. – w Centrum Kultury Młodych, pod obecną nazwą. W 2002 r. rozszerzono zasięg na województwo łódzkie, a w 2008 r. na cały kraj.

Jak podkreśla Krystyna Weintritt: – *Młodzież konfrontuje się ze światem, z dorosłymi, z różnym widzeniem teatru, ale, przede wszystkim, konfrontuje się z samą sobą, ze swoim sposobem rozumienia i uprawiania teatru. To najważniejsza wartość, teatr pozwala nam zrozumieć samych siebie i innych.*

Nowator

▼ Magdalena Sasin

Gdy 4 kwietnia ubiegłego roku zmarł Bronisław Kazimierz Przybylski (ur. 1941), straciliśmy jednego z najwybitniejszych łódzkich kompozytorów, organizatora życia kulturalnego i pedagoga. Jako studentka miałam zaszczyt brać udział w jego zajęciach.

Od roku 1963, gdy związał się na stałe z Łódzką Akademią Muzyczną (wówczas Państwową Wyższą Szkołą Muzyczną), sprawował istotne funkcje: był m.in. dziekanem Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Rytmiki (1987-1990) i – od roku 1991 – kierownikiem katedry kompozycji. Jego ukochanym dziełem była *Musica Moderna* – odbywające się dwa razy w roku naukowo-artystyczne sesje muzyki współczesnej, platforma prezentacji i wymiany doświadczeń dla młodych kompozytorów. Profesor organizował je przez niemal 30 lat. Niektóre koncerty *Moderny*, odbywające się poza uczelnią, budowały pomost między akademikami a mieszkańcami miasta.

Własną klasę kompozycji prowadził przez niemal ćwierć wieku. Nie tylko uczył studentów, ale także formował ich wrażliwość estetyczną. Nigdy ostro nie krytykował prac – raczej subtelnie korygował i doradzał.

Trudno pisać o Przybylskim jako kompozytorze. Ewa Kowalska-Zajac, profesor Akademii Muzycznej w Łodzi: – *Twórczość Przybylskiego cechuje różnorodność zarówno w zakresie stylistyki, środków warsztatowych, jak i źródeł inspiracji. Nie można mówić o jej liniowym rozwoju, o ewolucji i podziale na etapy, a raczej o równoległych biegnących nurtach, co sprawiało, że w tym samym czasie powstawały utwory o bardzo zróżnicowanym charakterze. Dla tego twórcy dobór technik kompozytorskich był zawsze wtórny wobec idei czy przeznaczenia utworu.*

Jego muzyka emanuje siłą i zdecydowaniem. Najbardziej nowatorski, wręcz eksperymentalny, jest nurt muzyki kameralnej. Widać tu wpływy wybitnego awangardzisty Romana Haubenstocka-Ramatiego, u którego Przybylski studiował w Wiedniu. W tradycji osadzona jest twórczość orkiestrowa łodzianina – z największym bogactwem inspiracji pozamuzycznych. Za przykład może posłużyć *In honorem Nicolai Copernici* – hołd złożony astronomowi w 500. rocznicę urodzin, nawiązanie do gatunku poematu symfonicznego. Inne utwory z tego kręgu to *Sinfonia polacca*, poświęcona „Poległym za Ojczyznę Polakom”, wokalnie-instrumentalna *Missa Papae Joannis Pauli Secundi* nawiązująca do tradycyjnej formy mszy czy *Guernica* – *Pablo Picasso in memoriam*, której formę zainspirował słynny obraz. Najbardziej tradycyjny charakter mają utwory pedagogiczne Przybylskiego; wzbogacił on między innymi literaturę na akordeon. W wielu dziełach pojawiają się inspiracje folklorystyczne.

Utwory tego kompozytora prezentowano na znaczących festiwalach, takich jak Warszawska Jesień, Światowe Dni Muzyki w Tel Awiwie czy Paryska Trybuna Kompozytorów. Były wykonywane na całym świecie. W Polsce można je usłyszeć głównie podczas festiwalu i przeglądów muzyki współczesnej.

Ostatnie kompozycje Profesora to *Tutto è sciolto* oraz *North*. Pierwsza, do tekstów Jamesa Joyce’a, miała prawykonanie na festiwalu w Katowicach zaledwie kilka dni przed śmiercią artysty. Utwór *North* na saksofon i orkiestrę nie został jeszcze wykonany.

Pod koniec ubiegłego roku firma DUX wydała dwupłytowy album *My home* z utworami orkiestrowymi Przybylskiego, będący jeszcze autorskim projektem kompozytora. W listopadzie Akademia Muzyczna zorganizowała poświęconą mu sesję naukowo-artystyczną, podczas której wykonano koncerty *A Varsovie* – utwór z powtarzającym się fragmentem Chopinowskiego mazurka. Jego kompozycje będzie można też usłyszeć w kwietniu, podczas wiosennej sesji *Musica Moderna*.

Maluje, żeby żyć

► Aleksandra Seliga

Jest artystą, który pozostał wierny niewielkiej miejscowości, w której się urodził. Mowa o Stanisławie Imienińskim, żyjącym i tworzącym w Radomsku. Mimo że udało mu się zyskać ogólnopolską sławę, dla sąsiadów i znajomych pozostał „Stachem spod szóstki”.

W mieszkaniu malarza panuje artystyczny nieład. Obok łóżka rozstawiona jest sztaluga, wokół której leżą porozrzucane tubki z farbami. – *To nowy obraz, dopiero zacząłem. Jeszcze moky! Spójrz, nie maluję pędzlem. Używam szpachli* – tłumaczy Imieniński.

Urodził się w 1940 roku. O czasach szkolnych opowiada z przymrużeniem oka: – *Zacząłem malować, ponieważ miałem ADHD. Byłem koszmarem nauczycieli. Wszyscy wiedzieli, że jestem uzdolniony plastycznie, ale przy tym – łobuz i wagarowicz.*

Po ukończeniu szkoły podstawowej został przyjęty do Państwowego Liceum Technik Plastycznych w Częstochowie. Początkowo miał zostać geodetą, jak jego ojciec. – *Kiedy jednak tata zobaczył, jaki ze mnie nerwus i nicpoń, powiedział: rób, co chcesz.*

W szkole Imieniński zaprzyjaźnił się m.in. z Jerzym Dudą-Graczem, Wojciechem Kotlewskim czy Romanem Lonty. Do dziś przechowuje wspólną korespondencję, którą określa mianem „vademecum malarza”.

Po ukończeniu liceum nie mógł poświęcić się sztuce. Pracował w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej w Radomsku, a następnie w Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym. – *Musiałem utrzymać rodzinę, dlatego – o, ironio – zostałem geodetą. Pracowałem w tym zawodzie dwadzieścia lat.*

W tym okresie nie tworzył żadnych obrazów. – *Od czasu do czasu kreśliłem jakiś kicz, nadający się tylko na prezent dla teściowej – żartuje.*

Co takiego się wydarzyło, że postanowił wrócić do malarstwa? – *Był rok 1980, kiedy uległem wypadkowi samochodowemu. Miałem zmiażdżony kręgosłup i podstawę czaszki. Przez trzy miesiące leżałem na drewnianym łóżku, podpięty do szpitalnej aparatury. Pomyślałem: dlaczego nie malowałem? Dlaczego nie poszedłem na studia, nie ukończyłem ASP, jak moi dawni przyjaciele?*

Zaraz po wyjściu ze szpitala chwycił za pędzel. Tworzył dużo, jak gdyby chciał nadrobić stracony czas. Szybko też udało mu się zaistnieć w środowisku – w 1987 roku zdobył pierwsze miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Twórczości Instruktorów Plastyki w Rzeszowie. W 1989 otrzymał nagrodę na Ogólnopolskich Spotkaniach Plastycznych w Stargardzie Szczecińskim. Dostał także wyróżnienie ministerstwa kultury. Jego prace pokazywane były na kilkudziesięciu wystawach – w kraju i za granicą. Artysta najchętniej wspomina tę, która odbyła się na zamku Książ. – *Wmieszany w tłum, słuchałem opinii na temat mojej twórczości. Było sporo krytyki, ale i pochwały. Nie wiedzieli, kim jestem, więc pukalem się w czoło i mówiłem: „Macie rację, co to za bazgroły”? Wtedy wywołano mnie do mikrofonu. Do dziś pamiętam ich miny!*

Często opowiada anegdotę o członkini partii, którą przysłano, by oceniła wystawę Imienińskiego. Pokazywał wtedy wyłącznie akty. *Podszedłem do niej i powiedziałem: Co takiego chciałaby pani ocenić? Piersi? Pośladki? Zaczerwieniła się, po czym zapytała cicho: A może mnie także mógłby pan namalować?*

Najczęściej posługuje się techniką olejną. Choć w pierwszym okresie twórczości zasłynął właśnie jako malarz kobiecych aktów, to jednak od kilkunastu lat w centrum jego zainteresowania znajduje się krajobraz. Poczucie jedności z naturą przenosi także w sferę teoretycznej refleksji nad sztuką. – *Artysta nie wybierze kina – pójdzie do lasu, by dostrzec piękno w wielkim, starym drzewie, w które uderzył piorun.*

Pejzaże Imienińskiego często przedstawiają lokalną scenerię: drewniane chałupy, jakie do dziś spotkać można na obrzeżach miasta, urokliwe zakątki, fragmenty łąk i lasów. Za mistrza obrał sobie pochodzącego spod Łowicza Józefa Chełmońskiego. Krystyna Filarowska – znanymi twórczości radomszczańskiego malarza – zwraca uwagę na ogromny ładunek emocjonalny, jaki niosą te obrazy. Niektóre są kolorowe i radosne, inne napawają lękiem i niepokoją odbiorców. – *Kiedy jestem szczęśliwy, moje obrazy także. Kiedy jestem smutny, wszystko, co tworzę, przesiąknięte będzie smutkiem* – tłumaczy Imieniński.

Mimo sławy pozostał w Radomsku, pracując w Miejskim Domu Kultury. Interesował się życiem miasta, pomagał w organizowaniu wydarzeń kulturalnych – i wciąż odczuwał głód twórczości.

Kilka lat temu zmarła ukochana żona artysty – Irena. – *Dzień po jej śmierci namalowałem jeden ze swoich najlepszych obrazów – „Dusza Ireny idzie do nieba”. Była najcieplejszą i najlepszą osobą, jaką znałem.*

Tęsknota doprowadziła do długotrwałej depresji i rezygnacji z życia towarzyskiego. Mogłoby się здаwać, iż malarstwo zejdzie na dalszy plan – ale artysta tworzył dalej, zamknięty w swoim mieszkaniu. Przestał jedynie martwić się o konkursy i wystawy.

Dziś udało mu się dźwignąć z upadku, ale nigdy nie wrócił do kondycji sprzed śmierci żony. Pomaga mu córka wraz z zięciem. Na moje pytanie o przyszłość odpowiada z uśmiechem: – *Wiem, że będę malował. Muszę malować, żeby żyć i wciąż sobie powtarzam, że wszystko jeszcze przede mną.*

FOTOGALERIA

Foto: Małgorzata Szafrńska, Na trasie Ozorków – Chocianowice

Łódzki desant

Młodzi filmowcy, studenci ostatniego roku z Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi zaprezentują swoje najnowsze dokonania poza murami uczelni. Do konfrontacji z publicznością dojdzie w dniach 13-15 kwietnia w warszawskim kinie Kultura podczas jubileuszowej 10. edycji Festiwalu Filmów Studenckich „Łodzią po Wiśle”. Wcześniej swoje pierwsze laury zdobywali tu Leszek Dawid, Jan Komasa, Anna Kazejak-Dawid, Balbina Bruszezowska, a ostatnio Grzegorz Jaroszuk.

Od drugiej edycji „Łodzią po Wiśle” ma formułę konkursu. Do rywalizacji startują etiudy reżyserskie – fabularne i dokumentalne, etiudy operatorskie oraz animacje. Jury, w skład którego w tym roku wejdą Rafael Lewandowski, Radosław Ładczuk i Kamil Polak, wybiera także najlepszy trailer – dzieło studenta montażu. – *W przygotowanie imprezy włączamy całą brać studencką, nie tylko autorów filmów – mówi szef festiwalu Krzysztof Brzezowski, kierownik Biura Promocji, Marketingu i Dystrybucji PWSFTViT. – Wszyscy mogą głosować na tytuły, które ich zdaniem powinny się znaleźć w konkursie. To preselekcja. Ostatecznie zestaw konkursowy zatwierdza ściśle grono organizatorów, w którym reprezentant studentów również się znajduje.*

Imprezę wymyślili dwaj wykładowcy – Andrzej Mellin i Marcin Małatyński – jako prezentację młodego oblicza polskiego filmu, sposób promowania najzdolniejszych studentów oraz miejsce dyskusji na temat najważniejszych problemów. Dlaczego w Warszawie? – *Bo tu mieści się centrum naszej kinematografii – od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, finansującego szkolne etiudy, przez producentów, reżyserów, aż po krytykę o ogólnopolskim znaczeniu i branżowe media – wyjaśnia Brzezowski.*

Tworzony wzorem innych szkół filmowych w krajach Europy Zachodniej festiwal ułatwia

więc zbliżenie między środowiskiem szkolnym i profesjonalnym. Stanowi także rodzaj inicjacji – wyjścia młodych twórców w świat, a dla niektórych dzieł jest początkiem festiwalowego życia.

PWSFTViT w Łodzi to pod względem metrażu największy producent w Polsce. Realizuje ok. 150 etiud w roku, co stanowi 800 minut projekcji i jest równe niemal dziewięciu pełnometrażowym obrazom. Szkolne filmy zdobywają potem nagrody w sekcjach studenckich najważniejszych festiwali, np. w Berlinie, Cannes, Park City (Sundance), Locarno, San Sebastian. Na tych samych imprezach polskiemu kinu profesjonalnemu już nie udaje się zaistnieć.

– *Nasze produkcje zdobyły w ostatnim roku około 30 nagród na całym świecie – mówi Krzysztof Brzezowski. – To potwierdzenie wysokiego poziomu szkoły i tego, że umożliwia realizację artystycznych wizji.*

W związku z jubileuszem, program „Łodzią po Wiśle” zostanie wzbogacony o retrospektywę filmów laureatów z lat ubiegłych z udziałem twórców, którzy w wielu wypadkach mają już na koncie pełnometrażowe debiuty. Na otwarcie festiwalu obejrzymy jeden z nich – animację „Jeź Jerzy” Wojciecha Wawszczyka i Jakuba Tarkowskiego. Obok projekcji konkursowych i bloku pozakonkursowego zostaną pokazane etiudy z zaprzyjaźnionych szkół z Pragi, Bratysławy, Bukaresztu i Brisbane. Będzie wystawa prac studentów z Katedry Fotografii oraz spektakl Wydziału Aktorskiego pt. „Roberto Zucco” w reż. Małgorzaty Bogajewskiej. Zaplanowano także prezentacje rozmaitych projektów, w których uczestniczą studenci, np. „Łódź od zmierzchu do świtu” (prowadzą go Maciej Drygas i Mirosław Dembiński), „Skateboat”, „Małe stłuczki”, „Październik”. Zobaczmy też jak działa Platige Image, studio animacji, którego współpracownikiem jest Tomasz Bagiński. bos.

OPINIE

Czym kuszą?

MONIKA KAMIEŃSKA, DYREKTOR AOIA; **MARIOLA ANDRZEJCZAK**, SPECJALISTA DS. PROGRAMOWYCH:

► Akademycki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych koncentruje swoją działalność na aktywizacji społeczności akademickiej. Ośrodek opiekuje się młodymi twórcami i pomaga im w różnorodnych artystycznych projektach. Świetny przykład to cykl „Muzyczne wspomnienie o...”. Projekt Michała Wieczorka, absolwenta Wydziału Wokalno-Aktorskiego Łódzkiej Akademii Muzycznej, ma formę kameralnych koncertów z udziałem osób związanych z uczelniami w Łodzi i Katowicach. Prezentowane są sylwetki artystów, legend polskiej i światowej sceny muzycznej. Bohaterami programów byli m.in. Bułat Okudźawa, Agnieszka Osiecka, Jerzy Wasowski, Maria Koterbska, Frank Sinatra. Cykl wpisuje się też w działania AOIA skierowane do uczestników Uniwersytetu III Wieku.

Najnowszą propozycją, realizowaną z kolei w ramach Łódzkiego Centrum Aktywności Seniora, są warsztaty ceramiki artystycznej, zajęcia z pilatesu i ruchowo-taneczne.

Trud miłości

► Małgorzata Karbowiak

Z dramatu Karola Wojtyły pt. „Przed sklepem jubile-ra” wypisuję jakże wymowną sentencję: „Czasami ludzkie istnienie wydaje się za krótkie dla miłości. Kiedy indziej jest jednak odwrotnie: miłość ludzka wydaje się za krótka w stosunku do istnienia – a dokładniej za płytka”. W przedstawieniu Teatru Logos pt. „Medytacja o sakramencie małżeństwa przechodząca chwilami w dramat” bazą stał się wspomniany wyżej tekst, do którego dodano kilka elementów wg pomysłu reżysera Marka Kasprzyka, niestety nietrafionych. W oryginale rozpisana na dramatyczne, czasami liryczne, czasami przejmujące sceny historia uczuciowych relacji osób dwóch generacji pokazana jest w poetyckiej perspektywie. I to nadaje tej swoistej prezentacji filozofii miłości specjalny klimat. Tym bardziej że i Autor, we wczesnej młodości zauroczony teatrem, doskonale poznał jego specyfikę i wiedział, jakie elementy kompozycji mogą nadać tekstowi wymiar szczególny. To utworzenie miejsca magicznego przed sklepem jubile-ra z „witryną – zwierciadłem odbijającym nas oboje” (zawsze w niezwykłych momentach życiowych wyborów – dop. M.K.). Ale godzien uwagi jest przede wszystkim Wielki Mag. Sprzedawca biżuterii i zegarków. Mówi: „Moja waga jubilerska nie odważa metalu, lecz cały byt człowieka i los”. (...) „Ciężar tych złotych obrączek – to nie ciężar metalu, ale ciężar właściwy człowieka, każdego z was osobno i razem obojga”. Waga tych sentencji zmusza do interpretowania ich na swój sposób, co czynią poszczególni bohaterowie spektaklu... Dochodząc do niewesołej konkluzji: „Dysproporcja pomiędzy pragnieniem szczęścia a możliwościami człowieka jest nieunikniona”.

Lungta i totem

Widziałem je już wcześniej, w programach podróżniczych, w których prowadzący zapuszczali się na najdalszy Wschód, ale ich nazwy nijak nie mogłem sobie przypomnieć. Powiewały nad świątyniami albo w ogóle w powietrzu, zawieszane na sznurkach kwadratowe, kolorowe, zapisane płachetki, prawie jak u nas podczas procesji Bożego Ciała. Okazało się, że są to Lungta, flagi modlitewne – zawisły w Galerii Wschodniej na wystawie Mirosława Filonika „Iluzje”. Wisiały nieruchomo pod sufitem, w galerii wiatru nie ma. Podświetlone żarówką rzucały cienie na ściany, a wtedy było ich cztery razy więcej i to w dwóch pokojach. Jak napisałem, na flagi naniesione są modlitwy, a tu? Przyjrzałem się... Zobaczyłem cieniutkie bibułki zadrukowane rysunkami i tekstami...

Kiedyś daleki świat był naprawdę daleko, a tajemniczość rosła wprost proporcjonalnie do nieosiągalności. Przywiezione stamtąd – z Afryki, Azji, Ameryki, no i z Węgier towary kolonialne pachniały z dziesięć razy silniej niż dziś te od wielkich korporacji. Większość rzeczy trzeba było sobie wyobrażać za pomocą znaczków pocztowych, etykietek zapalczanych, kronik filmowych; amatorzy fal średnich w radiu mieli lepiej, bo mogli dodatkowo nocami nasłuchiwać i wyławiać zza szumów i trzasków – muzykę. Ale zapach był zawsze najważniejszy. Każdy „stamtąd” wyróżniał się na tle „brutali”, „przemysławek” i „być może” (ładnych zresztą i z dopiskiem na buteleczce „Paryż” albo „Rzym”). A już najbardziej to chyba pachniały pomarańcze w grudniu.

W galerii pomarańcze nie pachniały, choć leżały w skrzynkach po kątach kilogramami. Owe „Lungta” były zaś bibułkami, którymi przekłada się owoce, aby nie zapleśniały. Okazało się, że artysta zgromadził ich całą

OPINIE

I jeszcze: obecnie z ośrodkiem współpracuje kilkanaście grup artystycznych wywodzących się z łódzkich uczelni i liceów. Czekamy na efekty działania dwóch zespołów teatralnych: eksperymentalnej grupy ab'Teatr – leniwe oko (studenci UŁ, pracujący pod kierunkiem Tomasza Konopki) oraz „Studia Saturator” – Maszy Boguckiej. Premiera spektaklu Sławomira Mrożka „Męczeństwo Piotra Oheya” w wykonaniu Studia Saturator – już 31 marca.

IZABELA KACPRZYK, DZIAŁ PROMOCJI OK „GÓRNA”:

► Nasz Ośrodek, mający swoje siedziby w willi Adama Hoesslera oraz w budynku przy al. Politechniki stawia na programy autorskie, starając się dotrzeć do indywidualnych predyspozycji i pasji dzieci, młodzieży i dorosłych. W programie są zajęcia plastyczne, koła zainteresowań, warsztaty tematyczne dotyczące kultury i historii Łodzi. Działają tu także m.in. odnoszące sukcesy zespoły piosenki i tańca.

W połowie 2011 roku w naszym ośrodku rozpoczęły się zmiany organizacyjne związane z objęciem placówki przez nowego dyrektora. Stopniowo wprowadzane są nowe formy zajęć.

Jednym z pierwszych efektów zmian jest realizacja wielokulturowego projektu „Mixer Kultury”, współfinansowanego przez Komisję Europejską w ramach programu „Młodzież w działaniu”. Realizacja projektu rozpoczęła się pod koniec grudnia 2011 roku i trwać będzie sześć miesięcy. „Mixer Kultury” odwołuje się do wielokulturowej tradycji Łodzi. Jego celem jest wymiana kulturalna

OPINIE

i nawiązanie dialogu poprzez twórcze współdziałanie z mniejszościami narodowymi, etnicznymi i religijnymi zamieszkującymi Łódź.

Co roku Ośrodek Kultury „Górna” organizuje „Wiosnę Artystyczną”. Jest to interdyscyplinarny przegląd efektów pracy uczestników warsztatów, artystów i zespołów u nas działających. W tym roku impreza będzie miała już 22. edycję.

MONIKA TABOWSKA,
CENTRUM KULTURY MŁODYCH:

► Uczestniczyliśmy w ubiegłym roku w pięciu przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym (dwa projekty wymiany polsko-niemieckiej, Międzynarodowe Warsztaty Folklorystyczne oraz prezentacje artystyczne ZPiT „Łódź” na Sardynii i Ukrainie.) Były to zarówno projekty realizowane we współpracy ze znanymi grupami, jak i nowe, udane partnerstwa.

Przygotowaliśmy też nowy cykl spotkań artystyczno-edukacyjnych „Ciekawie przy kawie – Klub Smakoszy Kultury” skupiający się na prezentacji ciekawych zjawisk artystycznych, ludzi i ich pasji z różnych krajów. Sukcesem jest również wzrastająca liczba młodych odbiorców naszej oferty edukacyjnej, która została rozszerzona o cztery nowe programy, co daje liczbę 12 autorskich projektów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży uzupełniających szkolne programy nauczania.

Zwieńczeniem prowadzonej od lat edukacji teatralnej są Ogólnopolskie Konfrontacje Teatrów Młodzieżowych, które w tym roku odbędą się w dniach 19-22 kwietnia (czytaj – str. 34).

kolekcję. I było co oglądać: pogodne, kolorowe rysunki, słoneczka, cytryny, wesołe murzyńskie twarze, pomarańcze, nazwy firm z całego tropikalnego świata – po prostu klaser ze wspinałymi znaczkami!

Były jeszcze dwie gabloty – a ja zawsze lubiłem oglądać gabloty – ze scenkami z życia egzotycznego. Były to miniatury prac powstałych jeszcze w latach 80., kiedy Filonik tworzył z Mirosławem Bałką (i Markiem Kijewskim) grupę Neue Bieremiennost. Pierwsza była opowieść o dyktatorze-zbrodniarzu zatytułowana „Jean Bedel Bokassa”, która w zeszłym roku wzburzyła niektórych wrocławian i „Honoloulou Baboon” (ta chyba nikogo nie dotknęła). A za oknem zawisł nieprawdziwy, bo zbudowany z neonów – balkon...

Potem wystarczyło udać się na południe, aby w Galerii Manhattan zobaczyć... totem. Totem Edwarda Gierka! Z ekranów patrzyła na widza dobrotliwa twarz byłego pierwszego sekretarza. Przedmiot ów był najbardziej tajemniczym elementem wystawy, która sama w sobie wyglądała jak żywcem przeniesiona z „bywszych” imprez organizowanych przez Marcela Zamenhofa, autora wystawy. Półmrok, jarzące się ekrany, pulsująca muzyka z poruszającym basem, migające diody (dwie z nich były oczami instalacji „Głowa medium”, która „przez całe życie” stała w pracowni Marcela przy św. Jerzego). I szereg filmów, jeden dziwniejszy od drugiego, m.in.: „Regresja industrialna zabija wrażenia”, „Mrówki 1 – Super logistyk” oraz „Pułapka humanitarna – eksperyment międzygatunkowy”, a przede wszystkim „Ukraiński Nawigator cz. 1” (obydwa we współpracy z Marią Apoleiką). Artysta wcielił się w postać ni to batmana, ni to supermena albo superinżyniera i w powłóczystej szacie oraz w masce na twarzy krążył wśród ukraińskich industrialnych pejzaży. Odgrywał spektakl. Podchodził do maszyn, coś mierzył albo sprawdzał. Wyglądał jak ktoś z innej planety, więcej – cała Ukraina stała się ziemią z innej planety lub z bliżej niesprecyzowanej przyszłości.

Marcelo Zamenhof to postać znana. Jako jeden z pierwszych w Polsce organizował imprezy techno – w bunkrach podziemnych w Łodzi, stworzył squatt „Laser Rałości” przy ul. Kilińskiego, od lat eksperymentuje z filmami i muzyką... (listę zasług można by ciągnąć jeszcze długo).

I stworzył totem Edwarda Gierka. Niezapomniana rzeźba.

Maciej Cholewiński

Bobrowniki w gminie Nieborów to wyjątkowa wieś nie tylko dlatego, że ma swój ośrodek kultury, w którym zawsze jest tłoczno i gwarno. Zachował się tu pradawny zwyczaj chodzenia z misiem, barwnym korowodem od chałupy do chałupy. Kiedyś na koniec karnawału z misiem chodziło się „na urodzaj”. Dziś – choć składane gospodarzom życzenia zdrowia, dobrobytu, obfitości plonów i zamążpójścia córek na wydaniu nie zmieniły się – to jednak obyczaj ten ma nieco inne znaczenie. Przede wszystkim integruje mieszkańców – zbliża i daje poczucie wspólnoty.

Ale by tradycja nie zaginęła, ludzi musi ktoś skrzyknąć. W latach 60. i 70. była to Aniela Pawłowska prowadząca klub rolnika. Od 1994 roku znak do działania daje Dorota Skolimowska, szefowa bobrownickiego ośrodka kultury. – *W młodości też chodziłam z misiem i nie raz diabły mnie sadyż wysmarowały. Czulałam, że ta tradycja to jest coś ważnego. Dlatego przejęłam od pani Anieli organizowanie obrzędu. Uczestniczy w tym niemal cała wieś. Zbieramy datki, ale nie to jest najważniejsze. Ludzie do nas wychodzą, wynoszą ciasto, częstują napojami, śpiewają z nami. To świetna zabawa.*

W Bobrownikach nietrudno przekonać mieszkańców do udziału we wspólnych przedsięwzięciach. Przy misiu wszyscy już wiedzą, co mają robić. Role są wyznaczone, każdy sobie szykuje przebranie. Misiowi towarzyszą: pastuszek, śmierć, turoń, aniołki, diabły, baby, Cyganki, policjant i strażak. Ci ostatni z remizy w sąsiednim Dzierzgowie pilnują też bezpieczeństwa pochodu. Główna postać ubierana jest w kostium z siana. We wsi umieją to zrobić prawidłowo tylko cztery osoby. W tym roku w roli misia zade-

biutował Bogdan Gać. I choć pogoda wyjątkowo nie dopisała, korowód przez pięć godzin przewędrował przy dźwiękach kapeli w deszczu i zimnie całe Bobrowniki. W zabawie uczestniczyła

oczywiście przebrana za Cygankę Dorota Skolimowska. – *Na tak dobre kontakty z mieszkańcami musiałam długo pracować. Dzieci i młodzież z zespołu ludowego Krzewina oraz ich rodzice sami przyszli do mnie i powiedzieli: my pani pomożemy. Bez nich to nie miałyby sensu.*

Chodzi miś...

► Bogdan Sobieszek

Skolimowska zaczynała pracę w ośrodku w Bobrownikach 18 lat temu. Warunki były ciężkie – stary budynek, piec i kuchnia węglowa. Musiała rąbać drwa, nosić węgiel, czyścić rury z sadyż. Po wodę trzeba było chodzić do sąsiadów. Teraz placówka mieści się w nowej, pięknej siedzibie (oddanej do użytku w 2008 roku).

– W ośrodku zawsze było pełno młodzieży. Staram się nie stwarzać dystansu, mówię do nich ich językiem. Dzięki temu ufają mi i wiedzą, że mogą na mnie liczyć. Jestem przecież stąd, ze wsi, wiem, co to znaczy wywalać obornik, doić krowy czy pracować przy żniwach.

Placówka w Bobrownikach to jedna z dwóch (druga jest w Bełchowie) filii Gminnego Ośrodka Kultury w Nieborowie, gdzie oprócz słynnego kompleksu pałacowo-muzealnego (oddział Muzeum Narodowego w Warszawie) i GOK działa również Gminna Biblioteka Publiczna z czterema filiami. W gminie dużo się buduje – ośrodki kultury, biblioteki, sale gimnastyczne. Wójt Andrzej Werle ma z tym urodzajem kłopot. Powstało wiele obiektów, ale teraz trzeba ponosić koszty ich funkcjonowania. Czy wytrzyma to budżet? Mieszkańcy są jednak pewni, że wójt, który gospodarzy w gminie od wielu lat, da sobie radę.

– Czujemy na co dzień wsparcie władz lokalnych – mówi Izabela Gać, dyrektor GOK w Nieborowie. – Radni wywodzą się przecież z naszego środowiska i wiedzą, że kultura jest potrzebna także ich dzieciom i bliskim. Dbają więc o to, by się rozwijała.

Dla ludzi w Bobrownikach szczególnie ważne są tradycja i folklor. Od 10 lat działa tu dziecięcy zespół ludowy Krzewina. Ścisłe współpracuje z Ośrodkiem Regionalnym Łódzkiego Domu Kultury, korzystając z konsultacji w sprawach strojów, obrzędów i zachowania scenicznego. Młodzież i dorośli uczestniczą też w warsztatach rzeźbiarskich, robią papierowe kwiaty. Bełchów z kolei nastawiony jest na nowoczesność. Prowadzi zespół tańca Obsesje, studio piosenki, klub seniora. Nieborów słynie z istniejących od 1995 roku warsztatów bibułkarstwa. Pod patronatem GOK działa orkiestra strażacka, która li-

czy już ponad 90 lat. Ośrodek kultury organizuje spotkania mieszkańców z okazji świąt, zabawy w Dzień Dziecka, koncerty Krzewiny, wystawy, festyny. Współpracuje z okolicznymi artystami ludowymi i kołami gospodyń wiejskich.

– Nie poprzestajemy na funduszach przeznaczanych na kulturę przez gminę – dodaje Izabela Gać. – Staramy się także pozyskiwać pieniądze z zewnątrz. Pisaliśmy wnioski na przykład w sprawie zakupu strojów ludowych i wyposażenia sali komputerowej w Bobrownikach. I dostaliśmy środki z Urzędu Marszałkowskiego. Pomaga nam też stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gniazdo, do której gmina należy od dwóch lat. Szukamy sponsorów. Właściciele małych i większych firm w okolicy nie odmawiają pomocy. Największym jednak naszym bogactwem są ludzie, którzy chcą coś zrobić, mają zapał i pomysły.

Jean-Pierre Norblin de la Gourdain, autoportret
– wystawa pt. „Odbicie w lustrze...”
w Muzeum Miasta Łodzi (do 10 V)

■ GALERIA KALEJDOSKOPU

Janina Perlińska-Szebesta

Ale kosmos!

Futurystyczne formy, oślepiający blask, nowe tkaniny i inne surowce wysokiej technologii – oto, czym częściej nas w tym sezonie kreatorzy mody.

Kosmiczny trend na bis! Bo już w latach 60. XX wieku zafascynowani międzygwiazdowymi cywilizacjami twórcy mody (Pierre Cardin, André Courrèges, Paco Rabanne) sięgnęli po niezwykle materiały.

Wówczas nowoczesność wydawała się ważniejsza od tradycyjnie pojmowanego piękna. Teraz projektanci, podążając tym tropem, konstruują ubrania (trapezowe sukienki, pudełkowate płaszczyki), które wyglądają jak odlewy ze złota i stali. Moda wkracza w trzeci wymiar za pośrednictwem przestrzennych tkanin. Tworzą je rozmaite aplikacje (pokazy Blumarine, Dolce&Gabbana, Louis Vuitton).

Cerkiew

W kwietniu 1879 r. najwięksi łódzcy przemysłowcy utworzyli komitet budowy cerkwi, której projekt przygotował Hilary Majewski. W maju 1880 r. znana firma Roberta Nestlera rozpoczęła w parku kolejowym budowę, która trwała cztery lata i kosztowała niemal 100 tys. rubli.

11 czerwca 1884 r. uroczyste poświęcono świątynię pod wezwaniem św. Aleksandra Newskiego i zorganizowano pierwsze nabożeństwo. Jego uczestnicy z zaciekawieniem oglądali bogato urządzone wnętrze przykryte wysoką kopułą i kapiące od złota. Z kolei fundatorzy z niepokojem zerkali na carskich urzędników – jednak malujące się na twarzach oficjeli zadowolenie pozwalało odetchnąć z ulgą. Ogromny wydatek nie poszedł na marne.

Świątynia nawiązuje do tradycji bizantyńskich, powstała na planie krzyża greckiego, jest orientowana (ołtarz po stronie wschodniej) i ma kopolaste przykrycia. Główna kopuła wspiera się na czterech potężnych filarach ozdobionych wizerunkami czterech świętych metropolitów Moskwy i czterech ewangelistów.

Najważniejsza część cerkwi to prezbiterium z ołtarzem. Oddziela go od oczu wiernych drewniana ściana wypełniona ikonami, nazywana ikonostasem. Znajdują się w niej potrójne drzwi: większe środkowe to Carskie Wrota, mniejsze boczne – Drzwi Diakońskie. Po lewej stronie Carskich Wrót znajduje się ikona przedstawiająca Matkę Boską, a po prawej – Chrystusa. Ponad drzwiami ikona z Ostatnią Wieczerzą, a wyżej Chrystus Zmartwychwstały, po Jego prawej stronie ikona przedstawiająca Marię Magdalę, a po lewej – patron cerkwi Aleksander Newski. Druga ikona tego świętego spoczywa na pulpicie. Po prawej stronie ikonostasu znajduje się Golgota – czyli krzyż z Jezusem i stołem ofiarnym u podnóża. Wierni stawiają na nim zapalone świeczki i wnoszą modły za dusze zmarłych.

Warto zwrócić uwagę, że Chrystus rozpięty na złocistym krzyżu nie ma śladów męki ani cierniowej korony. W sąsiedztwie krzyża umieszczono symboliczny grób Jezusa w formie dużego sarkofagu przykrytego dekoracyjną tkaniną.

Po lewej stronie ikonostasu, w niszy, ustawiono dużą ikonę ze świętym Mikołajem Cudotwórcą. Po obu stronach obrazu dodano tablice z nazwiskami policjantów i żołnierzy, którzy zginęli na ulicach Łodzi w czasie rewolucyjnych walk w latach 1905-1907.

Pomiędzy filarami, z trzech stron kwadratowej nawy, Majewski zbudował obszerne balkony dla chórzystów. Chóry odgrywają w prawosławnej liturgii niezwykle rolę – piękny śpiew zastępuje brzmienie organów. Pod emporami umieszczono trzy portale ozdobione półkolistymi ikonami, które przedstawiają Chrystusa niosącego krzyż, zdjęcie z krzyża i złożenie do grobu.

W cerkiewnym wnętrzu ustawiono kilka ozdobnych, drewnianych ram wypełnionych ikonami, a przypominających małe ołtarze – są to kiwoty. Jeden z nich z wyobrażeniem Chrystusa w Ogrodzie Oliwnym ufundowano w październiku 1888 r. jako wotum po nieudanym zamachu na cara Aleksandra III, drugi pamiątkowy kiwot związany jest z 900-leciem chrztu Rusi, obchodzonym w 1888 r. Alabastrowe godło państwa, tabliczka memoratywna i piękna ikona z Matką Boską Orantką są jego ozdobą.

Na prawym filarze przy wejściu umieszczono w czerwcu 1884 r. tablicę upamiętniającą wszystkich fundatorów i organizatorów budowy świątyni. Jest to jedna z najstarszych tablic tego typu w mieście.

W samym centrum nawy głównej znajduje się charakterystyczne podwyższenie – katedra. Jest to miejsce przeznaczone dla najwyższych hierarchów kościoła prawosławnego, celebrujących mszę świętą. Podwyższenie przypomina jednocześnie, że cerkiew podniesiona została do rangi katedry.

Cerkiew jest jednym z najważniejszych i najcenniejszych zabytków Łodzi świadczących o jej wielokulturowych korzeniach.

Ryszard Bonisławski

W Uniejowie-Zdroju

► Monika Nowakowska

To musiało się udać – od 2011 roku mamy pierwsze w naszym województwie uzdrowisko! Niespełna trzytysięczny Uniejów nad Wartą w powiecie poddębickim jeszcze kilka lat temu był malowniczym lecz sennym miasteczkiem o dużym bezrobociu. Perspektywy rozwoju pojawiły się tu z chwilą, gdy lokalny samorząd postanowił wykorzystać złoża wód geotermalnych, bogate w jod, siarkę, kwas krzemowy i fluor. Dzięki nim w ciągu ostatniej dekady w Uniejowie zainwestowano ponad 200 milionów złotych, w tym 130 milionów z Unii Europejskiej.

Miasto wody

Gmina Uniejów nie należała do najbogatszych ze względu na słabe gleby. Dlatego wielką szansę upatrywano w bogactwach kryjących się pod ziemią – liczono zwłaszcza na ropę naftową i gaz ziemny. Tymczasem w 1978 roku niespodziewanie natrafiono na pokłady gorącej wody obfitej w cenne pierwiastki. Najpierw wykorzystano jej temperaturę do ogrzewania uniejowskich mieszkań, zaś w 2008 roku otwarto Termy Uniejów, kompleks basenowy zasilany leczniczymi solankami, który okazał się wielką atrakcją turystyczną.

– *Tym, co ma nas odróżniać od innych ośrodków rekreacyjnych w województwie jest turystyka zdrowotna. Chciałbym, aby Uniejów był miejscem kuracji, regeneracji, odnowy biologicznej i relaksu dla gości z całej Polski, a nawet z zagranicy* – planuje Józef Kaczmarek, burmistrz Uniejowa od 2002 roku. – *Mamy ku temu doskonałe warunki. Po pierwsze łatwo do nas dojechać z Łodzi, Poznania, Wrocławia i po otwarciu autostrady także z Warszawy. Po dru-*

gie nasza woda ma więcej jodu niż Bałtyk, a jeśli chodzi o zawartość siarki, doskonalej w leczeniu chorób skóry, jesteśmy w ścisłej czołówce obok uzdrowisk w Łądku-Zdroju i Busku-Zdroju. Po trzecie: dysponujemy rekreacyjnymi terenami zielonymi o powierzchni prawie 120 hektarów, na które składa się park miejski i Uroczysko Zieleni. I najważniejsze – cały czas pozyskujemy nowych inwestorów i sami dużo inwestujemy.

Rzeczywiście, podczas mojej wizyty pod koniec lutego miasto przypominało wielki plac budowy. Prace trwały przy rozbudowie kompleksu termalno-basenowego, rozbudowie i przebudowie systemów: wodociągowego, kanalizacji zbiorczej i sieci wody termalnej dla całej gminy. Powstawała Zagroda Młynarska – miniskansen, do którego przeniesiono pięć zabytkowych obiektów wiejskiej architektury drewnianej z województwa łódzkiego. Restaurowano zamek wraz z otoczeniem i Domem Pracy Twórczej. Przygotowywano tereny inwestycyjne na lewym brzegu Warty – wszystko w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013. Finał tych inwestycji, oszacowanych na ponad 37 mln zł, planowany jest na maj i czerwiec tego roku. Uniejów chce być bowiem gotowy na przyjęcie gości EURO 2012. Jako pierwszy otwarty zostanie Dom Pracy Twórczej – wspólny projekt Urzędu Miasta i Gminy Uniejów oraz Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Miasto rzeźby

Pomysł, aby w oddalonym o 50 kilometrów od Łodzi Uniejowie zorganizować ośrodek dla artystów, pojawił się latem 2007 roku podczas

Dom Pracy Twórczej

Foto: Archiwum Urzędu Miasta i Gminy Uniejów

pleneru Stowarzyszenia Nasza Galeria. Okazją była kończąca plener wystawa uniejowskich pejzaży, na którą został zaproszony burmistrz Józef Kaczmarek. Urzeczony urodą Uniejowa Marek Sak, artysta i profesor ASP, spontanicznie zaproponował mu wówczas stworzenie nad Wartą domu pracy twórczej – bazy wypadowej na plenery, ale też miejsca na sympozja, konferencje, warsztaty, szkolenia dla artystów, naukowców i ludzi kultury. Idealnym lokum okazał się budynek po dawnym kinie, stojący w bezpośrednim sąsiedztwie średniowiecznego zamku. Gmach wymagał jednak rewitalizacji i przebudowy, której koncepcję opracował Bartosz Hunger, wykładowca Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz łódzkiej akademii. Projekt włączono w realizację zadania „Termy Uniejów – Regionalny Markowy Produkt Turystyki Uzdrowiskowej” w ramach RPOWŁ, przeznaczając na ten cel prawie pięć milionów złotych.

Ponieważ dom ulokowany jest przy zabytkowej warowni, na terenie założonego w połowie XIX wieku parku krajobrazowego, jego bryła musi komponować się ze stylowym otoczeniem. Dlatego do budowy użyto najszlachetniejszych i najtrwalszych surowców – kamienia granitowego, wypalanej cegły, piaskowca, ceramicznych dachówek. Na parterze znajduje się recepcja i pomieszczenia administracyjne, sala seminaryjna, pracownia malarska i rzeźbiarska

– z tarasami widokowymi oraz bar. Na piętrze i poddaszu mieści się baza noclegowa na 60 miejsc. Cały budynek jest ogrzewany wodami geotermalnymi. Kto będzie mógł wynająć tutaj pokój?

– *Marzy mi się, aby dom był placówką międzyuczelnianą, otwartą na całą akademicką Łódź – mówi burmistrz. – Mogłyby się tu odbywać także*

plenery łódzkiej szkoły filmowej, sympozja Uniwersytetu Medycznego, konferencje Politechniki Łódzkiej, na przykład w zakresie źródeł energii odnawialnej... Dom nie jest projektem komercyjnym, ale też nie może być deficytowy, dlatego chętnie wynajmiemy go również studentom i naukowcom z innych ośrodków w Polsce, stowarzyszeniom i fundacjom, instytucjom kultury.

Zdaniem Józefa Kaczmarka obecność artystów będzie dodatkową atrakcją turystyczną Uniejowa, co udowodniło już I Sympozjum Rzeźby, zorganizowane tu we wrześniu 2008 roku. Wzięło w nim udział pięciu wykładowców łódzkiej ASP, w tym Marek Sak. – *Nasza działalność wzbudzała duże zainteresowanie wśród mieszkańców i przyjezdnych. Tematem była woda, rzeźbiliśmy w blokach granitowych przywiezionych z sąsiedniego Turku, a wszystkie prace zostały w Uniejowie, można je oglądać w parku miejskim – opowiada profesor. – Ponieważ w Domu Pracy Twórczej jest pracownia rzeźby, na pewno powrócimy do idei sympozjum. Uniejów stałby się wówczas ważnym centrum współczesnej rzeźby plenerowej.*

Innym pomysłem Marka Saka jest stworzenie w uniejowskim DPT instytucji rezydenta, czyli specjalnego gościa zapraszanego na kilka miesięcy. Podsumowaniem jego twórczego pobytu w mieście nad Wartą byłaby wystawa, koncert, projekcja, wykład, może epokowy wynalazek?

Skarby arcybiskupów

Pięknie także uniejowski zamek – wybudowany w drugiej połowie XIV wieku na siedzibę arcybiskupów gnieźnieńskich. Był jednocześnie skarbcem dla relikwii i kosztowności arcybiskupich w chwilach zagrożenia Gniezna. Podczas wojny trzynastoletniej, prowadzonej z zakonem krzyżackim, w uniejowskiej twierdzy znajdowała się m.in. głowa świętego Wojciecha i ręka świętego Stanisława. Przez wieki zamek poddawany był różnorodnym przebudowom i modernizacjom, w efekcie których utracił swój obronny charakter.

Obecny remont, poprzedzony badaniami archeologicznymi, przywróci uniejowskiej warowni drewniany most oraz fosę. Dzięki temu zostanie lepiej wyeksponowana monumentalna bryła zamku. Prace, na które przeznaczonych zostało osiem i pół miliona (także w ramach RPOWŁ), obejmują też wnętrza, od lat służące celom rekreacyjno-wypoczynkowym.

– *Nasz zamek nigdy nie pełnił funkcji muzeum, ale po remoncie planujemy zorganizować w nim stałą ekspozycję historyczną – zapewnią burmistrz. – W zabytkowych komnatach nadal znajdować się będą stylowe pokoje hotelowe i restauracja, zaś w piwnicach planujemy uruchomić spa. W przyszłości przy wjeździe do Uniejowa, gości będzie witał tańczący na kilkumetrowym cokole trzytonowy... głaz, obracający się pod wpływem gorącej wody.*

Status uzdrowiska pozwala instytucjom działającym na terenie Uniejowa na podpisywanie kontaktów z NFZ i realizowanie skierowań ZUS. Z tej możliwości korzysta już Instytut Zdrowia Człowieka – pierwsze w naszym województwie sanatorium, czynne od czerwca 2011 roku. Godne polecenia są także lokalne kosmetyki borowinowe.

Uniejów powoli, ale konsekwentnie, przeobraża się w kapsułę zdrowia, urody i witalności na europejskim poziomie.

• N A G R O D Y • N A G R O D Y • N A G R O D Y •

□ Łódzka tłumaczka **Sława Lisiecka** otrzymała tegoroczną nagrodę translatorską, przyznaną przez Fundację Sztuki w Duesseldorfe i Europejskie Kolegium dla Tłumaczy w Straelen.

□ Publiczność XVIII Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych w Teatrze Powszechnym w Łodzi za najlepszy spektakl uznała „**Iluzje**” w reż. Iwana Wyrpajewa (Teatr Praktyka w Moskwie), za najlepszą aktorkę – **Joannę Gonschorek** (rola w sztuce „**III Furie**” – Teatr im. Modrzejewskiej w Legnicy), a za najlepszego aktora – **Fabiana Hinrichsa** (rola w przedstawieniu „**Patrzę Ci w oczy, społeczny kontekście zaślepienia!**” – Volksbühne w Berlinie).

□ **Zbigniew Macias**, śpiewak z Teatru Muzycznego w Łodzi, z okazji swego jubileuszu odebrał statuetkę Ariona, przyznaną przez Związek Artystów Scen Polskich.

□ Grand Prix VI Konkursu im. Macieja Szumowskiego w Krakowie zdobyła **Agnieszka Jasińska**, dziennikarka „Dziennika Łódzkiego”. Inna łodzianka – **Olga Gajewska** – otrzymała wyróżnienie.

□ **Milena Bartoszewska** z VIII klasy łódzkiej szkoły baletowej zdobyła pierwsze miejsce na 7. Międzynarodowym Konkursie Choreograficznym Uczniów Szkół Baletowych w Bytomiu oraz brązowy medal (w kategorii „**taniec nowoczesny**”) na 9. Międzynarodowym Festiwalu Tańca „**Tanzolymp**” w Berlinie.

□ **Wiedeński Koncert Karnawałowy** w wykonaniu Orkiestry Solistów Wiedeńskich, zorganizowany przez Miejski Dom Kultury w Radomsku, został uznany za najważniejsze wydarzenie stycznia w plebiscycie „**Łódź sukcesu**” (organizowany przez „**Gazetę Wyborczą**”, TV Toya i Radio Eska).

□ Studenci PWSFTViT w Łodzi zostali uhonorowani podczas ósmego ogólnopolskiego konkursu BZ WKB Press Foto. II miejsce w kat. „**Portret, zdjęcie pojedyncze**” zajął **Grzegorz Welnicki**, III miejsce w kat. „**Foto + fotoreportaż**” – **Grzegorz Nowak**.

□ Jury 37. Ogólnopolskiego Studenckiego Przeglądu Piosenki Turystycznej YAPA w Łodzi przyznało I nagrodę zespołowi **Nad Porami Roku** ze Szczecina (grupa zdobyła też kilka innych laurów).

□ **Ewa Świąć** z Katowic wygrała XXI Konkurs Poetycki o Nagrodę im. K.K. Baczyńskiego w Łodzi.

□ **Ewa Markiewicz** i **Ewa Błaszczewska**, studentki Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, zdobyły Grand Prix na 8. Festiwalu Rzeźby w Śniegu – Terytorium Bieli w Elblągu.

□ **Zespół Śpiewaczy „Polesianki”** z Zespołu Szkół w Wartkovicach odebrał odznakę honorową „**Zasłużony dla Kultury Polskiej**” (z okazji 25-lecia grupy).

□ Łódzki studencki zespół folkowy „**Bałałajki**” zdobył laur publiczności podczas IX edycji międzynarodowego festiwalu „**Gwiazdozbiór Mistrzów**” w Moskwie.

□ W konkursie na Najlepsze Wnętrze Roku 2011 w Łodzi, organizowanym przez Fundację Ulicy Piotrkowskiej, zwyciężył odrestaurowany **Dom Towarzystwa Kredytowego** przy ul. Pomorskiej (projekt rekonstrukcji powstał w warszawskiej Pracowni Architektoniczno-Konserwatorskiej Proart Anny Rostkowskiej). Za najlepszą realizację w kategorii wnętrza w strefie ul. Piotrkowskiej uznano **Liteira Cafe** przy ul. Nawrot. Łodzianie wybrali restaurację **Soplicowo** przy ul. Wigury, a internauci – **Teatr Rozrywki Pomarańcza** przy al. Piłsudskiego.

WIELKI

pl. Dąbrowskiego, tel. 42 633 99 60
Kasy czynne: wt.-sob. 12-19, n. 15-19 (w miejscach wystawiania przedstawień - tylko w dniu spektaklu, na dwie godz. przed jego rozpoczęciem)
 tel. 42 633 77 77 (na czas remontu w Domu Aktora, ul. Narutowicza 43)
Teatr jest przygotowany do przyjęcia osób niepełnosprawnych

W KOŚCIELE EWANGELICKO-AUGSBURSKIM PW. ŚW. MATEUSZA, ul. Piotrkowska 283

- **Koncert na Wielki Tydzień**
4 IV g. 19

W WYTWÓRNII, ul. Łąkowa 29

- **Gaetano Donizetti**
ŁUCJA Z LAMMERMOOR
 reż. W. Stańczuk
 spektakl trwa 160 min.
 19 IV g. 18.30

W TEATRZE IM. S. JARACZA, ul. Jaracza 27

- **Giuseppe Verdi**
TRAVIATA
 reż. G. Coutance
 spektakl trwa 175 min.
 22 IV g. 18.30
- **Sergiusz Prokofiew**
ROMEO I JULIA
 choreogr. J. Makarowski
 24, 25 IV g. 18.30

MUZYCZNY

ul. Północna 47/51
Kasa czynna: wt.-pt. 11-18.30,
 sob. 12-18.30, n. 15-18.30,
 w dniu spektaklu do 16.30
 tel. 42 678 35 11 w. 319
 i tel. kom. 502 396 544

- **Tercet czyli kwartet**
 (H. Śleszyńska, P. Gąsowski, R. Rozmus) -
 występ gościnny
 2 IV g. 19
- **Jerry Bock**
SKRZYPEK NA DACHU
 reż. i choreogr. J. Szurmiej
 spektakl trwa 210 min.
 12, 13 IV g. 18.30
- **Mary Chace**
MÓJ PRZYJACIEL HARVEY
 spektakl Teatru Kwadrat w Warszawie
 14 IV g. 16 i 19.30
- **Kabaret Ani Mru Mru**
 15 IV g. 16 i 18.30

- **FREDRO DLA DOROSŁYCH
 MEŻÓW I ŻON**
 spektakl Teatru 6. Piętro w Warszawie
 16 IV g. 17.30 i 20.30
- **Kornel Makuszyński**
SZATAN Z SIÓDMEJ KLASY
 przedstawienie gościnne
 17 IV g. 9 i 12
- **BLONDYNKI WOLA MEŻCZYŃN**
 spektakl Teatru Palladium w Warszawie
 17 IV g. 20
- **Johann Strauss**
ZEMSTA NIETOPERZA
 reż. W. Adamczyk
 spektakl trwa 180 min.
 20, 22 IV g. 18.30
- **Ryszard Poznakowski,**
Wojciech Trzcziński
SMURFOWISKO
 reż. A. Orechwo i A. Żymelka
 spektakl trwa 60 min.
 24, 25 IV g. 10
- **THE BEATLES & QUEEN**
 widowisko muzyczne Gliwickiego Teatru
 Muzycznego i Opery Śląskiej
 26 IV g. 18.30
- **Franz Lehár**
WESOŁA WDÓWKA
 reż. Z. Macias
 spektakl trwa 165 min.
 27, 28 IV g. 18.30

FILHARMONIA ŁÓDZKA im. A. Rubinsteina

ul. Narutowicza 20/22
 tel. 42 664 79 10
Kasa czynna: pn.-pt. 10-18,
 piątek z koncertem od g. 12 do przerwy,
 niedziela dwie godz. przed koncertem
 tel. 42 664 79 79

- **KONCERT SYMFONICZNY
 w ramach**
„Łódzkiej Wielkanocy Muzycznej”
 wyk. Anna Terlecka-Kiernier - sopran
 Bernadetta Grabias - mezzosopran
 Przemysław Baiński - tenor
 Stanisław Kiernier - baryton
 Orkiestra Symfoniczna
 i Chór Kameralny AM
 Paul Esswood - dyrygent
 w programie: W. A. Mozart
 1 IV g. 19
- **KONCERT ORATORYJNY
 w ramach**
„Łódzkiej Wielkanocy Muzycznej”
 wyk. Marta Boberska - sopran
 Orkiestra Kameralna i Chór FŁ
 Dawid Ber - dyrygent
 w programie: H. M. Górecki, J. M. Rutter,
 A. Zagajewski
 3 IV g. 19 - *Kościół Ojców Jezuitów,
 ul. Sienkiewicza 60*
- **BABY BOOM BUM
 warsztaty dla dzieci**
 11 IV g. 10, 11, 12
 14 IV g. 16, 17, 18
 15 IV g. 10, 11, 12, 16, 17
 25 IV g. 10, 11, 12
- **Spotkanie z Andrzejem Kwiecińskim**
 - kompozytorem-rezydentem FŁ
 13 IV g. 18
- **KONCERT MUZYKI WSPŁÓCZESNEJ
 „contem. ucha”**
 wyk. Orkiestra Symfoniczna FŁ
 Kornilius Selamsis - dyrygent
 w programie: J. S. Bach/A. Webern,
 E. Satie, A. Kwieciński, M. Ravel
 13 IV g. 18
- **ODKRYWCY MUZYKI
 warsztaty i koncert dla dzieci**
 14 IV g. 11 i 12.30
- **THE MET: LIVE IN HD**
G. Verdi - „La Traviata”
 14 IV g. 19
- **KONCERT MUZYKI KAMERALNEJ**
 wyk. Łukasz Długosz - flet
 Agata Długosz - flet
 Lukasz Maria Kuen - fortepian
 w programie: L. Delibes, J. S. Bach,
 F. Doppler, F. Busoni, H. Berlioz
 17 IV g. 19
- **KONCERT - GWIAZDY MET W ŁODZI**
 wyk. **Aleksandra Kurzak** - sopran
 Orkiestra Symfoniczna FŁ
 Evgeny Volynsky - dyrygent
 w programie: W. A. Mozart, G. Rossini,
 G. Donizetti, G. Verdi
 20 IV g. 19
- **KONCERT OPEROWY**
 wyk. uczniowie ZSM im. S. Moniuszki
 w Łodzi
 21 IV g. 19
- **RECITAL FORTEPIANOWY**
 wyk. **Pavel Yeletskiy**
 w programie: W. A. Mozart, M. Ravel,
 F. Chopin, R. Schumann
 24 IV g. 19
- **SZKOŁA SŁUCHANIA**
 27 IV g. 18
- **KONCERT SYMFONICZNY**
„Rozmowa dwóch wiolonczel”
- pamięci Męcislawa Roztropowicza
 wyk. Konrad Bukowian i Ivan Monighetti -
 wiolonczela
 Orkiestra Symfoniczna FŁ
 Ivan Monighetti - dyrygent
 w programie: W. A. Mozart, J. Haydn,
 A. Knaifel, G. Sollima, F. Schubert
 27 IV g. 19
- **Koncert dyplomantów OSM
 im. H. Wieniawskiego w Łodzi**
 29 IV g. 18

ARLEKIN

ul. Wólczarska 5, tel. 42 632 58 99

Kasa czynna:

wt.-n. godzinę przed spektaklem

BOW tel. 42 632 58 99

- **Lódzkie obchody Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci w Teatrze Arlekin**
1 IV g. 11.30-14.30
- **O ŻABCE CO NIE ZOSTAŁA KRÓLEWNA**
scen. i reż. W. Wolański
1 IV g. 12
2, 3, 4 IV g. 9 i 11
- **NAJZWYKLEJSZY CUD**
scen. E. Szwarz
reż. W. Kobrzyński
11, 12, 13 III g. 9 i 11
- **NIEBIESKI PIESEK**
scen. G. Urban
reż. S. Ochmański
15 IV g. 12 - Niedziela z Arlekinem
16, 17, 18, 19 IV g. 9 i 11
20 IV g. 9
- **HORROR KITCHEN SHOW wg R. O'Briena**
reż. A. Burszewska i W. Kondzielnik
15, 16, 17, 18, 19, 20 IV g. 19
- **KOT W BUTACH**
scen. A. Biziuk
reż. A. Nowicka
22 IV g. 12
23, 24, 25, 26 IV g. 9 i 11
27 IV g. 9
29 IV g. 12
- **PSTRYK**
na podst. sztuki P. Dorina
reż. K. Kawalec
29 IV g. 10

JARACZA

ul. Kilińskiego 45, tel. 42 662 33 00

Duża, Mała i Kameralna Scena

ul. Jaracza 27

Kasa czynna: pn.-n 12-19

tel. 42 632 66 18

DUŻA SCENA

- **Sarah Ruhl POSPRZĄTANE**
reż. M. Grzegorzek
spektakl trwa ok. 180 min.
1, 4, 5 IV g. 19
- **APOKALIPSA**
scen. i reż. A. Duda-Grac
spektakl trwa 140 min.
11, 12 IV g. 19
- **Z RÓŻEWICZA DYPLOM**
reż. Z. Brzoza
16 IV g. 19 - inauguracja Festiwalu Nauki, Techniki i sztuki

- **William Szekspir RYSZARD III**
reż. G. Wiśniewski
18, 19, 20 IV g. 19
- **WEDŁUG AGAFII na podst. „Ożenku” M. Gogola**
reż. A. Duda-Grac
spektakl trwa 130 min.
27, 28, 29 IV g. 19

MAŁA SCENA

- **Mark Ravenhill POLAROIDY**
reż. A. Majczak
spektakl trwa 130 min.
10, 11, 12 IV g. 19
- **Shelagh Stephenson PAMIĘĆ WODY**
reż. B. Tosza
spektakl trwa 140 min.
13, 14, 15 IV g. 19
- **Juli Zeh INSTYNYKT GRY**
reż. W. Zawodziński
spektakl studentów PWSFTViT w Łodzi
17, 19, 20, 21 IV g. 19
- **Eric Bogosian SEKS, PROCHY I ROCK & ROLL**
reż. J. Orłowski
spektakl trwa 80 min.
28, 29 IV g. 19

SCENA KAMERALNA

- **Lew Tołstoj PRZYPADK IWANA ILJICZA**
reż. J. Orłowski
spektakl trwa 70 min.
1, 21, 22 IV g. 19
- **NIŻYŃSKI**
reż. W. Zawodziński
spektakl trwa 115 min.
4, 5, 28, 29 IV g. 19
- **Marius von Mayenburg BRZYDAL**
reż. G. Wiśniewski
spektakl trwa 80 min.
10, 11, 12 IV g. 19
- **Volker Schmidt ROWERZYŚCI**
reż. A. Augustynowicz
spektakl trwa 100 min.
13, 14, 15 IV g. 19
- **Anthony Neilson ZSZYWANIE**
reż. M. Bogajewska
spektakl trwa 75 min.
17, 18, 19 IV g. 19
- **Tennessee Williams KOTKA NA ROZPALONYM BLASZANYM DACHU**

reż. M. Bogajewska
spektakl trwa 120 min.
25, 26 IV g. 19

SCENY REGIONALNE

Piotrków Trybunalski Miejski Ośrodek Kultury al. 3 Maja 12

- **Marius von Mayenburg BRZYDAL**
reż. G. Wiśniewski
spektakl trwa 80 min.
1 IV g. 18

Skierniewice

MOK - KinoTeatr Polonez

ul. W. Stwosza 2/4

- **Mikołaj Gogol REWIZOR**
reż. M. Fiedor
spektakl trwa 135 min.
16 IV g. 19
17 IV g. 10 i 12.30

Radomsko

Miejski Dom Kultury

ul. Brzeźnicka 5

- **Mikołaj Gogol REWIZOR**
reż. M. Fiedor
spektakl trwa 135 min.
30 IV g. 19

NOWY IM. K. DEJMKA

ul. Więckowskiego 15

ul. Zachodnia 93, tel. 42 633 44 94

Kasa czynna: wt.-sob. 12-19,
niedziela godzinę przed spektaklem
tel. 42 633 44 94 wew. 317
lub 42 636 05 92

DUŻA SALA

- **Eric Chappell ŻŁODZIEJ**
reż. M. Pasieczny
spektakl trwa 120 min.
1 IV g. 19
- **Astrid Lindgren PIPPI LANGSTRUMPF**
adaptacja i insc. Z. Jaskuła
spektakl trwa 120 min.
4 IV g. 9 i 11.30
15 IV g. 11
- **Ray Cooney MAYDAY**
reż. R. Nyczka
spektakl trwa 120 min.
12 IV g. 10
29 IV g. 16 i 19

- **Marek Rębacz**
DIABLI MNIE BIORA
reż. M. Rębacz
spektakl trwa 160 min.
13, 14, 15 IV g. 19
- **William Szekspir**
WIECZÓR TRZECH KRÓLI
reż. K. Radaszyńska
20 IV g. 10 - spektakl przedpremierowy
21, 22 IV g. 19 - premiera
- **XXX Festiwal Szkół Teatralnych**
23-28 IV

MAŁA SALA

- **Bertolt Brecht**
ŚWIĘTA JOANNA SZLACHTUZÓW
reż. J. Tumidajski
spektakl trwa 100 min.
1 IV g. 19.15
- **Eric-Emmanuel Schmitt**
MAŁE ZBRODNIENIE MAŁŻEŃSKIE
reż. K. Deszcz
spektakl trwa 105 min.
14 IV g. 18.30
15 IV g. 16 i 19.15
- **Antoni Czechow**
TRZY SIOSTRY
przedstawienie dyplomowe studentów
IV roku Wydz. Aktorskiego PWSFTVIT
reż. W. Filsztyński
spektakl trwa 240 min.
18 IV g. 18
- **Geraldine Aron**
MÓJ BOSKI ROZWÓD
reż. M. Pasieczny
20, 21, 22 IV g. 19.15
- **XXX Festiwal Szkół Teatralnych**
23-27 IV

PICCOLO

ul. Tuwima 34
tel. 42 630 05 94, 603 690 866
Kasa czynna: godzinę przed spektaklem
www.teatrpiccolo.pl

- **ZŁOTA KACZKA**
I DUCH STAREGO ZAMKU
1, 15 IV g. 12.30
- **CALINECZKA - Magiczny świat teatru**
spektakl i warsztaty teatralno-aktorskie dla
dzieci
2 IV g. 10
- **SKARB KAPITANA HAKA**
3, 4 IV g. 10
- **Warsztaty artystyczne dla młodzieży**
14, 21, 28 IV g. 11-14
- **WIELKA DRAKA W PROSIACZKOWIE**
17, 18, 20 IV g. 10
- **ZAKOCHANY MIŚ**
22, 29 IV g. 12.30
24, 26 IV g. 10

PINOKIO

ul. Kopernika 16, tel. 42 636 59 88
Kasa czynna: pn.-pt. godzinę przed spektak-
lem, n. 10-13
tel. 42 636 13 41
*Teatr jest przygotowany do przyjęcia
osób niepełnosprawnych*

- **Adolf Weltschek**
KOT W BUTACH
reż. P. Seweryński
1 IV g. 12
2, 3 IV g. 9 i 11
4 IV g. 9
- **POKOLOROWANKI**
reż. H. Mierzejewska-Mikoszka
10, 11 IV g. 10
15, 22 IV g. 16
- **Beata Pejcz, Jan Drewniński**
GRA O SZCZĘŚCIE
reż. B. Pejcz
12, 13, 16, 17 IV g. 9 i 11
15 IV g. 12
- **Tomasz Brzeziński**
JA, TY, MY (MINIATURA)
reż. T. Brzeziński
18, 19 IV g. 9 i 11
- **Liliana Bardijewska**
MOJE NIE MOJE
reż. L. Chojnacki
20, 23, 24 IV g. 9 i 11
22 IV g. 12
- **MOMO**
wg powieści M. Endego
reż. D. Kopiec
25, 26, 27 IV g. 9 i 11
29 IV g. 12

POWSZECHNY

ul. Legionów 21, tel. 42 633 25 39
Kasa czynna: wt.-pt. 9-19,
sob. i n. 13-19
BOW: tel. 42 633 50 36

- **Paul Pörtner**
SZALONE NOŻYCYKI
reż. M. Sławiński
spektakl trwa 120 min.
1 IV g. 16 i 19
2, 3, 4 IV g. 10
- **Marc Camoletti**
WEEKEND NA WSI
reż. J. Staniek, J. J. Półoński
spektakl trwa 120 min.
11, 12 IV g. 10
13 IV g. 10 i 19
14, 15 IV g. 19
- **Ray Cooney**
MAYDAY 2
reż. M. Sławiński
17, 18 IV g. 10; 20 IV g. 19

21 IV g. 19 - premiera
22 IV g. 19

- **Fred Apke**
LETNISKO
reż. B. Zaczykiewicz
spektakl trwa 100 min.
25, 26 IV g. 10
- **TEATR CZYTANY**
26 IV g. 13
- **Jerzy Pilch**
MARSZ POLONIA
reż. J. Glomb
spektakl trwa 100 min.
27, 28, 29 IV g. 19

STUDYJNY PWSFTVIT

ul. Kopernika 8, tel. 42 636 41 66,
42 637 26 67, www.filmschool.lodz.pl
Bilety: można zamówić telefonicznie lub kupić
na godzinę przed spektaklem

- **Iwan Wyrypajew**
LIPIEC
warsztat aktorski studentki IV roku -
Agnieszki Skrzypczak
12, 13 IV g. 19.07
- **DAGNY BRECHT.**
KSIEŻNICZKA ŻEBRAKÓW
warsztat aktorski studentki IV roku
- Dagny Cipory
20, 21 IV g. 19.07
- **Bernard-Marie Koltés**
ROBERTO ZUCCO
reż. M. Bogajewska
22 IV g. 19
- **XXX Festiwal Szkół Teatralnych**
23-28 IV

W Teatrze im. S. Jaracza

- ul. Jaracza 27
- **Z RÓŻEWICZA DYPLOM**
reż. Z. Brzoza
16 IV g. 19 - inauguracja Festiwalu Nauki,
Techniki i Sztuki
- **Juli Zeh**
INSTYNYKT GRY
reż. W. Zawodziński
17, 19, 20, 21 IV g. 19

W Teatrze Nowym im. K. Dejmka

- ul. Zachodnia 93
- **Antoni Czechow**
TRZY SIOSTRY
reż. W. Filsztyński
spektakl trwa 240 min.
18 IV g. 18

LOGOS

przy kościele pw. Niep. Pocz. NMP
ul. M. Skłodowskiej-Curie 22

Dyrektor teatru: ks. W. Sondka
Karty wstępu w kancelarii
w g. 8.30-9.30, 16.30-18.30
tel. 42 637 65 45

*Msza św. dla twórców kultury
w każdą niedzielę o g. 11.*

*Po mszy św. spotkanie przy herbarcie
w sali kominkowej.*

- **Jan Wilkowski**
SPOWIEDŹ W DREWNI
reż. W. Wilhelm
1 IV g. 20
- **MEDYTACJE O SAKRAMENCIE
MAŁŻEŃSTWA PRZECHODZĄCE
CHWILAMI W DRAMAT**
na podst. „Przed sklepem jubilera”
K. Wojtyły
adapt. i reż. M. Kasprzyk
17, 18 IV g. 20
- **MIŁOŚĆ**
wg tekstów I. Iredyńskiego
reż. M. Kasprzyk
27, 28 IV g. 19

MAŁY W MANUFakturze

ul. Drewnowska 58, tel. 42 633 24 24

Dyrektor teatru: M. Piławski

więcej informacji na stronie:

www.teatr-maly.pl

- **Jacek Chmielnik**
**SEX GRUPOWY
CZYLI PSYCHOTERAPIA**
reż. L. Szurmiej
1 IV g. 15.15 i 18.15

- **Fannie Flagg**
SMAŻONE ZIELONE POMIDORY
reż. R. Grzela
9 IV g. 18.15
13 IV g. 19.15
- **Paweł Binke**
KUKŁA
reż. M. Piławski
spektakl trwa 80 min.
14 IV g. 19.15
15 IV g. 15.15
- **Artur Andrus**
ONE MAN SHOW
15 IV g. 18.15
- **Antoni Czechow**
ROMANS Z CZECHOWEM
reż. M. Piławski
20, 21 IV g. 19.15
- **Kropka Theatre**
**MARIA SKŁODOWSKA-CURIE:
BOOK OF GENESIS
/NAKED TO THE BONE**
koncepcja: J. Juszkiewicz
spektakl w jęz. angielskim z napisami
22 IV g. 18.15
23 IV g. 10.15
- **Jan Jakub Należyty**
TRZY RAZY ŁÓŻKO
reż. M. Piławski
spektakl trwa 65 min.
27, 28 IV g. 19.15
- **Marcin Szczygielski**
WYDMUSZKA
reż. M. Piławski
spektakl trwa 95 min.
29 IV g. 18.15

SZWALNIA

Centrum Kultury Niezależnej
Teatr Szwalnia, ul. A. Struga 90
tel. 607 417 674

www.teatrszwalnia.pl

Dyrektor artystyczny: M. Brzozowski

- **PRZYPADEK PIETRZENIEWICZA**
Wieczór iluzji
1 IV g. 19.30
- **SZWALNIA CZYTA DZIECIOM**
2, 16, 23, 30 IV g. 18
- **Warsztat aktorski**
prowadzenie: Marcin Brzozowski
13, 20 IV g. 19
- **Jean-Paul Sartre**
PRZY DRZWIACH ZAMKNIĘTYCH
reż. E. Mirowska
13, 14, 15 IV g. 19
- **Łódzkie Spotkania Teatrów Amatorskich**
warsztat dla instruktorów i reżyserów
teatralnych
14, 15, 21, 22, 29 IV g. 11-15
- **MEETING POINT**
performance
14 IV g. 21
- **ZLUDZENI**
performance
21 IV g. 19
- **POGRAJKA**
warsztat i koncert tradycyjnej
muzyki ludowej
28 IV g. 20

STUDIO TEATRALNE SŁUP

ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99

Dyrektor artystyczny: Marcel Szytenhelm

• KSIĄŻKI NADESŁANE • KSIĄŻKI NADESŁANE • KSIĄŻKI NADESŁANE •

Hilary Freeman: „Mój sąsiad celebryta”. AKAPIT Press, Łódź 2011.

□ Pierwsza część serii „Opowieści z Camden Town”, wydana w Polsce kilka lat po publikacji w Wielkiej Brytanii. Autorka jest dziennikarką, obecną w poważnych brytyjskich dziennikach, ale pisze także książki dla młodzieży. Tematem tej pozycji jest fascynacja idolem, charakterystyczna dla nastolatków na całym świecie. Bohaterką, a zarazem narratorką, jest czternastoletnia dziewczyna mieszkająca wraz z rodziną w tej dzielnicy Londynu, gdzie chętnie osiedlają się gwiazdy z pierwszych stron gazet. W tym świecie niełatwo się wyróżnić...

Joanna Olenderek: „Łódzki modernizm i inne nurty przedwojennego budownictwa”. Projekt okładki Jacek Wilk, opracowanie graficzne i skład Alicja Pukaczewska. Dom Wydawniczy Księży Młyn, Łódź 2011.

□ Kolejna pozycja tego wydawnictwa poświęcona tradycji i historii Łodzi. Autorka, profesor Instytutu Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej, skatalogowała kilkaset budynków, które powstały w okresie międzywojennym. To pierwszy tom, obejmujący obiekty użyteczności publicznej, następny ma być poświęcony osiedlom i domom mieszkalnym. Omawiane budynki są zgrupowane wg ich przeznaczenia (biurowe, oświatowe, sakralne itp.), a indeks twórców pozwala od razu ustalić autora projektu. Format A4, liczne zdjęcia, w większości autorstwa Michała Kolińskiego, słownik terminów architektonicznych na końcu.

ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE

pl. Wolności 14, tel. 42 632 84 40

Czynne: wt. 10-17, śr., pt., sob., n. 9-16
czw. 11-18

Bilety: 8 zł i 5 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Pieniądz na ziemiach polskich” - wystawa numizmatyczna
- „Przeszłość wydobyta z ziemi” - wystawa archeologiczna
- „Szare jak ziemia, barwne jak pamięć” - wystawa etnograficzna

Wystawa czasowa:

• „Teatr Wacława Kondka i Marii Kondek” - wystawa z cyklu *Galeria Scenografów Polskiego Teatru Lalek* *

BAJKI SE-MA-FOR

ul. Targowa 1/3 bud. 24

(wejście od ul. Tuwima 54)

tel. 42 681 54 74, 502 496 350

www.se-ma-for.com

Czynne: pn. 10-16 (dla grup zorganizowanych),
wt. - pt. 10-16, czw. 12-18, sob. i n. 10-16

Bilety: 10 zł i 7 zł; warsztaty plastyczne 10 zł

Stale ekspozycje:

- oryginalne lalki Misia Uszatka • scenografie z realizowanych produkcji • sprzęt filmowy
- nagrody - m.in. statuetki Oscara

Inne działania:

- warsztaty plastyczne, filmowe, muzyczne i teatralne (informacje i zapisy: tel. 42 682 26 01 lub 502 496 350) • konkursy • kino - prezentacje najnowszych filmów animowanych dla dzieci • kino dla dorosłych

FABRYKI

ul. Drewnowska 58 (Manufaktura)

tel. 42 664 92 93

www.muzeumfabryki.pl

Czynne: wt.-pt. 9-19, sob. i n. 11-19,

Bilety: 4 zł i 3 zł, rodzinny 10 zł

Wystawy stałe:

- „Historia zakładów produkcji tkanin bawełnianych Izraela Poznańskiego” • „Zabytkowe krosna z fabryki Izraela Poznańskiego”
- „Ludzie i ich fabryka. Codzienna praca i życie pracowników powojennych zakładów Poltex” • stoisko z pamiątkami i książkami

Inne działania:

- „Fashion Swap” - spotkanie dla fanów mody (wymiana strojów, stylizacje) 14 IV g. 11
- „HOPsasanki” - warsztaty taneczne 21 i 28 IV g. 11
- Piknik Naukowy (w ramach XII Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki) 22 IV g. 11-17

• „Cafe Verite” - warsztaty psychologiczno-filmowe (26 IV g. 17.30)

GEOLOGICZNE

ul. Kopcińskiego 31

tel. 42 635 45 93

Czynne: pn.-pt. 9-16

Bilety: 5 zł i 3 zł

(w czwartki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Świat minerałów” • „Kamień budowlany i ozdobny w architekturze”
- „Kryształy w przyrodzie i technice”
- „Przyroda Łodzi i regionu łódzkiego”

HISTORII FARMACJI

pl. Wolności 2, tel. 42 632 17 15

Czynne: wt. i czw. 10-16

w pozostałe dni po uzgodnieniu tel.

Bilety: 6 zł i 3 zł

grupowy (pow. 10 osób) - 20 zł

Wystawa stała:

- Odtworzone wnętrze apteki z przełomu XIX i XX wieku

Wystawa czasowa:

- „Ordery, odznaczenia i medale” - wystawa z kolekcji Henryka Brzyszcza i zbiorów farmaceutów łódzkich (do 26 IV)

Inne wydarzenia:

- W ramach Festiwalu Nauki i Techniki zwiedzanie ekspozycji oraz gry i zabawy dla dzieci i młodzieży 17 IV g. 10-14 (dzieci i młodzież) 19 IV g. 14-18 (dorośli)

HISTORII MEDYCYNY

Uniwersytetu Medycznego

ul. Żeligowskiego 7/9, tel. 42 639 32 70

Czynne: pn., śr., pt. 9-13, wt., czw. 12-16 (wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Historia wojskowej służby zdrowia”
- „Marian Garlicki. Pierwszy rektor WAM”

KSIĄŻKI ARTYSTYCZNEJ

ul. Tymienieckiego 24, tel. 502 62 64 66

Czynne: po wcześniejszym kontakcie telefonicznym

Prowadzą: J. i P. Tryznó

Stała ekspozycja:

Kolekcja starych maszyn i matryc drukarskich. Artystyczne książki autorstwa Jadwigi i Pawła Tryznów

KINEMATOGRAFII

pl. Zwycięstwa 1, tel. 42 674 09 57

Czynne: wt. 10-17, śr., pt. 9-16,
czw. 11-19, sob., n. 11-18

Bilety: 8 zł i 5 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Cud ożywionej fotografii. Zabytki techniki filmowej” • „Rówieśnik kinematografu. Magia seansów w fotoplastikonie” • „Scheiblerowie. Dzieje rodu”

Wystawy czasowe:

- Krzysztof Rynkiewicz „O żabce, co nie została królową” - wystawa projektów scenograficznych (do 7 IV)
- Justyna Ejsmont „Po powrocie” - wystawa fotografii (do 7 IV)
- Wystawa prac z okazji 40-lecia Wydziału Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi. Promocja Katedry Multimediów (do 30 IV)
- „Jerzy Hoffman. Kino z historią w tle” - wystawa monograficzna (do 31 VIII)
- Anka Leśniak „Zarejestrowane” - instalacja wideo (14 IV - 6 V) - w ramach 4. Festiwalu Sztuka i Dokumentacja

KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ MPK-ŁÓDŹ

ul. Wierzbowa 51, tel. 42 672 12 07

Czynne: pn.-czw. 10-18,

sob. 14 i 28 IV g. 10-14

Bilety: 2,40 zł i 1,20 zł

Wystawa stała:

- Zabytkowe wagony tramwajowe, tablice pamiątkowe, rozkłady jazdy, katalog biletów okresowych, akcesoria konduktorskie i inne

Wystawa czasowa:

- Wystawa modeli tramwajów miejskich i podmiejskich autorstwa Wiktora Jarzyny (do 31 VIII)

Inne wydarzenia:

- XI Ogólnopolski Zjazd Kolekcjonerów Biletów (14 IV g. 8-14)

MIASTA ŁÓDZI

ul. Ogrodowa 15, tel. 42 654 03 23

tel. 42 254 90 15

Czynne: pn. 10-14, wt., czw. 10-16, śr. 14-18,
sob. i n. 11-18

Bilety: 9 zł i 5 zł; (w niedziele wstęp wolny)

Bilety łączne (do muzeum i galerii):
15 zł i 8 zł

Wystawy stałe:

- „Z dziejów Łodzi (historia, kultura, codzienność)” • „Triada łódzka - trzy wielkie społeczności: Polacy, Niemcy, Żydzi”
 - **Panteon Wielkich Łódzian:**
 - Jan Karski • Władysław Reymont
 - Julian Tuwim • Artur Rubinstein
 - Jerzy Kosiński • Karl Dedecius
 - Marek Edelman i Alina Margolis
 - Aleksander Tansman
 - **Galeria Mistrzów Polskich:**
 - **Bilety:** 10 zł i 5 zł
- Dziela z kolekcji Krzysztofa Musiała

• „I skrzypce przestały grać...” - wystawa dla upamiętnienia Romów, którzy zginęli w obozie w Łodzi i w Chelmie nad Nerem - w budynku dawnej kuźni przy ul. Wojska Polskiego 84

po wcześniejszym telefonicznym umówieniu

Wystawa czasowa:

• „Żydzi zachodnioeuropejscy. W 70. rocznicę deportacji” (do połowy roku)

WŁÓKIENICTWA

ul. Piotrkowska 282, tel. 42 683 26 84

Czynne: wt., śr., pt. 9-17, czw. 11-19, sob., n. 11-16

Bilety: 10 zł i 6 zł

Wystawy stałe:

• Narzędzia i maszyny włókiennicze
• „Dawne zakłady Ludwika Geyera 1828-2002” • Rekonstrukcja tkalni z przełomu XIX/XX w. • „Z modą przez XX wiek” • „Tylko tkanina?” - współczesna tkanina artystyczna (do 11 XI 2012)

Wystawy czasowe:

• „Zofia Rostad. Prace z lat 1959-2011” (do 1 IV)
• „Leon Barszczewski. Podróżnik, etnograf, fotograf XIX-wiecznej Samarkandy” (do 1 IV)
• „Z Kanwą przez 10-lecie” - wystawa jubileuszowa Stowarzyszenia Miłośników Haftu „Kanwa” (do 22 IV)
• „Pasiak - polski styl wzornictwa ludowego” (3 IV - 4 XI)
• „10 lat Otwartej Wystawy” (11 IV - 3 VI)
• „Futurotextiles” (18 IV - 20 V)
• „Kostiumy ludowe Zespołu Pieśni i Tańca Hamam” (26 IV - 26 VIII)

SKANSEN ŁÓDZKIEJ ARCHITEKTURY DREWNIANEJ:

Czynny: w dniach i godz. pracy muzeum
Zwiedzanie (bez przewodnika) bezpłatne
• rekonstrukcja wnętrz mieszkań robotniczych z lat 20. i 30. XX w. oraz Izba warsztatowa w Domu Tkacza

W Domu Papiernika wystawy Muzeum Papieru i Druku PŁ:

• „Przekorna Trupa Stasia Straszdyło”
• „Drukarnie łódzkie do roku 1918. Zarys dziejów”

• WOJEWÓDZTWO •

BEŁCHATÓW

MUZEUM REGIONALNE
ul. Rodziny Hellwigów 11
tel. 44 633 11 33

Czynne: wt.-pt. 10-17, n. 11-18

Bilety: 3 zł i 1,50 zł
(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Wnętrza dworskie z przeł. XIX i XX w.”
• „Historia miasta i regionu” • Salon Tradycji Niepodległościowych • „Pradzieje regionu”
• „Z dziejów Bełchatowa - trzy religie”

Wystawy czasowe:

• „Sztuka ludowa Podlasia” - wystawa ze zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku (do 6 V)
• „Bizuteria Gotów” - wystawa ze zbiorów Muzeum Archeologicznego w Poznaniu (do 6 V)
• „Nobliści” - wystawa ze zbiorów Marcina Wójcika (kwiecień)

BRZEZINY

MUZEUM REGIONALNE

ul. Piłsudskiego 49

tel. 46 874 33 82

Czynne: pn.-pt. 9-16

Bilety: 5 zł (indywidualne) i 4 zł (grupowe)
(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Dawne Brzeziny” • „Sławni ludzie związani z Brzezinami” • „Warsztat krawiectwa nakładczego z przełomu XIX/XX w.”
• „Maszyny i urządzenia krawieckie”

Wystawa czasowa:

• „Kamienie pamięci, kamienie niepamięci. Cmentarze ewangelickie województwa łódzkiego” - wystawa fotografii Andrzeja Białkowskiego i Piotra Wypycha (do 25 IV)

GŁÓWNO

MUZEUM REGIONALNE

ul. Łowicka 74, tel. 42 719 16 75

Czynne: pn., wt., śr., pt. 8-14,
czw. 13-19

Bilety: 2 zł i 1 zł

Wystawy stałe:

• „Historia Główna. Izba Ludowa”
• „Główno w latach międzywojennych”

KROŚNIEWICE

MUZEUM IM. JERZEGO DUNIN-BORKOWSKIEGO

pl. Wolności 1, tel. 24 252 33 47

Czynne: wt.-pt. 9-16, sob. i nd. 9-17,
w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 5 zł i 3 zł

Wystawy stałe:

• Pokój kolekcjonera • Sala gen. Władysława Sikorskiego • Sala portretowa • Salonik Biedermeierowski • Dawna stajnia i wozownia
• „Współcześni kolekcjonerzy polscy”

KUTNO

MUZEUM REGIONALNE

pl. Piłsudskiego 20
tel. 24 254 79 64

Czynne: pn.-n. 10-16, w soboty nieczynne

Bilety: 5 zł i 2,5 zł
(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Rzeźba po kutnowsku”
• „Kutno w czasie i w przestrzeni”

Wystawa czasowa:

• Sylwia Stasiak - „Kamień - znaczy początek” (do 30 IV)

MUZEUM BITWY NAD BZURĄ

Park Wiosny Łudów

tel. 24 253 31 41

Czynne: wt.-n. 10-16

Bilety: 5 zł i 2,5 zł
(w niedziele wstęp wolny)

Wystawa stała:

• „Bitwa nad Bzurą”

LIPCE REYMONTOWSKIE

MUZEUM IM. W. S. REYMONTA

ul. Wiatraczna 10

tel. 46 831 61 12

Czynne: wt.-pt. 9-16, sob. 10-16, n. 11-17

Bilety: 3 zł i 2 zł
(w soboty wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Tradycje lipieckie” • „Wnętrza manufaktury włókienniczej” • „Z dziejów manufaktury rodzinny Winklów w Lipcach 1889-1974” • „Chłopi W. S. Reymonta w rzeźbie Ewy Soski”

ŁĘCZYCA

MUZEUM W ŁĘCZYZY

ul. Zamkowa 1, tel. 24 721 24 49

Czynne: śr.-pt. 10-16, sob., n. i święta 10-15’
w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 7 zł i 3,5 zł
(w piątki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Pradzieje regionu łęczyckiego” • „Zamek królewski w Łęczycy XIV-XX w.”
• „Wyposażenie dworów podłęczycyckich XVII-XX w.” • „Rzemiosło i sztuka ludowa regionu łęczyckiego” • „Diabeł Boruta w ludowych rzeźbach i legendach”

ŁOWICZ

MUZEUM W ŁOWICZU

Stary Rynek 5/7

tel. 46 837 39 28

Czynne: wt.-n. 10-16

Bilety: 9 zł i 5 zł

Skansen przy muzeum: czynny jak muzeum
Bilety: 5 zł i 3 zł; 2 zł spacerowy

Skansen w Maurzycach: czynny codziennie
w g. 9-16 (1-30 IV)

Bilety: 8 zł i 5 zł, 3 zł spacerowy

Wystawy stałe:

• „Sztuka baroku w Polsce” • „Etnografia Księstwa Łowickiego”

Wystawa czasowa:

- „Współcześni plastycy łowicki” *

▀ NIEBORÓW

MUZEUM W NIEBOROWIE I ARKADII
Pałac Radziwiłłów, Manufaktura majoliki
artystycznej, Park w Arkadii-Nieborowie
tel. 46 838 56 35

Czynne: wt.-n. 10-16 (1 III - 30 IV)
park od g.10 do zmierzchu przez cały rok
Bilety: 18 zł i 7 zł pałac i park w Nieborowie
(sam park 7 zł i 5 zł), Arkadia: 7 zł i 5 zł

▀ OPOCZNO

MUZEUM REGIONALNE
pl. Zamkowy 1, tel. 44 755 23 19

Czynne: pn., śr.-pt. 7.30-15,
wt. 7.30-16, sob. 10-16

Bilety: 3 zł i 2 zł

Wystawy stałe:

- „Początki Opoczna” • „Opoczyńska rzeźba ludowa” • „Rekonstrukcja wnętrza chaty opoczyńskiej” • „Opoczyński strój ludowy” • „I i II wojna światowa na ziemi opoczyńskiej”

Wystawy czasowe:

- „Z dziejów Armii Krajowej na Ziemi Opoczyńskiej. W 70. rocznicę powołania Armii Krajowej” (do 20 IV)
- „Życie po japońsku. Japońskie przedmioty użytkowe, stroje i broń” - ze zbiorów Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi (do 20 VI)

▀ OPORÓW

MUZEUM W OPOROWIE
tel. 24 285 91 22

Czynne: pn.-pt. 10-16, sob. i n. 10-17

Bilety: 8 zł i 5 zł

Wystawa stała:

- „Wnętrze dworskie”

▀ OŻARÓW

MUZEUM WNĘTRZ DWORSKICH
Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej
Mokrsko, tel. 43 841 17 24

Czynne: wt.-pt. 9-15.30,
sob.-n. 12-15.30, w dni poświęczone
nieczynne

Bilety: 3,50 zł i 2,50 zł
(w niedziele wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Wnętrze dworskie XVIII-XIX wieku”

▀ PABIANICE

MUZEUM MIASTA PABIANIC
Stary Rynek 1/2
tel. 42 215 39 82

Czynne:
wt., czw. 10-15, śr., pt. 10-18,
sob. 10-14, pierwsza niedz. m-ca 10-14

Bilety: 3 zł i 1,5 zł, 6 zł - rodzinny
(w piątek wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- Spotkanie z archeologią • „Kowalstwo - ginący zawód” • „Henryk Debich - dyrygent, kompozytor, muzyk, pabianiczanie” • „Symbol miasta. Oblicza dworu” • Alkierz Jana Szulca • „Św. Maksymilian Maria Kolbe, franciszkanin, założyciel Rycerstwa Niepokalanej i Niepokalanowa, patron Pabianic” • „Pozdrowienia z Pabianic. Miasto na starej pocztówce” • „Historyczne wnętrza dworu” - meble i malarstwo • „W chłopskiej zagrodzie. Kultura materialna w tradycyjnej społeczności wiejskiej okolic Pabianic” • „Fauna Polski”

Wystawa czasowa:

• „Rafał Nagiecki - grafika, fotografia”
(do 7 V)

- „Olimpijka z Pabianic” (otwarcie 25 IV g. 11)

Inne wydarzenia:

- Koncert z cyklu „Muzyka w zacyim dworze”: Martyna Brzezińska - fortepian (18 IV g. 18)

▀ PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

MUZEUM OKRĘGOWE

pl. Zamkowy 4
tel. 44 646 52 72

Czynne: wt., pt. 10-17, śr., czw., n. 10-15
sob. 10-16, w dni poświęczone nieczynne

Bilety: 2 zł i 1 zł

Wystawy stałe:

- „Pradzieje ziemi piotrkowskiej” • „Historia miasta Piotrkowa Trybunalskiego” • „Broń biała i palna” • „Wnętra renesansowe i barokowe z XVI, XVII w.” • „Wnętra reprezentacyjne z XVI-XIX w.” • „Kolekcja numizmatów polskich z XX w.” • „Kolekcja portretu polskiego z XVII i XIX w.” • „Z naszej wsi...” - wystroj i wyposażenie izby wiejskiej

Wystawa czasowa:

- „Dla Polski Walczącej. Żołnierze Okręgu Łódź AK „BARKA” *

▀ PRZEDBÓRZ

MUZEUM LUDOWE
ZIEMI PRZEDBORSKIEJ
ul. Kielecka 9, tel. 44 781 50 80

Czynne: wt.-pt. i n. 10-13

Bilety: 3,5 zł i 1,5 zł

Wystawa stała:

- „Dawna wieś ziemi przedborskiej”

▀ RADOMSKO

MUZEUM REGIONALNE
ul. Narutowicza 1, tel. 44 683 56 51

Czynne: pn.-pt. 10-16, n. 10-18

Bilety: 4 zł i 2 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Pradzieje ziemi radomszczańskiej” • „Zbiory sztuki w radomszczańskim muzeum” • „Życie wsi radomszczańskiej na przełomie XIX i XX w.” • „Z dziejów Radomska”

Wystawa czasowa:

- „Z Torunia do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku” - wystawa ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu (do 31 V)

Galeria:

- „Samotnik z Radomska” - fotografie Edmunda Osterłoffa z kolekcji Muzeum Narodowego we Wrocławiu (30 III - 6 V)

▀ RAWA MAZOWIECKA

MUZEUM ZIEMI RAWSKIEJ
ul. Łowicka 26, tel. 46 814 45 69

Czynne: pn.-pt. 10-15, sob. 10-14

Bilety: 3 zł i 2 zł

(w soboty wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Tradycyjna izba chłopska rejonu rawskiego” • „Salonik babuni z przełomu XIX i XX wieku”

Wystawa czasowa:

- „Nie taki diabeł straszny...Opowieść o diable Borucie” - wystawa rzeźb ze zbiorów Muzeum w Łęczycy (do 30 IV)

▀ SIERADZ

MUZEUM OKRĘGOWE
ul. Dominikańska 2, tel. 43 827 16 39

Czynne:

wt. 10-18, śr.-pt. 10-16, sob., nd. 10-15,
w dni poświęczone nieczynne

Bilety: 4,5 zł i 2,5 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Historia Sieradza i jego okolic” • „Kultura wsi sieradzkiej z przełomu XIX i XX w.” • „Regionaliści sieradzcy z XIX i XX w.” • „Życie ludzi w pradziejach”

Wystawy czasowe:

- „Nasza druga miłość” - zbiory Sieradzkiego Klubu Kolekcjonera i Hobbysty (do 1 IV - ul. Rynek 1)
- „50 lat od premiery filmu Krzyżacy” (do 6 V - ul. Rynek 1)

▀ SKIERNIEWICE

IZBA HISTORII SKIERNIEWIC
ul. św. Floriana 4, tel. 46 833 44 71

Czynne: wt., pt. 10-17, śr.-czw. 8-16,
sob., n. 10-13,

w dni poświęczone nieczynne
(we wszystkie dni wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Historia miasta od 1359 r.”

Wystawa czasowa:

- „Miasto” - wystawa malarstwa i fotografii w 555. rocznicę nadania Skierniewicom praw miejskich (do 22 IV)

█ SULEJÓW-PODKLASZTORZE**KAPITULARZ PRZY KOŚCIELE****PW. ŚW. TOMASZA**

ul. Opacka 13, tel. 44 61 62 584

Czynne: pn.-sob. 9-17 (przerwa 13-13.45),
niedz. 13-17

(we wszystkie dni wstęp wolny)

Wystawy stałe:• „Historia Opactwa Cystersów” • „Stary Sulejów
w oparciu o badania archeologiczne”**█ TOMASZÓW MAZOWIECKI****MUZEUM W TOMASZOWIE MAZ.**

ul. POW 11/15

tel. 44 724 48 48

Czynne: wt.-n. 10-15.45,

w dni poświęczone nieczynne

Bilety: 3 zł i 2 zł, 6 zł (rodzinny)

(w soboty wstęp wolny)

Wystawy stałe :• „Życie, tradycje i zwyczaje doroczne zachowane
w kulturze ludowej regionu rawsko - opoczyńskiego” • „Fauna środkowego dorzecza
Pilicy” • „Od osady górniczo-hutniczej do
wielkiego ośrodka przemysłu włókienniczego”
• „Tomaszowianie w powstaniach narodowych
i wojnach światowych” • „Obrządek pogrzebowy
w środkowym dorzeczu Pilicy od II tys. p.n.e.
do III w. n.e.”**Wystawy czasowe:**• „Świat toruńskiego piernika” - wystawa ze
zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu
(do 9 IV)

• „Malarstwo Grażyny Kruk” (12 IV - 6 V)

• „Monidło. Jarosław Luteracki” (20 IV - 20 V)

Inne wydarzenia:

• XXIV Kiermasz Palm i Pisanek

Wielkanocnych (30 III g. 10-14)

• Wystawa kotów rasowych (15 IV g. 10-18)

• „Bykownia - wyniki badań archeologicznych”

- wykład Mieczysława Góry (18 IV g. 11)

█ TUBADZIN**MUZEUM WALEWSKICH - ODDZIAŁ****MUZEUM OKRĘGOWEGO W SIERADZU**

98-285 Wróblew, tel. 43 821 37 26

Czynne: wt.-pt. 9-15, n. 10-15

Bilety: 5 zł i 3 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:• „Wnętrza dworskie z przełomu
XIX i XX w.” • „Galeria portretów rodu Walew-
skich XVII-XIX w.” • w parku: „Oficyna dwor-
ska z II poł. XIX w.”**█ WARTA****MUZEUM MIASTA I RZEKI WARTY**

ul. 20 stycznia 26, tel. 43 829 41 78

Czynne: pn.-pt. 9-15, sob. 10-13;

w sob. i niedz. na zgłoszenia

Bilety: 2 zł i 1,50 zł

(w środy wstęp wolny)

Wystawy stałe:• „Historia Warty i okolic” • „Wnętrze pokoju
mieszczańskiego z przełomu XIX i XX wieku”
• „Galeria sławnych ludzi urodzonych w Warcie
lub związanych z miastem”**█ WIELUŃ****MUZEUM ZIEMI WIELUŃSKIEJ**

ul. Narutowicza 13, tel. 43 843 43 34

Czynne: wt., pt. 9-16, śr., czw. 9-15.30,

sob. 9-14, n. 11-16, w dni poświęczone
nieczynne

Bilety: 3,5 zł i 2,5 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:• „Pradzieje ziemi wieluńskiej” • „Życie codzien-
ne wsi wieluńskiej na pocz. XX w.” • „Tragedia
Wielunia - 1 września 1939 r.”**Wystawy czasowe:**• „Indianie amazońskiej dżungli” - ze zbiorów
Muzeum Etnograficznego w Krakowie
(do 15 IV)• „Z biegiem Warty - Kamion 2011” - wystawa
poplenerowa (1 IV - 6 V)**█ WOLBÓRZ****POŻARNICZE CENTRUM HISTORYCZNO-
EDUKACYJNE ZIEMI ŁÓDZKIEJ**

ul. Modrzewskiego 15

tel. 44 616 43 80, 669 555 215

Czynne: wt. 10-14, śr., pt. 11-13, n. 10-12

i 16-18, w święta nieczynne

Bilety: 3 zł i 2 zł (we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• Sprzęt strażacki • Stare dokumenty •

• Zabytkowe wozy • Zbiory sztuki ludowej •
• Ekspozyty archiwalne i regionalne
z XI i XII w.**█ ZDUŃSKA WOLA****MUZEUM HISTORII MIASTA**

ul. S. Prawdzic Złotnickiego 7

tel. 43 823 48 43

Czynne: (1 IV - 30 IX)

pn., wt., śr. 8-16, czw. 8-17, pt. 8-18,

sob. 10-13, niedz. 15-18

święta po wcześniejszym zgłoszeniu

Bilety: 6 zł i 4 zł

Wystawy stałe:• „Rodowód miejski przemysłowej Zduńskiej
Woli” • „Salon mieszczański z przełomu XIX
i XX w.” • „Sylwetki niepospolitych zduńsko-
wolan” • „W dawnej zduńskowolskiej aptece” •
„Izba tkacka” • „Gmina żydowska w Zduńskiej
Woli - obecność i zagłada”**MUZEUM – DOM URODZIN****ŚW. MAKSYMILIANA MARII KOLBEGO**

ul. M.M. Kolbego 9

tel. 43 824 78 29

Czynne: śr.-n. 10-12 oraz 14.30-16.30

Wstęp wolny

█ ZGIERZ**MUZEUM MIASTA ZGIERZA**

pl. Dąbrowskiego 21

tel. 42 716 37 92

Czynne: wt., śr., pt. 10-15.30, czw. 10-18,

n. 10-16

Bilety: 4 zł i 2 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawa stała:• „Kruszówka - wnętrze mieszczańskiej
z przełomu XIX i XX w.” • „Dzieje Zgierza”
• „Dziecięcy świat, zabawki z dawnych lat”**Wystawy czasowe:**• „Ikona. Słowo, droga, modlitwa” - wystawa
ze zbiorów Muzeum Ikon w Supraślu
(do 15 IV)• „Zbrodnie niemieckie na ziemi łódzkiej
w czasie II wojny światowej” (do 13 V)

* Informacja o terminach w placówce

TVP ŁÓDŹ**MAGAZYN KULTURALNY****w soboty 14, 28 kwietnia o godz. 17.15****ŁÓDZKIE WIADOMOŚCI DNIA****WYDANIE GŁÓWNE - godz. 18.30****TVP ŁÓDŹ**

Z M I E N I A M Y S I Ę D L A C I E B I E

**MIEJSKA
GALERIA SZTUKI**

BAŁUCKA

Stary Rynek 2, tel. 42 657 58 52
Czynna: wt.-pt. 12-17, sob.-n. 12-16

- Tomasz Krawczyk „Obrazy realistyczne” (do 15 IV)
- „Impresje z Toskanii” - projekt studentów Instytutu Architektury Tekstyliów PŁ otwarcie 26 IV g. 17 (do 20 V)

**OŚRODEK
PROPAGANDY SZTUKI**

Park im. H. Sienkiewicza
tel. 42 674 10 59

Czynny: wt., śr., pt. 11-18, czw. 11-19,
sob.-n. 11-17

- „Horyzont 40-lecia” - wystawa Katedry Malarstwa, Rysunku i Rzeźby ASP w Łodzi (do 15 IV)
- „Obraz malarstwa” - wystawa zbiorowa otwarcie 27 IV g. 18 (do 20 V)

ADI ART

ul. Piotrkowska 60, tel. 42 630 31 58
Czynna: pn.-pt. 11-18

- Prowadzi: M. Soldon i M. Królikowska**
- Jarosław Turek - rysunki satyryczne (od 1 IV)
 - Hugo Arquimedes - malarstwo i rzeźba (od 6 IV)

AMCOR

ul. Aleksandrowska 55, tel. 42 61 38 138
Czynna: po uprzednim kontakcie telefonicznym

- Prowadzi: W. Warzywoda**
- Grzegorz Sztubiński - malarstwo, rysunek, obiekty*
 - Dariusz Kaca - grafika (kwiecień - czerwiec)

ASP

ul. Wojska Polskiego 121, tel. 42 254 75 98
Czynna: pn.-pt. 9-15

Galeria KOBRO

- Wystawa laureatów nagród Galerii Kobro na 27. Konkursie im. Strzezińskiego (2-12 IV)
- Wystawa i sympozjum „Sztuka i dokumentacja” (14-17 IV) - otwarcie 16 IV g. 12
- Wystawa pokonkursowa 28. Konkursu im. Strzezińskiego - Sztuki Piękne (20 IV - 6 V) wręczenie nagród 26 IV g. 11

Galeria ODNOWA

- Wystawa prof. Sławomira Cwieka otwarcie 29 III g. 13 (do 12 IV)
- Studencka Galeria Wydziału Sztuk Wizualnych - WOLNA PRZESTRZEŃ**
- „Malarstwo i rysunek” - wystawa studentów studiów niestacjonarnych (11-26 IV)

- Wojciech Kaleta - malarstwo otwarcie 27 IV g. 19 (do 10 V)

ATLAS SZTUKI

ul. Piotrkowska 116, tel. 42 632 77 50
Czynna: wt.-pt. 11-20, sob., n. 11-17

- Prowadzi: J. Michalak**
- Prezentacja projektu „Zdobycy słowa. Parowóz dziejów” Anny Baumgart i Andrzeja Turowskiego (do 29 IV)

**EUROPEJSKIE CENTRUM
KULTURY LOGOS**

ul. M. Skłodowskiej-Curie 22
tel. 42 637 65 45

- Czynna: pn.-sob. 16-18,
niedziela po mszach św.
- Prowadzi: ks. W. Sondka**
- Jacek Soliński „Wielki Tydzień” - linoryt (do 10 IV)
 - „Początek...” - wystawa Grupy PLUS MINUS otwarcie 15 IV g. 12

FF - FORUM FOTOGRAFII

Łódzki Dom Kultury
ul. Traugutta 18, tel. 42 633 71 15

- Czynna: wt.-sob. 14 -18
- Bilety: 1 zł (w środy wstęp wolny)**
- Prowadzi: M. Świątczak**
- Paulina Hebda „Bajka” (30 III - 21 IV)

FORUM przy ŚFK

ul. Roosevelta 17, tel. 42 636 68 38
Czynna: pn.-pt. 10 -18

- „Geometria i metafora” - wystawa zbiorowa finału 2 IV g. 18
- „Światło i cień” - wystawa prac Stowarzyszenia Plastyków Amatorów - otwarcie 12 IV g. 17
- Jerzy Zachara „Partytury” - rysunek otwarcie 23 IV g. 18

Wystawy stałe:

- „15 lat Tygla Kultury” • Zbigniew Koszałkowski „Okładki Tygla Kultury” • „Książki biblioteki Tygla Kultury”

FOTOGRAFII ŁTF

ul. Piotrkowska 102, tel. 42 633 09 82
Czynna: pn.-pt. 11-19

- Wystawa fotografii studentów Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania (do 9 IV)
- Adam Adamski „Światy współistniejące” otwarcie 10 IV g. 18.30 (do 30 IV)
- Elżbieta Dworak „Indonezja i Singapur” - pokaz slajdów (17 IV g. 18.30)

**GALERYJKA
OLIMPIJKA Galeria fotografii**

ul. Piotrkowska 132, tel. 42 639 97 65
Czynna: pn.-pt. 10-18, sob. 9-13

- Prowadzi: K. Kurowski**

- Jerzy Grzesiak - „Lwów - Banderstadt” (do 11 IV)
- Liliana Adamczewska - „Struktury, faktury” otwarcie 12 IV g. 18.15 (do 9 V)

IMAGINARIUM

Łódzki Dom Kultury, ul. Traugutta 18
tel. 42 633 71 15

- Czynna: wt.-sob. 14-18
- Bilety: 1 zł (w środy wstęp wolny)**
- Prowadzi: M. Świątczak**
- 4. Festiwal Sztuka i Dokumentacja otwarcie 12 IV g. 18 (do 28 IV)

IN BLANCO

BOK „Lutnia”
ul. Łanowa 14, tel. 42 652 62 27

- Czynna: pn.-pt. 9-18
- Prowadzi: A. Wierzbowska**
- Ewa Miller - grafika komputerowa otwarcie 13 IV g. 18

KREDENS

ul. Piotrkowska 17, klatka D, II piętro
tel. 884 324 330

- Czynna: pn.-wt. 13-18, śr. 10-19,
czw.-pt. 10-18
- Prowadzi: M. Konka**
- Karolina Jakóbczak / Kate Zamara „Give me winter, give me dogs” - fotografia otwarcie 6 IV g. 18 (do 27 IV)

ŁÓDŹ ART CENTER

ul. Tymienieckiego 3, tel. 42 684 20 95
Czynne: pn.-pt. 10-16

- Dyrektor: K. Candrowicz**
Dyrektor artystyczny: J. Głowacki
- Stała ekspozycja: „Muzeum Konstrukcji w Procesie. Kolekcja Solidarności w 25-lecie słynnej akcji artystycznej”

MANHATTAN

ul. Wigury 15, tel. 42 636 33 44
Czynna: pn.-pt. 11-18

- Prowadzi: K. Potocka**
- Festiwal Sztuki Wideo „Punkty widzenia” (13-15 IV)
 - Konrad Smoleński „The End of Radio” - instalacja otwarcie 27 IV g. 19 (do 12 V)

**MŁODZIEŻOWA GALERIA
DEBIUTÓW**

przy CZP nr 1
ul. Zawiszy Czarnego 39, tel. 42 655 06 00

- Czynna: pn.-pt. 9-20, sob. 10-14
- Prowadzi: P. Gmosiński**
- Małylda Borczyńska „Nie-obecność” - fotografie (do 30 IV)

NOWA

Łódzki Dom Kultury, ul. Traugutta 18
tel. 42 633 98 00 w. 208 i 288
Czynna: wt.-sob. 14-18
Bilety: 1 zł (w środy wstęp wolny)
Prowadzi: M. Świątczak
• Maria Górecka - malarstwo (29 III - 14 IV)

OPUS

ul. Łąkowa 29, tel. 42 634 55 28
Czynna: pn.-pt. 9-17
Prowadzi: B. Dzieciol
• Maja Piotrowska - grafika
otwarcie 16 IV g. 19 (do 5 V)

PROMOCJI MŁODYCH

BOK „Rondo”, ul. Limanowskiego 366
tel. 42 651 50 30 w. 16
Czynna: pn.-pt. 9-16
Prowadzi: B. Jarmoliński
• „Oblicza Łodzi” - pokonkursowa wystawa
fotografii
otwarcie 22 IV g. 18

RYNEK SZTUKI

ul. Wschodnia 69, tel. 42 630 47 79
Czynny: pn.-pt. 10-18, sob. 10-15
Prezes: W. Niewiarowski
• 154. Aukcja dzieł sztuki
15 IV g. 12

WIDOK

przy WDK „Widok”
al. Piłsudskiego 133
tel. 42 674 92 30 w. 127
Czynna: pn.-pt. (po uzgodnieniu telefonicz-
nym)
Prowadzi: A. Chmielewski
• Wystawa sitodruków Bartosza Jaskóły „Mar-
twa natura - pejzaż - portret” (do 27 IV)

WIDZEWSKA EKSLIBRISU

przy WDK „502”
ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99
Czynna: pn.-sob. 11-19
Prowadzi: M. Z. Wojalski
• Juliusz Szczęsny Batura (do 4 VI)

ZIELONA 13

Klasztor OO. Dominikanów
ul. Zielona 13 (wejście od ul. Wólczńskiej)
Czynna: pn.-pt. 18-19.30
Prowadzi: o. T. Zamorski
• „Opowieści barwne”: Malwina Kocot - ma-
larstwo, Katarzyna Czerwińska - malarstwo,
Joanna Kurkiewicz - linoryt (do 15 IV)
• „Królowa śniegu - roztopy” - wystawa Alek-
sandry Adamczuk i Pauliny Nawrot, studentek
ASP w Łodzi (otwarcie 29 IV g. 20.15)

ZPAP „NA PIETRZE”

ul. Piotrkowska 86, tel. 42 632 73 56
Czynna: pn., śr., pt. 11-15, wt., czw. 11-18
Prowadzą: G. Kalinowski
i M. Kapuścińska-Borkiewicz
• Bożena Siewierska - wystawa prac
(21 III - 3 IV)
• Ryszard Piątkowski - wystawa prac
otwarcie 4 IV g. 18 (do 20 IV)
• Adam Foltarż „Ziemia obiecana” - wystawa
prac (otwarcie 23 IV g. 18 - do 5 V)

Ż

BOK „Na Żubardziej”
ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47
Czynna: pn.-pt. 9-15
Prowadzi: U. Issaieff
• Justyna Ściegłińska „Untitled” - fotografie
(do 9 IV)
• „Moja ulubiona postać bajkowa” - wystawa
pokonkursowa (do 20 IV)

137

przy Klubie Nauczyciela, ul. Piotrkowska
137/139, tel. 42 636 25 98
Czynna: pn.-pt., n. 10-20
• Anna Borcz „Ludzkie konstelacje”
- malarstwo
otwarcie 2 IV g. 18 (do 20 IV)

526

przy POS, ul. Krzemieniecka 2a
tel. 42 688 13 47
Czynna: pn.-pt., n. 10-19
• Jan Zieliński „Ptaki” (do 24 IV)
• Jakub Wiejackski - rysunek i malarstwo
otwarcie 26 IV g. 18

• WOJEWÓDZTWO

BANK&DM

Bank Spółdzielczy, I piętro
Główno, ul. Młynarska 5/13, tel. 502 171 636
Czynna: pn.-pt. 9-17
Prowadzi: D. Młynarczyk
• „Kobieta!!!” - wystawa zbiorowa (do 20 V)

KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI

OGRÓD SZTUKI - Galeria Miejskiego
Ośrodka Kultury, ul. Jana Pawła II 9
tel. 42 211 62 89
Czynna: pn. 8-12, wt., czw. 10-18, śr. 12-18,
pt. 8-16
Prowadzi: W. Przybyło-Cieślik
• IV Otwarty Plener Malarski Artystów Woje-
wództwa Łódzkiego „Pejzaż malowany ziemi
łódzkiej” (do 20 IV)
• „Karuzela z pisankami” - instalacja prze-
strzenna na pl. Kościuszki (do 20 IV)

ŁASK

POD KORABIEM, ul. 9 Maja 6
tel. 43 675 35 27
Czynna: pn.-pt. 8-18, sob. 9-14
Prowadzi: B. Trocka-Dąbrowa
• „Tradycje świąt Wielkiej Nocy w Polsce
i na świecie” (2-26 IV)

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

OŚRODEK DZIAŁAŃ ARTYSTYCZNYCH
ul. Dąbrowskiego 5 i ul. Sieradzka 8
tel. 44 733 93 88
Czynny: pn.-pt. 10-18, sob. 12-18, n. 14-18
Prowadzi: P. Gajda
• Małgorzata Podracka - malarstwo
(4-29 IV) - ul. Sieradzka 8
• Julia Kurek „Trajektoria” - wystawa
w ramach Festiwalu „Sztuka i Dokumentacja”
(od 15 IV) - ul. Dąbrowskiego 5
• Koncert z cyklu Old Town Jazz:
Radek Wośko Trio feat. Carl Winther
(20 IV g. 19) - ul. Sieradzka 8

SIERADZ

BWA, ul. Kościuszki 3, tel. 43 822 48 45
Czynna: wt.-pt. 10-18, sob.-n. 14-18
Prowadzi: M. Szymlet-Piotrowska
• Dominik Basnyk - malarstwo
otwarcie 13 IV g. 18 (do 12 V)

SKIERNIEWICE

BWA, ul. Reymonta 33, tel. 46 833 00 05
Czynna: wt.-pt. 11-17, sob.-n. 11-14,
Prowadzi: B. Walusiak
• Ewa Kubel-Zielińska „PORTFOLIO”
- malarstwo (20 IV - 6 V)
otwarcie 27 IV g. 18

ZGIERZ

MOK, ul. Mielczarskiego 1, tel. 42 716 26 18
Czynna: pn.-pt. 10-18
• Mariusz Sacharz - „Zgierz - europejskie
miasto widziane oczami tubylca” - fotografie
(12-30 IV)

STACJA NOWA GDYNIA

STACJA NOWA GDYNIA
Centrum Rekreacji Rodzinnej
ul. Sosnowa 1, tel. 42 714 21 21
Czynna: codziennie 7-23
Prowadzi: Z. E. Ślęzak
• Agnieszka Kolodziejczyk - malarstwo
otwarcie 1 IV g. 12
podczas wernisazu prezentacja wierszy
artystki z tomiku „Frejm”

* informacja o terminie w placówce

AKADEMIA MUZYCZNA im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

ul. Gdańska 32

tel. 42 662 16 00, 42 662 16 45

- **KONCERT ORATORYJNY**
wyst. Anna Terlecka-Kierner - sopran,
Bernardetta Grabias - mezzosopran,
Przemysław Baiński - tenor,
Stanisław Kierner - baryton
Orkiestra Symfoniczna
i Chór Kameralny AM
Paul Esswood - dyrygent
w programie: W. A. Mozart
2 IV g. 18 - *kościół św. Mateusza,*
ul. Piotrkowska 283
- **WIECZÓR MUZYCZNY**
wyst. Mateusz Borowiak - fortepian
w programie: J. S. Bach, W. A. Mozart,
I. Albeniz, S. Barber
2 IV g. 18.15
- **Recital klawesynowy Natalii Drozen**
w programie: J. S. Bach, W. Byrd,
D. Scarlatti
13 IV g. 18
- **60. sesja MUSICA MODERNA**
16-19 IV
- **KONCERT GITAROWY**
wyst. studenci klas gitary i harfy AM
17 IV g. 19
- **ORGANY, KLAWESYN I MUZYKA DAWNA**
wyst. pedagogzy Katedry Organów,
Klawesynu i Muzyki Dawnej
w programie: barokowa muzyka kameralna
18 IV g. 18.15
- **KONCERT SAKSOFONOWY**
w programie: J. S. Bach, P. Swerts,
I. Gotkovsky, A. Glazunow
18 IV g. 19 - *Zgierz, ul. Łęczyska 2a,*
sala Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”
- **Konferencja naukowa „Operetka i musical
na współczesnej scenie muzycznej”**
w programie: przedstawienia operetkowe,
wykłady, koncert
20-23 IV
- **SAXFEST 2012**
w programie: koncerty i przesłuchania
II Międzynarodowego Konkursu
Saksofonowego
28 IV - 4 V

AKADEMICKI OŚRODEK INICJATYW ARTYSTYCZNYCH

ul. Zachodnia 54/56, tel. 42 633 26 41

- „Ruch, czas, detal. Opowieść, dyptyk,
tryptyk” - otwarcie wystawy fotografii
słuchaczy Centrum Edukacji „Erudio”
2 IV g. 18

- **GALERIA FOYER**
Otwarcie wystawy rysunku
Zbigniewa Stolarczyka
3 IV g. 18
- **PREZENTACJE SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ:**
Twórczość Alejandro Jodorowskyego
3 IV g. 19
- **Twórczość Nicolasa Roega**
17 IV g. 19
- **STUDIUM MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ**
Kaija Saariaho
10 IV g. 19
- „Smyczki na jazzowo”
- koncert zespołu Typhoon String Quartet
11 IV g. 19
- **MUZYCZNE WSPOMNIENIE O...**
Recital Michała Wieczorka
13 IV g. 19
- **WIOSNA... ACH TO TY!**
Koncert Michała Wieczorka
16 IV g. 19
- **AOIA W BARTERZE**
Występ kabaretu „Kabareciarze Zamenhofs”
działającego przy XXXI LO
w Łodzi w programie „O! Romeo... czyli,
czego pragną kobiety...”
18 IV g. 18
- **Spotkanie podsumowujące projekt
„Dotknij Teatru”**
19 IV g. 11-13
- **SPOTKANIA LITERACKIE**
Spotkanie z Magdaleną Cybulską,
autorką tomu wierszy „Rusalka Żalobnik”
19 IV g. 18
- **PODRÓŻE BEZ PRZEWODNIKA**
„Bangladesz”
19 IV g. 19
- **MUZYCZNE WSPOMNIENIE**
Wojciech Młynarski
Koncert Michała Wieczorka
21 IV g. 19
- **UNDER ŁÓDŹ**
Koncert Baba Funk
22 IV g. 13-23
- **Otwarcie wystawy prac słuchaczy Centrum
Edukacji „Erudio”**
23 IV g. 18
- **XXX Festiwal Szkół Teatralnych**
23-26 IV
- **Festiwal ART OF BREAKING**
27-28 IV

BAŁUCKI OŚRODEK KULTURY

Ośrodek Kultury „RONDO”

ul. Limanowskiego 166

tel. 42 651 50 30 wew. 16

- **POEZJA W RONDZIE**
Wieczór poetycki Anny Hertmanowskiej
21 IV g. 18

- „Oblicza Łodzi” - rozstrzygnięcie
XVI edycji Konkursu Fotograficznego
22 IV g. 18
- **KLUB PODRÓŻNIKÓW I ODKRYWCÓW**
„Camino de Santiago
- szlaki pielgrzymkowe średniowiecza”
27 IV g. 18

Ośrodek Kultury „LUTNIA”

ul. Łanowa 14, tel. 42 652 62 27

- „Wiosna na wielkanocnym stole”
święteczny program Kabaretu „Splot”
3 IV g. 15
- „Orkiestry przedszkolne”
- konkurs muzyczny dla dzieci
18 IV g. 10
- **WIOSENNA REWIA TALENTÓW**
- MIKROFON DLA SENIORA
Wojewódzki Przegląd Twórczości
Artystycznej Seniorów
20 IV g. 16
- **VII Festiwal DOROŚLI DZIECIOM**
21 IV g. 10-13
- **PIĘCIOLINIA MARZEŃ**
4. Wojewódzki Festiwal Muzyczny Dzieci
i Młodzieży
26-28 IV g. 10.30

Ośrodek Kultury „NA ŻUBARDZKIEJ”

ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47

- **XII Festiwal Teatrów Przedszkolnych**
im. Henryka Ryla
17, 18 IV g. 10
20 IV g. 13.30 i 17
- **STUDIO MAESTRO+**
warsztaty plastyczne
2, 10, 16, 24, 30 IV g. 15
- **Rodzinne spotkania ze sztuką**
23 IV g. 17
- „Zapraszamy do teatru” - warsztaty
teatralne z Grupą Teatralną 25. godziny
26 IV g. 17.30

CENTRUM KULTURY MŁODYCH

ul. Lokatorska 13, tel. 42 684 24 02

- **Dyskusyjny Klub Filmowy**
3, 10, 24 IV g. 17
- **SPOTKANIE ODDZIAŁU
KARPACKIEGO PTT:** „Karpaccy w świecie -
wędrownka przez Gorgany”
5 IV g. 17
- **XXX Ogólnopolskie Konfrontacje Teatrów
Młodzieżowych Centrum 2012 19-22 IV**
Wieczór laureatów
29 IV g. 17 - *Teatr Nowy,*
ul. Więckowskiego 15

- Polsko-Ukraińskie Warsztaty Folklorystyczne
30 IV - 4 V

EUROPEJSKIE CENTRUM KULTURY LOGOS

Kościół Środowisk Twórczych,
ul. M. Skłodowskiej-Curie 22,
tel. 42 637 65 45

- „Lawendowe medytacje”
Koncert
Tomasza Gołębińskiego - skrzypce
i Danuty Antoszewskiej - fortepian
15 IV g. 18

FABRYKA SZTUKI

ul. Tymienieckiego 3, tel. 42 646 88 65

- „Mapety ze skarpety...”
warsztaty teatralno-plastyczne
10 IV g. 18
- POGRAJKA ŁÓDZKA
warsztaty, wykłady, pokazy filmów, koncerty
- promocja kultury ludowej
28 IV g. 10.30-20
29 IV g. 10-13

GRUPA LITERACKA „CENTAURO”

Ośrodek Kultury „Górna”, ul. Siedlecka 1
tel. 42 684 66 47

- Spotkanie z poetą
2 IV g. 18
- „Śluby Iwowskie Jana Kazimierza”
- wykład Jana Szalowskiego
2 IV g. 19.15
- „Wiersze o miłości” - wieczór autorski
Jolanty Miśkiewicz i recital Ryszarda Popka
16 IV g. 17.15
- Wieczór autorski
Małgorzaty Szlukier (poezja)
16 IV g. 19
- Wieczór autorski
Wojciecha Kądzieli (poezja)
23 IV g. 18.30
- Wieczór autorski grupy
- spotkanie z dinozaurami „Centauro”
30 IV g. 17.30

Spotkania poza placówką:

- KLIN i CENTAURO
prezentacje tekstów oraz spotkanie
z redakcją „Tygla Kultury” i prezentacja
książki Benno Krolla „Tak było”
11 IV g. 17.30 - Klub Nauczyciela,
ul. Piotrkowska 137
- Spotkanie autorskie
Iwony Zielińskiej-Zamora (poezja)

18 IV g. 17 - MBP Łódź-Śródmieście,
ul. A. Struga 14

- Spotkanie autorskie
Antoniego Zakroczyńskiego (fraszki)
24 IV g. 18 - Klub Rademenes,
ul. Piotrkowska 83

KLUB NAUCZYCIELA

ul. Piotrkowska 137, tel. 42 636 25 98

- SALON LIRYCZNY
„Wielkie sprawy w małych formach,
czyli z uśmiechem o muzyce i literaturze”
1 IV g. 19
- AKADEMIA LITERATURY POLSKIEJ
Spotkanie z Antonim Libera
12 IV g. 18
- KLUB PODRÓŻNIKÓW I ODKRYWCÓW
„Tanzania i Zanzibar” - prelekcja H. Tyras
13 IV g. 18
- TARGOWISKO RÓŻNOŚCI
damskie spotkanie przed lustrem
20 IV g. 18

KOŚCIÓŁ EWANGELICKO-AUGSBURSKI PW. ŚW. MATEUSZA

ul. Piotrkowska 283

- NIEDZIELA Z MUZYKĄ
U ŚW. MATEUSZA
Recital organowy Michała Zarycha
1 IV g. 17

OŚRODEK KULTURY GÓRNA

ul. Siedlecka 1, tel. 42 684 66 47

- CENTRUM AKTYWNEGO SENIORA:
cykl różnotematycznych imprez
2, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 23, 27, 30 IV

PARTNERSTWO NA RZECZ ALEKSANDROWA ŁÓDZKIEGO

tel. 609 190 211

Klubokawiarnia, Aleksandrów Ł.,
ul. Ogrodowa 1

- „To już wiosna i wiosenne święta”
- pokaz, wystawa, kiermasz wielkanocnych
ozdób i dekoracji
1 IV g. 11.30
- Otwarcie wystawy malarstwa
Elżbiety Gruszczyńskiej
„Świat jest pełen barw”
15 IV g. 11.30 (do 6 V)

Herbaciarnia Klimaty
Aleksandrów Ł., ul. Warszawska 28

- Otwarcie wystawy zdjęć
Barbary Hanuszkiewicz „Moje ogrody”
13 IV g. 18 (do 30 IV)
- „Baw mnie” - piosenki
Seweryna Krajewskiego
- wspólne śpiewanie z Towarzystwem
Śpiewaczym „Lutnia”
26 IV g. 18

Biblioteka Publiczna im. Jana
Machulskiego, Aleksandrów Ł.,
pl. Kościuszki 12

- Wspomnienie o Bułacie Okudźawie
- koncert Barbary Twardosz-Drożdźnińskiej
20 IV g. 18
- Spotkanie Klubu Podróżnika
„Wszystkie drogi prowadzą do Asyżu”
opowieść Romana Zięby
27 IV g. 18

Kościół pw. Świętych Archaniołów Rafała
i Michała, Aleksandrów Ł., ul. Wojska
Polskiego 3

- Koncert chórów ziemi łódzkiej
- „W wolcie Janowi Pawłowi II”
29 IV g. 15

Towarzystwo Śpiewacze Lutnia,
Aleksandrów Ł., ul. Ogrodowa 17

- Jarmark kolekcjonera
29 IV g. 14

POLESKI OŚRODEK SZTUKI

ul. Krzemieniecka 2a, tel. 42 688 13 47

- ALFABET LITERATURY
Spotkanie z Katarzyną Bazarnik
i Zenonem Fajferem
„Liberatura - inny wymiar literatury”
12 IV g. 18
- Spotkanie z piosenką autorską
13 IV g. 18
- Warsztaty kultury żydowskiej
„Kum arain in szenk - Jewish Inn”
16-21 IV
- Spotkanie z Anatolem Gotfrydem,
promocja książki „Niebo w kałużach”
23 IV g. 18
- Otwarcie wystawy Andrzeja Grodka
z cyklu „Jeszcze My”
24 IV g. 18

ŚRÓDMIEJSKIE FORUM KULTURY - DOM LITERATURY

ul. Roosevelta 17

tel. 42 636 68 38, 42 636 06 19

- WIECZORY Z AKADEMIA
Koncert pasyjny w wyk. studentów AM w Łodzi
3 IV g. 18

- **KAWIARNIA LITERACKO-MUZYCZNA:**
Spotkanie z Andrzejem Pilipiukiem, autorem powieści fantasy
12 IV g. 18
Spotkanie z Joanną Małgorzatą Przybylską, autorką tomu poezji „Pędraki”
19 IV g. 18
Spotkanie z Justyną Bargielską, autorką tomu poezji „Bach for my baby”
26 IV g. 18
- **KABARET BI-BA-BO**
„Powróćmy jak za dawnych lat” - premiera
reż. T. Pliszkiwicz
13 IV g. 18
- Warsztaty literackie
13 IV g. 18
- **MUZYCZNA SCENA FORUM**
Koncert Adama Mortasa i zespołu Encore
14 IV g. 19
- **FORUM PRZYJACIÓŁ**
Spotkanie z Magdaleną Matraszek-Domańską gościnnie wystąpią:
Barbara Panek-Piętkowska, Zofia Uzelac, Julitta Sękiewicz-Kisiel
16 IV g. 18
- **LITERATURA BEZ GRANIC**
Spotkania konwersacyjne
17, 24 IV g. 16
- Warsztaty poetyckie
18 IV g. 17
- Warsztaty literackie dla licealistów
20 IV g. 16.30

- **SCENA FORUM**
„Aria dla Algernona” wg D. Keyesa
monodram w wykonaniu
Tomasza Bonuszczaka
20 IV g. 19
- **MUZYCZNA SCENA FORUM**
Recital Adama Wrzesińskiego „Tu, gdzie mnie nie ma” z udziałem Teresy Stokowskiej-Gajdy i zespołu Philomelos
21 IV g. 19
- **ZBYSZEK DOMINIĄK - IN MEMORIAM**
25 IV g. 18

WIDZEWSKIE DOMY KULTURY

Dom Kultury **ARIADNA** ul. Niciarniana 1/3, tel. 42 678 47 41

- Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Anilana”
15 IV g. 17
- Koncert z cyklu SPOTKAJMY SIĘ
wyst. zespoły działające przy WDK „Ariadna”
22 IV g. 12

Dom Kultury „502” ul. Gorkiego 16 tel. 42 673 35 99, 42 673 32 90

- **WIOSNA KSIĄŻKOMANIAKÓW**
Spotkanie z wydawcą
- „Jak powstaje książka?”
2 IV g. 11

- Finał Bajkowego Turnieju Tańca Przedszkolaków
2 IV g. 17
- **CENTRUM AKTYWNOŚCI SENIORA**
spotkania klubowe
12, 19, 26 IV g. 12
- **CULTURE CLUB**
zwyczajnie Świąt Wielkanocnych
13 IV g. 10.30
- Festiwal Piosenki im. Doroty Gellner
20 IV g. 9.30
- IX Lalkowe Spotkania Teatralne
26-27 IV g. 10

WYTWÓRNIĄ TOYA STUDIOS

ul. Łąkowa 29, tel. 42 639 55 01

- Laibach - We Come in Peace Tour
4 IV g. 20
- Budka Suflera
13 IV g. 20
- Marcin Wrostek & Coloriage
15 IV g. 20
- Ari Roland Jazz Quartet
20 IV g. 15-19 - warsztaty
20 IV g. 20 - koncert
- O.S.T.R. Tabasko & Noise Trio
27 IV g. 20
- Chase & Status DJ set + MC Rage
28 IV g. 21

AGENCJA TURYSTYCZNA WILEJKA

Łódź, ul. Piotrkowska 20, tel. 42 630 68 00, 42 630 60 70

e-mail: wilejka@wilejka.pl
http://www.wilejka.pl

Majówka na wschodzie:

- **ZOBACZYĆ PETERSBURG I...** (Petersburg – Peterhof – Carskie Sioło): 30 kwietnia – 6 maja
 - **SZLAKIEM MICKIEWICZA** (Wilno – Kowno – Troki): 1-5 maja
 - **NIE TYLKO WE LWOWIE** (Lwów – Żółkiew – Olesko – Podhorce): 3-6 maja
 - **KRZEMIENIEC – TAM GDZIE IKWA PŁYNIE**: 3-6 maja
 - **SZLAKIEM BOHATERÓW TRYLOGII**: 1-6 maja

WYCIEZKA DO PETERSBURGA „BIAŁE NOCE”: 7-16 czerwca, 23 czerwca - 2 lipca, 7-16 lipca
(ze zwiedzaniem krajów nadbałtyckich)

WYCIEZKI NA KRYM „W KRYMSKIM RAJU”: 22 maja - 2 czerwca, 3-14 lipca, 4-15 września
(objazdowa wycieczka z przejazdem pociągiem)

Wyprawy na Wschód

„Przygoda nad Bajkałem” – lipiec/sierpień 2012; Gruzja i Armenia – czerwiec/lipiec 2012

WIZY do Rosji i na Białoruś

TANIE LINIE AUTOKAROWE do Wilna, Druskiennik, Rygi, Petersburga

OŚRODEK AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I WSPÓLREALIZACJI PROJEKTÓW:

2 IV, godz. 17, Duże Kino

- ▣ Z cyklu *Arcydzieła baletu światowego* – prezentacja „**Bajadery**” Ludwiga Minkusa (Opera Paryska). Wstęp – 6 zł

2 IV, godz. 17, s. 308

- ▣ Łódzki Kaktus Klub: **Nasze wystawy** – prelekcja Henryka Stachurskiego

2, 16, 23, 30 IV, godz. 19, s. 308

- ▣ Akademia Mądrego Życia:
 - **Cechy człowieka szczęśliwego** (2 IV)
 - **Optymizm. Warsztaty: hierarchia własnych wartości** (16 IV)
 - **Humor** (23 IV)
 - **Przepis na przyjaźń. Warsztaty: komunikacja interpersonalna** (30 IV)

4 i 18 IV, godz. 18, s. 408, wstęp – 5 zł

- ▣ *Randka z historią sztuki* – wykłady dr. Artura Zaguły:
 - **Twórczość artystów Grupy Krakowskiej, cz. 2** (4 IV)
 - **Nowa lekcja koloryzmu – atrakcyjność kapistów po II wojnie** (18 IV)

13, 20, 27 IV, godz. 17, s. 313

- ▣ Klub Kosmobiologii:
 - **Współczesny system rozwoju holistycznego** – wykład Romana Fierfasa (13 IV)
 - **Wieczór dyskusyjno-filmowy** (20 IV, s. 221)
 - **Uzdrowiająca kąpiel w dźwiękach gongów z medytacją** – spotkanie z Mirą Tomaszewską (27 IV)

16 IV, godz. 17, Duże Kino

- ▣ Z cyklu *Arcydzieła opery światowej*: prezentacja „**Mefistofelesa**” Arrigo Boito (San Francisco Opera). Wstęp – 6 zł

17 IV, godz. 12-15 i 16-19, s. 221

- ▣ Spotkanie w ramach projektu „**Jestem w kadrze**” – warsztaty filmowe.

18-19 IV, s. 221

- ▣ Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział Łódzki: **Dni Gór**

23 IV, godz. 18, s. 221

- ▣ Klub Podróżników: **Indie – fascynująca podróż** – prelekcja Marka Grzejszczaka

REGION KULTURY – MUZYKA:

14 IV, godz. 17, s. 221

- ▣ Koncert zespołu **Cztery Refy** i spotkanie z **Moniką Witkowską** pt. „Kurs Arktyka – żegluga jachtem Solanus wzdłuż Grenlandii i przez Przejście Północno-Zachodnie” (inauguracja cyklu imprez żeglarskich). Wstęp wolny

28 IV, godz. 17,

hala sportowa Zespołu Szkół w Wartkowicach

- ▣ Koncert orkiestry **Filarmonica Della Citta del Tricolore** z Włoch. Wstęp wolny

29 IV, godz. 15,

kościół św. Rafała i Michała w Aleksandrowie Łódzkim

- ▣ Koncert **chórów ziemi łódzkiej**. Wstęp wolny

Informacje: muzyka@ldk.lodz.pl

ŁÓDZKI DOM KULTURY

oferuje sale na konferencje, kursy, szkolenia, zjazdy

- dwie sale na 250 osób • dwie sale do 120 osób • siedem mniejszych sal od 20 do 60 osób.

Wszystkie sale wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny, większe są klimatyzowane i nagłośnione.

Naszym atutem jest lokalizacja w centrum miasta, sąsiedztwo czterech hoteli a także konkurencyjne ceny, usługi cateringowe i miła obsługa.

ZAPRASZAMY:

Łódzki Dom Kultury, ul. Traugutta 18, 90-113 Łódź

tel./fax 42 633-58-29 lub 42 633-98-00 w. 245, 246;

e-mail: administracja@ldk.lodz.pl; www.ldk.lodz.pl

OŚRODEK FILMOWY Łódzkiego Domu Kultury

- ▶ **KLUB FILMOWY TRZECIEGO WIEKU – FILMY Z JEANEM-PAULEM BELMONDO** – Kino Kameralne, wtorki, godz. 17.30: SKOK (reż. Alexandre Arcady) – 3 IV; PODRÓŻ ROZPIESZCZONEGO DZIECKA (reż. Claude Lelouch) – 10 IV.
- ▶ **KLUB FILMOWY TRZECIEGO WIEKU – FILMY Z CATHERINE DENEUVE** – Kino Kameralne, wtorki, godz. 17.30: WSTRĘT (reż. Roman Polański) – 17 IV; PIĘKNOŚĆ DNIA (reż. Luis Bunuel) – 24 IV.
- ▶ **MISTRZOWIE KINA – AGNIESZKA HOLLAND** – Kino Kameralne: PLAC WASZYNGTONA – 2, 11 IV; CAŁKOWITE ZAĆMIENIE – 10 IV; TRZECI CUD – 11, 12 IV; JULIA WRACA DO DOMU – 12, 16 IV; KOPIA MISTRZA – 23, 26 IV.
- ▶ **Inne propozycje:** RÓŻA (Polska) – 1-5 IV; ŻELAZNA DAMA (Wielka Brytania) – 1-5 IV; ROZSTANIE (Iran) – 13-19 IV; SZPIEG (Wielka Brytania) – 13-19 IV; SPONSORING (Francja-Niemcy-Polska) – 20-26 IV; ZAKOCHANY GOETHE (Niemcy) – 20-26 IV; LARRY CROWNE – UŚMIECH LOSU (USA) – 27-29 IV; POŻYCZONY NARZECZONY (USA) – 27-29 IV.

Blizsze informacje - www.ldk.lodz.pl i www.reymont.pl

★ ZAJĘCIA ★ KURSY ★ ZAJĘCIA ★ KURSY ★

ZAJĘCIA STAŁE:

- **Klub Plastyka Amatora** – pracownia: środa, godz. 9-12, 13-16; czwartek, godz. 13-16
- **Klub Plastyka Amatora i Stowarzyszenie Plastyków Amatorów** – konsultacje i wykłady prof. Ryszarda Hungera: czwartek, godz. 17-21
- **Klub Tańca Towarzyskiego** – zajęcia: poniedziałek, wtorek, czwartek, godz. 17-20, środa, piątek, godz. 16-20

KURSY:

GIMNASTYKA ZDROWOTNA

- I grupa – wtorek, piątek, godz. 10.30-11.30
- II grupa – poniedziałek, wtorek, godz. 16.15-17.15
- III grupa – wtorek, piątek, godz. 16.15-17.15
- IV grupa – wtorek, czwartek, godz. 17.30-18.30

FITNESS – poniedziałek, środa, piątek, godz. 16.30-17.30

SZTUKA RUCHU (TAI-CHI)

- grupa zaawansowana – poniedziałek, godz. 18.30-20
- grupa początkująca – czwartek, godz. 18.30-20

JOGA

- grupa zaawansowana – wtorek, godz. 18-19.30
- grupa początkująca – piątek, godz. 11-12

SZKOŁA TAŃCA TOWARZYSKIEGO

- wtorek, czwartek, godz. 16.30-18, 18.15-19.45, 20-21.30

TANGO ARGENTINO – piątek, godz. 20-21.30

KLUB OLD BOY – środa, godz. 20-21.30

GITARA KLASYCZNA – sobota, godz. 14-15, 15-16, 16-17

GITARA OD A DO Z – poniedziałek, godz. 9-22 – zajęcia indywidualne

KURS DLA WOKALISTÓW AMATORÓW – wtorek, czwartek, godz. 10-17,

środa 9-17 – zajęcia indywidualne

STUDIUM KULTURY WOKALNEJ

- wtorek, czwartek, godz. 15-22

KURS RYSUNKU I MALARSTWA – piątek, godz. 16-20, sobota, godz. 10-14

ZAJĘCIA MALARSKIE DLA DOROŚLYCH – środa, godz. 17-20

ZAJĘCIA WOKALNE – poniedziałek 12-18, sobota 12-14

MALARSKIE ABC dla gimnazjalistów – wtorek, godz. 16-19

Informacje: ŁDK, pok. 112, tel. 42 633 98 00, w. 204
oia@ldk.lodz.pl, imprezy@ldk.lodz.pl

PRENUMERATA „Kalejdoskopu”

RUCH – mieszkańcy Łodzi i województwa mogą zamówić prenumeratę, dzwoniąc (22 693 69 22-24)

lub wysyłając faks (22 597 46 74).

Należność opłacać po otrzymaniu potwierdzenia z podanym numerem konta. Mogą również zgłosić się osobiście do Łódzkiego Regionu Sprzedaży „Ruch” (ul. Dostawcza 17).

Podczas rozmowy z pracownikiem RUCH-u ustalą najbliższy kiosk, w którym będą mogli odbierać zamówiony „Kalejdoskop”.

KOLPORTER – tylko instytucje mogą zamawiać prenumeratę w oddziałach firmy Kolporter S.A. na terenie całego kraju.

Informacje pod numerem infolinii 0-801-205-555 lub na stronie internetowej <http://sa.kolporter.com.pl/>

Zamówienia na prenumeratę:
III kwartał do 5 czerwca (5 zł),
IV kwartał do 5 września (7,50 zł)